

Javni delavci v bolnišnici

Občine z denarjem odpirajo vrata

Javna dela v javnem zavodu in v javnem interesu, kjer pa priložnosti za delo ne dobijo najboljši

Stran 3

Emanuel Banutai, raziskovalec

Policisti – cestni birokrati?

Polijski menedžerji iščejo vsa možna sredstva za doseg cilja, policisti pa so osredotočeni na realnost na terenu

Stran 11

8. srečanje upokoencev

Ne delamo samo zase, saj smo povezovalci generacij

Stran 17

Naj... domačija 2010

Katera bo vaša izbranka?

Med osmimi domačijami glasujte za svojo favoritinjo

Stran 26

Mercator Center Murska Sobota
Piese 1, Murska Sobota

Vsako soboto v avgustu od 9.00 do 12.00 ure

Piknik v Mercatorju s predstaviteljo akcijske piknik ponudbe.

Pri nakupu nad 30 eur kupce nagradimo s čevapčiči.

Prisrčno vabljeni!

Mercator najboljši sosod

VESTNIK

MURSKA SOBOTA, LETO LXII, ŠT. 31, V. D. ODGOVORNEGA UREDNIKA JANEZ VOTEK, CENA 1,60 €

5. AVGUSTA 2010

Festival Zbūdi se

Ne pusti času, da te obrača

Namesto za računalnikom sedem dni drugačnega preživljanja počitnic in premagovanja dolgčasa

»Želimo povezati mlade, ki so različni in drugačni,« je v enem stavku strnil bistvo festivala Zbūdi se alfa in omega dogajanja Nejc Perhavec, medtem ko je stikal električne kable, da bi lahko v ozadju različnih delavnic poslušali prijeto glasbo. Čeprav je bil v torek v šotoru šalovske Korenike največkrat iskana oseba – »Hej, Nejc, a ti veš? Si morda videl? Kje je lepilo?« –, je vsakemu namenil nasmeh, ki se je raztegnil do ušes. »A res? V časopisu bomo na prvi strani,« je bil navdušen, ko mu je piščiči del Vestnikove ekipe omenil to možnost. Seveda sva oba uperila pogled v nebo, ki je s temačnostjo napovedalo neurje. Fotografski del ekipe je medtem vneto sprožal sprožilec in v objektiv lovil obraze, udeležence ekološkega dneva na teden dni trajajočem festivalu, za katerega Perhavec pravi, da je namenjen vsem mladim, od osnovne do srednje šole, pa tudi družinam. »Mladim želimo omogočiti, da pridobijo izkušnje z drugačnostjo in tako razbijejo stereotipe,« je poudaril študent fakultete za socialno delo, član Pomurskega društva za krepitev socialnega dela. Čeprav je bil malo razočaran, ker je pričakoval na festivalu tudi srednješolce, Perhavca razočaranje hitro mine. Ambiciozno pristavi: »Podoben projekt bomo izvedli še prihodnje leto, kjer bo poudarek na prostovoljstvu. Udeleženci bodo prišli tudi iz tujine.«

Štirinajst prostovoljcev je več kot šestdeset mladih uspelo za teden dni zvladati od računalnikov in televizije. »S športnimi, kulturnimi in drugimi dejavnostmi želimo mladim predstaviti, da obstajajo tudi drugačni načini preživljanja počitnic, premagovanja dolgčasa in izrabe prostega časa,« je povedal vodja festivala Nejc Perhavec.

Nadaljevanje na 3. strani

Kot pravi študent fakultete za socialno delo Nejc Perhavec, vodja festivala, je pomemben vidik festivala tudi druženje, da povežejo in vključijo mlade, ki so različni in drugačni. »Razvijamo vrednote, na katere v tem hitrem življenjskem tempu radi pozabljamo.« Do petka, ko se bo festival Zbūdi se končal s piknikom v soboškem parku, je potekalo več različnih ustvarjalnih delavnic, športnih aktivnosti in kulturnih večerov. Na fotografiji: v okviru ekološkega dneva v Šalovcih so med drugim izdelovali slike iz semen.

V premislek

ILUZIJE O MURI?

Ludvik Kovač

V teh poletnih dneh mineva leto dni od prelomnih dogodkov v soboški Muri. Bilo je enako vroče poletje, Murina usoda pa negotova. Koliko so takrat veljale besede predsednika vlade Boruta Pahorja, ki je še v aprilu izjavil, da se bo država vključila v reševanje težav v Muri in njenega stečaja ne bo dovolila, se je pokazalo v začetku oktobra. Takrat je bil objavljen stečaj Mure, d. d., in njenih hčerinskih družb Moška oblačila in Ženska oblačila, kmalu za tem pa še Muralista. To seveda ni bil dokončen pokop nekoč uglednega podjetja, saj Murino tradicijo nadaljujejo njene štiri hčerinske družbe.

Po enem letu od usodnih dogodkov je predsednik vlade z nekaterimi sodelavci ponovno obiskal Muro in bil zadovoljen s tistim, kar je nastalo na pogorišču Mure. Pogovarjal se je z vodstvom največje družbe Mura in partnerji in spet obljubil pomoč vlade pri iskanju najboljših rešitev, ki bodo Muro vrnilo na pot uglednega podjetja, ki bo izdelovalo obleke visokega kakovostnega in cenovnega razreda za domači in tuji trg. Toda vlada se v tem času ubada s številnimi problemi, za Muro se je zdaj zgodil Prevent, v težavah so še druga podjetja, zato je jasno, da bo razmere težko obvladovala.

Koliko se bodo tokrat uresničile Pahorjeve besede o Muri v prihodnosti? To, kar se zdaj dogaja v družbi Mura in partnerji, ne vpliva prevelikega optimizma. Dela imajo sicer dovolj, vendar gre zgolj za preživetje. S 16 centi plačila za minuto si kaj več ne morejo privoščiti. Brez denarja tudi ni mogoče preiti na izdelke z visoko dodano vrednostjo. To lahko zagotavljajo le lastne blagovne znamke, tu pa je Mura svojo priložnost žal zamudila že pred desetletji, ko je imela na pretek denarja za njihovo promocijo.

Sedanje obljube in napovedi so zato le sprenevedanje in metanje peska v oči šiviljam, ki delajo za minimalno plačilo, da se družba lahko ohranja pri življenju. Takšno stanje pa tudi regije ne bo popeljalo na pot hitrejšega razvoja.

Nepreslišano

Kušanovci na Goričkem

S puško nagnal veterinarja

Rejec perutnine se ni strinjal z izsledki obiska veterinarskega inšpektorja, zato je vzel v roke orožje

Kmetovalec D. Š. iz Kušanovca je predvčerajšnjim veterinarskega inšpektorja V. G. po končanem postopku, ko je inšpektor izvajal uradni nadzor na željo lastnika, ki je hotel oddati perutnino v zakol, s puško preganjal z dvorišča. Kot so pojasnili na Veterinarski upravi, je inšpektor odkril določene nepravilnosti in zato izrekel ustno opozorilo, kar je razjarilo rejca. Pred gospodarjem, ki se je na dvorišču pojavil z orožjem v roki, je vete-

rinar pobegnil z avtom. Pred tem se je zaslislal tudi močan pok. Policisti so kmeta že obiskali – šlo naj bi za kazni-vo dejanje ogrožanja varnosti. Kmetijski minister Dejan Židan je incident obsodil. Napovedal je tudi, da si bo »prizadeval za varno opravljanje dela vseh zaposlenih, še posebej tistih, ki opravljajo veterinarsko in drugo inšpekcijsko delo.«

Tudi na Pomurje.si.
Andrej Bedek

Naročnik

ISSN 0351-6407

Zakaj javne delavce v bolnišnici zaposlujejo po krajevnem ključu

Občine z denarjem odpirajo vrata

Javna dela v javnem zavodu in v javnem interesu, kjer pa priložnosti za delo ne dobijo najboljši

Brezposelna medicinska sestra je lani v murskosoboški bolnišnici uspešno opravila pripravništvo. Čeprav se je pri delu izkazala, prostega delovnega mesta zanj v bolnišnici ni bilo vse do pred kratkim, ko jo je odgovorna medicinska sestra povabila, da se poteguje za novo priložnost, pa čeprav samo za določen čas in v programu javnih del. To je tudi storila, vendar je bila v kadrovski službi zavrnjena, češ da občina, iz katere prihaja, ne sofinancira programa javnih del v bolnišnici.

Takšna izbira glede na kraj bivanja, sploh kadar gre za javni zavod regijskega pomena in v državni lasti ter za programe javnih del, ki jih letos izjemoma za pomursko regijo v celoti plačuje država, prijavitelji programov pa nosijo le manjši del stroškov, kot je plačilo regresa, materialnih stroškov in drugega, preseneča in načenja vsaj dve vprašanji: je takšno razločevalno ravnanje sploh dopustno in ali niso javna dela s sklepanjem večstranskih pogodb stranska pot, da si javni zavodi tako zmanjšujejo stroške in na drugi strani ob javni zahtevi po zmanjšanju zaposlenih zapolnjujejo nastale kadrovske vrzeli?

Glede slednjega je zakonodaja jasna. V programu javnih del ni dovoljeno opravljati del, ki spadajo v redno dejavnost izvajalca. »Torej nikakor ni dopustno, da bi z javnimi delavci nadomeščali delavce na sistematiziranih delovnih mestih ali blažili pomanjkanje kadrov. Z javnimi delavci se lahko opravljajo dejavnosti, ki pomenijo dodatne vsebine in programe izvajalcev,« pravijo na murskosoboškem zavodu za zaposlovanje. Javni delavci v

Kdaj bodo brezposelni konkurenčni na trgu delovne sile glede na svoje znanje in sposobnosti?

murskosoboški bolnišnici tako lahko opravljajo samo takšna dela, kot jih predvidevata programa za družabništvo in spremljanje ter urejanje in vzdrževanje javnih površin.

Pa še za ta bolnišnica ni mogla sama nastopiti v vlogi naročnika javnega programa, četudi bi v celoti prevzela stroške javnih delavcev, ampak je to lahko storila le v sodelovanju z občina-

mi, ki morajo zagotavljati, da za izvajanje programa obstaja javni interes.

Bolnišnica ima s tremi občinami, ki so pokazale interes, skupno sklenjene štiri pogodbe z zavodom za zaposlovanje. Z Mestno občino Murska Sobota je prijavila tri programe, in sicer za družabništvo in spremljanje za pet oseb (dve s četrto in tri s peto stopnjo izobrazbe), za katere stroške sofinancira

občina, za družabništvo in spremljanje za devet oseb s peto stopnjo izobrazbe, kjer občina ne prevzema nobenih stroškov, ter za urejanje in vzdrževanje javnih površin za dve osebi, kjer prav tako vse stroške nosi bolnišnica. Bolnišnica in Občina Beltinci sta prijavili en program javnih del, in sicer za družabništvo in spremljanje za osem oseb, dve s četrto in šest s peto stopnjo izobraz-

be, tako tudi z Občino Tišina za tri osebe, eno s četrto in dve s peto stopnjo izobrazbe.

Nesojena priložnost za delo v bolnišnici se je torej omenjeni medicinski sestri zgodila, ker sta javna dela zapustila dva delavca po pogodbi med bolnišnico in beltinsko občino. »Z zavoda za zaposlovanje smo dobili nepotene kandidate iz Občine Beltinci, med katerimi smo izbrali dva in tako nadomestili odhod dveh udeležencev. V konkretnem primeru je šlo za zaposlitev do konca leta, ker tudi program javnih del traja do 31. 12. 2010,« so pojasnili iz pravno-kadrovske službe Splošne bolnišnice Murska Sobota. Pravilo, ki ga zavod v vsakem primeru upošteva, je, da v program javnih del usmerja ljudi, ki izpolnjujejo pogoje za vključitev, dokončna izbira pa je potem stvar izvajalca programa javnih del. Da kadrujejo osebe iz določene občine, pa sloni le na predvidevanju, da gre za interes občin, ki so za svoje občane pripravljene plačati del stroškov v javnih delih.

Dogovori in sklepanja večstranskih pogodb za zaposlitev večjega števila brezposelnih v javnih delih torej koristijo tako javnemu zavodu kot lokalnim skupnostim, nasploh pa tudi regiji z visokim deležem brezposelnih. Toda kje sta pri tem interes in pravica iskalcev zaposlitve, da na trgu delovne sile, še posebej pa v ukrepih za spodbujanje zaposlovanja, podprtih z javnim denarjem, kot so javna dela, dobijo priložnost po zanje edino sprejemljivi kriteriju, da so konkurenčni glede na svoje znanje in sposobnosti?

Majda Horvat

Festival Zbūdi se

Ne pusti času, da te obrača

Sedem dni drugačnega preživljanja počitnic in premagovanja dolgčasa

Nadaljevanje s 1. strani

»Meni je bila najbolj všeč košarka,« se je v ozadju oglasila Tina iz Murske Sobotice in s fotoaparatom okoli vratu fotografirala mizo s sovrstniki, ki so izdelovali rože iz najlonskih nogavic in slike iz semen. »Če bo drugo leto kaj takega, spet pridem,« pa je dodala Sanja iz Bakovec. Čez dan namreč potekajo različne ustvarjalne delavnice in športne aktivnosti, zvečer so kulturni večeri. »Ko so nas obiskali gluhi in gluhoonemi, smo gostili tolmačko znakovnega jezika.

Mladim želijo omogočiti, da pridobijo izkušnje z drugačnostjo.

ka. Med mladimi najprej ni bilo velikega zanimanja, saj so imeli tisti dan na sporedu še odbojko, zato smo morali uporabiti malo pedagoških prijemov, da so jo šli poslušati. Na koncu se je večina že naučila z znaki pokazati svoje ime, najmlajši pa so razlagali: »To je tista teta, ki je v kotu televizije, ko je na sporedu Živžav,« z zanimivim utrinkom s festivala sklene Perhavec.

Andrej Bedek

Sušenje sadja in zelišč je pritegnilo radoveden pogled mladih in starih.

Začetek sojenja za zločin v Veliki Polani

S sekiro nad ženo in hčerko

Štefan Žalik je z mesarsko sekiro hudo ranil ženo in hčerko – Ustavil ga je komaj šestnajstletni Rok Vori

Potem ko se je 29. marca letos navsezgodaj zjutraj šestinšestdesetletni Štefan Žalik iz Velike Polane z mesarsko sekiro spraval nad ženo in hčerko, je Žalik v tork sedel na zatožno klop okrožnega tukajšnjega sodišča. Obtožnica, ki jo je pripravil okrožni državni tožilec Bojan Misja, mu očita poskus umora dve leti mlajše žene Rozine in poskus uboja dvainštiridesetletne hčerke Vesne. Ko je Žalik uresničil svoj morilski načrt, je klice žrtev slišal šestnajstletni sosed Rok Vori in prihitel ter pobesnelega napadalca obvladal do prihoda policije. Po besedah tožilca je ženo z ostrim delom sekire večkrat udaril po glavi, telesu in rokah, nato se je lotil še hčerke. »Hčer je napadel tako, da jo je z ostrim delom kuhinjske sekire udaril v predel glave, nato pa je, ko mu je pobegnila v predprostor in se poskušala skriti pod mizo, stekel za njo ter jo dalje udarjal z ostrim delom sekire. Potem je znova napadel v predprostoru hiše ležečo ženo, dokler ni obmirovala. Nato se je spet vrnil k hčerki, ki se je stiskala pod mizo, in jo z ostrim delom sekire znova večkrat udaril predvsem po glavi,« je bil natančen Misja.

Obtoženi se spomni le, da se je zadnji marčevski ponedeljek zbudil okoli petih. Odpravil se je v klet, vzela sekiro, nato pa se vrnil v spalnico in z njo večkrat udaril ženo, ko je prišla hčerka, pa še njo. Podrobnosti se ni spomnil. Dejanje je obžaloval.

Obtoženčeva žena je sodnemu senatu, ki mu predseduje sodnica Natalija Pavlič Goldinskij, odkrito dejala, da se z možem »nista nikoli zares razumela«. Zatrnila je, da nikoli ni bila miru, psihično in fizično nasilje s pretepi se je stopnjevalo vse do tragičnega vrhunca. K nerazumnim dejanjem naj bi ga gnalo bolesto ljubosumje, plod njegove domišljije. Dobrih besed za očeta ni imela niti hčerka. Šestnajstletni srednješolec Rok Vori je pričal, da je ravno šel v šolo, ko je slišal grozljivo kričanje: »Pogledal sem na dvorišče in videl, kako teta Rozina leži v mlaki krvi pred hišnim pragom.« Odvrgetel je torbo in stekel v notranjost: »Bilo je grozno. Na oknih in po stenah je bila kri, stric Štefan pa je s sekiro že šel k Vesni, ki je prav tako porezana ležala na tleh. Uspelo mi ga je udariti po roki in mu izbiti sekiro. Nato sem ga podrl in tiščal k tlom, dokler niso prišli policisti. To je trajalo kar nekaj časa,« je pojasnil pogumni najstnik. V usodnih minutah ni razmišljal o ničemer drugem, kot da le pomaga rešiti sosedu: »Na strah ali pa, da bi se mi lahko kaj zgodilo, sploh nisem pomislil.«

Sojenje je preloženo za nedoločen čas, do takrat pa bo izvedenec raziskal, v kakšnem stanju je bil Žalik med zločinom. Sodnica Pavlič Goldinskijeva je namreč ugodila predlogu obtoženčevega zagovornika Andreja Husarja.

Andrej Bedek

Predsednik vlade s sodelavci na obisku v družbi Mura in partnerji

Borut Pahor: Mura mora ponovno postati uspešno podjetje

S sedanjih dodelavnih poslov morajo preiti na storitve višjega kakovostnega in cenovnega razreda

Odločitev pred slabim letom, da dajo Muro, d. d., v stečaj in hkrati oblikujejo zdrava jedra, ki bodo nadaljevala proizvodnjo, se zdaj potrjuje kot pravilna, je dejal ob zadnjem obisku v družbi Mura in partnerji predsednik vlade Borut Pahor. Ta se je v spremstvu ministrice za gospodarstvo Darje Radič in državnega sekretarja v njegovem kabinetu Andreja Horvata seznanil z rezultati družbe Mura in partnerji, ki opravlja dodelavne posle za tuje partnerje. Po Pahorjevih besedah so mnogi takrat z nezaupanjem gledali na takšno odločitev, težko je bilo dobiti ljudi, ki so bili pripravljeni voditi novo družbo, zdaj pa se vse bolj potrjuje, da ima Mura prihodnost.

Razmere sicer niso rožnate, vendar zastavljene cilje uresničujejo, zatrjuje direktor nove družbe Bojan Starman. Trenutno imajo dovolj dela, imajo naročila, in če bodo še naprej uspešni pri pridobivanju novih poslov in kupcev, bodo lahko zaposlili še več delavcev. Število zaposlenih se je z začetnih 475 delavcev do konca letošnjega julija povečalo na 1.226, avgusta pa so zaposlili še 80 novih delavcev. Težave jim povzroča cena, ki jo za delo iztržijo pri poslovnih partnerjih, saj pri 16 centih za minuto ni zaslužka. Tej ceni morajo zato prilagoditi stroške, kar zahteva maksimalno produktivnost in racionalizacijo vseh stroškov. Kljub temu so v družbi Mura in partnerji ves čas poslovali pozitivno, za letos načrtujejo 20 milijonov evrov prihodkov, v stroških pa kar 16 mili-

Vodstvo družbe Mura in partnerji je predsednika vlade Boruta Pahorja in njegove sodelavce seznanilo z rezultati poslovanja in težavami, s katerimi se srečujejo.

onov evrov predstavljajo plače. Šivanje kolekcij za pomlad-poletje za različne kupce so končali, tudi

za izdelavo kolekcij jesen-zima, ki se

mora končati do oktobra, so proizvo-

dne zmogljivosti v glavnem oddane

in že potekajo aktivnosti za sklepanje pogodb za naslednjo sezono. Za razvojna prizadevanja družbe so zapisali povečevanje deleža zahtevnejših dodelavnih poslov, ob pridobivanju novih del in novih partnerjev pa bodo vso skrb namenili tudi šivanju lastnih blagovnih znamk in izdelkov višjega cenovnega razreda, saj bodo tako lahko zagotovili tudi boljši zaslužek zaposlenim.

V družbi Mura in partnerji so začrtali pot, ki naj bi ji zagotavljala dolgoročno prihodnost, pri tem pa se srečujejo z nekaterimi težavami. Ker so v lasti Mure, d. d., ki je v stečaju, v bankah ne dobijo posojil in morajo preživeti z lastnimi prilivi. Zato se želijo olastniti in dobiti lastnika, ki bo imel interes, da tu ostane, nadaljuje in razvija proizvodnjo ter ohrani in celo poveča število zaposlenih. Ne želijo si spekulativnega lastnika, ki bi jim porušil razvojni koncept, pomoč pri njihovih prizadevanjih pa jim je obljubil tudi predsednik vlade Borut Pahor. Povedal je, da skupaj s stečajnim upraviteljem iščejo najboljše rešitve in lastnike, ki bodo imeli z Muro resne namene in jo bodo vrnili na pot uspešnega podjetja, ki bo šivalo visoko kakovostne tekstilne izdelke. Znanje za to imajo in Mura je po Pahorjevih besedah na dobri poti, da se vrne med uspešna podjetja.

Ludvik Kovač

V družbi Kapela uspešni

Praznik traminca na Kapeli

Želijo postati eden najbolj prepoznavnih pridelovalcev kakovostnih in vrhunskih vin

V družbi Kapela, Vinogradništvo in vinarstvo so se pred dvema letoma odločili za nov koncept poslovne politike, ki ga po besedah direktorice Milene Rajk tudi uspešno uresničujejo. Zaradi izrednih naravnih razmer, ki jih imajo, saj se Kapelske gorice uvrščajo med najboljše vinogradniške lege v svetu, želijo postati prepoznavni pridelovalci naravnih kakovostnih in vrhunskih vin. Kapelskim vinom želijo povrniti ugled, ki so ga v preteklosti že imela, z njimi prodreti na slovenski trg, kot nišni ponudnik pa se želijo uvrstiti tudi na trge Evropske unije in druge trge.

Po pripravi nove celostne podobe družbe, ki ji je sledilo tudi prestrukturiranje vseh poslovnih procesov, so v zadnjih dveh letih izvajali aktivno trženjsko politiko na domačem in tujih trgih, pravi Rajkova, hkrati pa so razvijali tudi koncept vinskega turizma, s katerim želijo v svojo klet privabiti čim več obiskovalcev.

Družba Kapela, Vinogradništvo in vinarstvo se namreč ponaša s prvo okroglo zgrajeno vinsko kletjo v Sloveniji, ki jo v dveh etažah krasi 105 hrastovih sodov, v katerih zorijo vrhunska kapelska vina. Ob obisku njihove kleti obiskovalcem ob degustaciji kakovostnih vin po želji ponudijo tudi kulinarčne dobrote s svojega območja.

Prve rezultate pri prodaji kapelskih vin na tujih trgih že beležijo, k temu pa veliko prispevajo tudi priznanja, ki so jih prejeli za svoja vina na velikih mednarodnih ocenjevanjih. Na sejmu Decanter v Londonu, kjer je eno najprestižnejših svetovnih ocenjevanj, so prejeli lani za traminca izbor, letnik 2007 bronasto medaljo, letos so prejeli za traminca izbor, letnik 2008 srebrno medaljo, rezultat teh odličij pa so že tudi prva naročila angleških kupcev. Naročilo so že potrdili tudi kupci iz Belgije, napovedani pa so tudi pogovori s kupci za nemški trg in druge trge Evropske unije.

Ob drugih kakovostnih vinih v Kapelskih gorah še vedno kraljuje traminca, plemenita in stara sorta, ki zahteva najboljše lege in bogata tla, takšna pa na Kapeli zagotovo imajo. Za še večjo promocijo tega vina na Kapeli pripravljajo celodnevni Praznik traminca, ki bo 15. avgusta, povežali pa ga bodo s postavitvijo klopota. Ker je ponudba radenske občine zelo pestra, želijo vanjo vključiti čim več delujočih društev in družb, saj bo tako skupni učinek ponudbe še večji.

Ludvik Kovač

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Evropska sredstva za razvojne centre slovenskega gospodarstva

Za projekte iz Pomurja trideset milijonov evrov

Skupaj bo Sloveniji na voljo dobrih 185 milijon evrov, od tega bo prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj blizu 157,5 milijona evrov

Ministrstvo za gospodarstvo je konec prejšnjega tedna v Uradnem listu in na svojih spletnih straneh objavilo javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – Razvojni centri slovenskega gospodarstva. Kot je povedala ministrica za gospodarstvo Darja Radič, želijo s tem razpisom spodbuditi vzpostavitev in delovanje razvojnih centrov slovenskega gospodarstva za dolgoročen razvoj na posameznih vsebinskih področjih. Namenjen je skupinam podjetij, ki bodo skupaj vzpostavljala in razvijala razvojne gospodarske centre na posameznih tehnoloških področjih. V razpisu je opredeljenih nekaj prednostnih področij, ki jih želijo posebej poudariti in za katere menijo, da imajo v Sloveniji možnost za razvoj.

Med področji, s katerimi želijo v Sloveniji narediti tehnološki preboj, so avtomobilska industrija, elektroindustrija in elektronika, energetika, farmacija in biotehnologija, informacijsko-komunikacijske tehnologije, lesnopredelovalna industrija, logistika in novi materiali. Podprli bodo projekte, ki vključujejo tako razvojno delo kot potrebno opremo in drugo infrastrukturo, ki omogočajo razvoj podjetij, njihovih kompetenc in dolgoročnih temeljev za rast in razvoj gospodarstva. S temi projekti bodo

Mag. Darja Radič, ministrica za gospodarstvo: »S tem, ko 30 milijonov evrov namenimo posebej za projekte iz Pomurja, se tudi naše ministrstvo vključuje v prizadevanja, da pomursko regijo dvignemo na višjo razvojno raven.«

omogočili tehnološki preboj na področjih, kjer v Sloveniji že obstaja kritična masa znanj.

Razpis ni namenjen posameznim podjetjem, pač pa se nanj lahko prijavi konzorcij podjetij, ki bodo skupaj razvijala projekt in vanj prispeva-

la svoje znanje in izkušnje. Tendence v svetu je, da podjetja združujejo svoje potenciale in znanje, zato so se za takšen koncept po ministričnih besedah odločili tudi v gospodarskem ministru. V okviru tega razpisa bo na voljo dobrih 185 milijonov evrov, pomembno pri tem pa je, da je 30 milijonov evrov sredstev v okviru tega razpisa namenjenih za projekte iz pomurske regije. Tako se tudi gospodarsko ministrstvo vključuje v prizadevanja, da pomursko regijo dvignejo na višjo razvojno raven. Kot je povedala Radičeva, v sodelovanju z državnim sekretarjem Andrejem Horvatom v Pomurju iščejo primerne projekte, zaenkrat so jih pet že identificirali in ministrica je prepričana, da bodo rezultati teh projektov pomagali pri prestrukturiranju regije na višji tehnološki nivo. Po njenih besedah je tudi ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo najavilo javni razpis za razvoj kompetenčnih centrov v obdobju 2010–2013, s katerim bo prav tako spodbujalo povezovanje znanja in kompetenc podjetij ter raziskovalnih dejavnosti na določenih tehnoloških področjih. Tudi rezultat tovrstnega povezovanja mora biti povečanje konkurenčnosti in razvoj novih produktov, storitev in procesov z višjo dodano vrednostjo.

Ludvik Kovač

oglas

5. avgusta 2010 | Vestnik | 5

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

Hofer sporoča

milfina
Dalj časa sveže polnomastno mleko*
3,5 % maščobe, iz hladilnika, 1 l
za kos **0,59**

milfina
Dalj časa sveže polposneto mleko*
1,5 % maščobe, iz hladilnika, 1 l
za kos **0,57**

milfina
Kefir*
0,9 % maščobe, iz hladilnika, 500 ml
za kos **0,59**

milfina
Tekoči probiotični jogurt*
3,2 % maščobe, iz hladilnika, 500 ml
za kos **0,59**

"Za Hofer pridelujem mleko slovenske kakovosti!"
Milan Selinšek, kmetovalec

Kakovost iz Slovenije

* Polnjeno v Avstriji.

Kakovost iz Slovenije za Slovenijo

Sodelujemo s številnimi slovenskimi dobavitelji, ki našim kupcem zagotavljajo vedno sveže in preverjene izdelke najvišje kakovosti po zelo ugodnih cenah.

TEVIANA
Francoski rogljički
• z mareličnim nadevom ali
• s čokoladno-lešnikovim nadevom ali
• masleni
810 g/720 g

za kos **2,99**
3,69/4,15/kg

Kakovost iz Slovenije
iz zamrzovalnika

Turška kava Classic
100 g

za kos **0,37**
3,70/kg

Kakovost iz Slovenije

ZNIŽANO
od 26.07.2010

DELAMARIS Turistična pašteta
3 x 80 g

Delamaris
Turistična pašteta
rišja pašteta iz zelenjave in morskih rib

namesto ~~2,19~~
za zavoj **1,99**
8,29/kg

Kakovost iz Slovenije

Namesto cena je bila prodajna cena do vključno 24.07.2010.

SVEŽINA VEDNO POCENI
od 02.08. do 07.08.2010

za zavoj **0,79**
Breskve razred I, 1 kg

za zavoj **0,69**
1,38/kg

Paprika tribarvna
razred I, 500 g

za kos **0,79**
0,72/kg

Melona
razred I, 1,1 kg

za kos **0,19**
0,63/kg

Kumara
razred I, 300 g

Več kot fer!

Ponudba sadja in zelenjave velja od 02.08. do 07.08.2010 oz. do razprodaje zaloga. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predlogi za serviranje. Steklena embalaža je nevračljiva, cene vključujejo vse dajatve. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovarjamo.

Hofer trgovina d.o.o.
www.hofer.si

pobirki
bšpęłk!

Pravzaprav se je le čakalo, ko se bo nekdo z orožjem spravil nad veterinarskega inšpektorja ali koga drugega iz inšpekcijskih služb, saj glas ljudstva ve povedati, da se nekateri med njimi obnašajo prav po manirah Divjega zahoda.

Če pogledamo edino pomursko drugoligaško moštvo, so med ključnimi igralci štirje nogometaši, ki občasno nastopajo v puconski ligi malega nogometa. Dokaz torej, da je ta puconski liga očitno precej močnejša. Tako močnejša kot druga liga?

Janez skrbi za večjo demokracijo. V ljutomerski občini opozicija še kar deluje, čeprav župan na prihodnjih volitvah najverjetneje ne bo imel nobenega protikandidata. Na čelu te še delujoče opozicije je Janez Vencelj iz Stranke mladih Slovenije. Zato nekatere skrbi njegova morebitna vložitev kandidature za župana, čeprav je jasno, da za zmago nima nobenih možnosti.

Na bencinskih črpalkah v Murski Soboti so se odločili, da bodo na skoraj prav vsako postavili mladega človeka, ki bo »nadlegoval« vozniške z brisanjem avtomobilskih stekel. Lepo je, če si mladi v poletnem času zaslužijo kak evro, ampak naj to delajo na vljuden in prizanesljiv način, ne pa da začnejo čistiti stekla brez vsakršnega vprašanja, tako da šoferje marsikdaj »prisilijo«, da jim dajo kaj iz svojega žepa, saj jih je sicer sram samo oditi mimo in se odpeljati. Še večja ironija pa je, da čistijo stekla na tak način tudi v deževnem vremenu.

Zanimivo je, kakšni vse karakterji so v pomurskih medijih. Nekateri lahko delajo desetletja in desetletja, a nobeno sredo ne bodo imeli časa za opravljanje svoje dolžnosti, ki jim je že vnaprej pripisana. Glavno je, da lahko gredo prej domov, v svoj sadovnjak, na kosilo ali na avtomobilski servis.

Iz nekaj večjih krajev na desnem bregu Mure so se nam posamezni uslužbenci v javno-upravnih službah pritožili, da jih po elektronski pošti nadleguje oseba, ki se predstavlja kot Konrad Lobnik. Slednja naj bi pošiljala sporočila o domnevnih prekrških, ki naj bi jih ti uslužbenci naredili, čeprav jih v resnici sploh niso ali pa so jih v veliko milejši obliki, kot jim jih opiše Konrad Lobnik. Vendar pa od njih ne zahteva denarja ali česa podobnega, ampak samo opravičilo. Kaj hočemo, vsak od nas ima svojega Konrada Lobnika.

Šesti praznik Občine Šalovci

Otvoritev vodovoda in vodohrana v Domanjševcih

Investicija vredna 1,3 milijona evrov – Celotni vodovodni sistem najkasneje v dveh ali treh letih

Občina Šalovci v teh tednih praznuje svoj šesti praznik, zato je jasno, da bo v tem času postregla občanom z nekaterimi novimi pridobitvami in posodobitvami.

Prva takšna in zelo nujna je bila že minuli petek, ko so slovesno odprli vodovod in vodohran v Domanjševcih. Tukaj je namreč prebivalstvo že vsa leta pestilo kronično pomanjkanje vode, ki so ga večkrat morale reševati tudi gasilske cisterne. Vodovod Domanjševci spada v okvir tretje faze gradnje javnega vodovoda na relaciji

Na nov vodovod se je že priključilo osemdeset gospodinjstev iz Domanjševca in petnajst s Šalovskega brega

Vodohran in vodovod v Domanjševcih bosta prinesla pitno vodo 95 gospodinjstvom.

Šalovci–Domanjševci. Po gradnji celotnega vodovodnega sistema bo v občini okrog sto kilometrov vodovodnih cevi, za zdaj pa naj bi bila s pitno vodo oskrbljena približno polovica občanov. Celotni vodovodni sistem naj bi bil po predvidevanjih dokončan do leta 2012 ali 2013. Skupna vrednost investicije v Domanjševcih, ki so jo v petek predali namenu, znaša milijon tristo tisoč evrov, od tega je milijon prispevala občina, tristo tisoč pa je denarja za regionalne spodbude. Na novi vodovod se je že priključilo osemdeset gospodinjstev iz Domanjševca in petnajst s Šalovskega brega, ki je bil doslej še posebno kritičen pri oskrbi z zdravim pitno vodo. Izvajalec del je bilo Javno komunalno podjetje Šalovci, na otvoritvi vodovoda in vodohrana pa so nastopili člani in članice KUD-a Sandor Petőfi iz Domanjševca.

T. K.

Romski tabor v Murski Soboti

»Izobraževanje ključ do uspeha«

Na dogodkih, ki ji organizira Zveza Romov, vedno ista imena in vedno iste teme

Otvoritev romskega tabora v Murski Soboti

Tudi letos poteka v dijaškem domu v Murski Soboti mednarodni romski tabor, že 17. po vrsti. Udeleženci tabora,

Dobre normative rešitve

Na otvoritveni slovesnosti je direktor Urada Vlade RS za narodnosti mag. Stane Baluh povedal, da so v Sloveniji dobro urejen normativni okvir in vse potrebne nastavitve, da lahko romska skupnost začne delovati in uresničevati svoje pravice. Sedaj je čas, tako Baluh, ko morajo država, lokalne skupnosti in romska skupnost brez prelaganja odgovornosti na druge uresničevati tisto, kar je zakonsko določeno.

ki je namenjen tako romski kot neromski populaciji, se lahko na številnih predavanjih mednarodnih strokovnjakov seznanjajo z različnimi vidiki življenja in delovanja romske skupnosti, od zgodovine do izobraževanja in romskega jezika.

Če zanimivo sestavljenemu programu ni mogoče ničesar očitati, pa je morda čas, da se začnejo postavljati vprašanja glede vabljenih predavateljev srečanj, ki jih organizira Zveza Romov. Tezo, da je izobraževanje ključ do uspeha romske skupnosti, smo slišali že večkrat. Že pred dva letoma smo v okviru tabornega tabora opravili zanimiv pogovor z romologom Dragoljubom Ackovićem, ki predava tudi letos in je predaval tudi lansko leto. Tudi druga imena, kot so Rajko Djurić, Ljatif Demir, Orhan Galjus itd., se ob imenih nekaterih pred-

stavnikov slovenskih institucij, ki so odgovorne za romsko problematiko, konstantno ponavljajo na domala vseh tovrstnih prireditvah Zveze Romov. Ob tem bode v oči, da pride isti predavatelj v Mursko Sobotu enkrat kot strokovnjak za romske medije, drugič kot strokovnjak za Rome v EU, tretjič kot strokovnjak za nekaj tretjega. Vsi, ki spremljajo romsko problematiko, vedo, da tovrstnih prireditelj v Sloveniji ni malo, pa tudi zastoj niso, zato je na mestu vprašanje, ali v celotni romski skupnosti v Evropi res ni drugih primernih kandidatov, ki bi pripomogli k dodani vrednosti takšnih in podobnih »forumov«, ali pa imajo prav tisti, ki že dlje časa opozarjajo, da postajajo srečanja in okrogle mize v okviru Zveze Romov same sebi namen.

T. M.

Občina Veržej

Pomembni spomeniki

Sprejet odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov

V Občini Veržej so nedavno sprejeli odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov, s katerim so storili pomemben korak na tem področju. Namen omenjenega odloka je predvsem ohranitev kulturnih, zgodovinskih, arheoloških, urbanističnih, etnoloških in umetnostnozgodovinskih vrednot ter zagotavljanje njihovega nadaljnjega obstoja.

Tako uvrščajo med arheološke spomenike ostanke slovanske naselbine v Banovcih z ledinskim imenom Lampičak, kjer naj bi bil ostanek gradu, in arheološko najdišče v Veržeju, kjer so leta 1923 pri gradnji železniške postaje našli ostanke naselbin iz prazgodovinskega in rimskega obdobja ter staroslovanske grobove. Najobsežnejša pa je skupina etnoloških spomenikov, kamor so razporedili kar 11 objektov. Večinoma gre za domačije z obliko L, kot so Petovarjeva, Jelenova in Župojnova v Bunčanih ter Bunderlova, Rosova, Jaušovčeva in na Trgu Slavka Osterca v Veržeju. Poleg tega so sem uvrstili še vaško jedro Bunčanov, čebelnjak iz leta 1899 v Veržeju, njegovo trško naselje in gostilno Seršen.

Cerkev sv. Mihaela, ki se prvič omenja leta 1545, in Marijin steber iz leta 1815, oba v Veržeju, pa spadata med umetnostnozgodovinske spomenike. Za zgodovinske spomenike so opredelili doprsna kipa teologa, filozofa, diplomata, zgodovinarja in urednika Frana Kovačiča (1867–1939) ter skladatelja in glasbenega pedagoga Slavka Osterca (1895–1941), kakor tudi dva mejna kamna (št. 2 in 3) v Veržeju, ki predstavljata mejo med nekdanjim avstrijskim in ogrskim delom monarhije. Mlin na reki Muri, bolj znan kot Babičev mlin, ki je edini ohranjen delujoči mlin na reki Muri, pa spada med tehnične spomenike.

Milan Jerše

Letalska obramba pred točo

Bodo letala še letos poletela pod oblake nad Prekmurjem?

Letalski center Maribor zdaj pred točo brani le območje do Mure – Pripravljeno je še eno letalo, vendar v nekaterih prekmurskih občinah še oklevajo – Če bodo vse pogodbe še ta teden podpisane, bo konec prihodnjega tedna obramba delovala tudi v Prekmurju

Toča je v Sloveniji vsakoletni pojav, najpogosteje pa se pojavlja poleti, ko je največ neviht in ima različne razsežnosti. Po podatkih Agencije RS za okolje in prostor se nevihte, ki trsijo točo na enem kvadratnem kilometru, pojavijo v Sloveniji vsako leto nekaj desetkrat, take, ki prizadenejo ozemlje nekaj kvadratnih kilometrov, nekajkrat, tiste z večjim obsegom pa vsakih nekaj let enkrat. Toča povzroča največ škode na kmetijskih pridelkih, zato so si ljudje že od nekdaj prizadevali, da bi preprečili to naravno katastrofo. Lotevali so se različnih načinov obrambe, s katero naj bi preprečevali točo, vendar njena učinkovitost nikoli ni bila znanstveno dokazana. To je bil tudi eden od razlogov, da smo v Sloveniji v osemdesetih letih prejšnjega stoletja opustili raketno obrambo pred točo.

Do zdaj se je v Sloveniji ohranila letalska obramba pred točo, vendar le v severovzhodni Sloveniji, kjer jo izvaja Letalski center Maribor. Ta je tovrstno obrambo opravljal že med raketno obrambo, saj so z letalom branili območje ob državni meji. Ta letalski center zdaj obrambo pred točo opravlja le do Mure, Prekmurja pa ne brani, saj vse prekmurske občine še niso pristopile k sofinanciranju te obrambe.

Mnenja o tovrstni obrambi pred točo so različna. Obramba je smiselna, če so stroški zanjo manjši od škode, ki jo prepreči. Žal je pri operativni obrambi nemogoče ugotoviti, kaj bi bilo, če obrambe ne bi bilo. To, da se toče ne da popolnoma preprečiti, poudarja tudi Darko Kralj, ki v mariborskem letalskem centru vodi tovrstno obrambo, vendar velja letalska

Toča povzroča največ škode v kmetijstvu. Najbolj zanesljivo zavarovanje pridelkov je z varovalnimi mrežami, izpad dohodka pa je mogoče zavarovati pri zavarovalnicah. Posledice toče naj bi zmanjšali tudi s posipanjem oblakov s srebrnim jodidom. Tovrstna obramba je smiselna, če so stroški zanjo manjši od škode, ki jo prepreči, vendar njena učinkovitost ni dokazana.

obramba po njegovem glede na tuje raziskave še vedno za učinkovito. To še posebej velja za sedanje spreminjajoče se klimatske razmere, ko se je nevihtni čas podaljšal, toča pa se pojavlja od začetka maja do oktobra. Pomemben pa je tudi psihološki učinek obrambe, saj se ljudje počutijo varnejše, ko vidijo, da obramba deluje. Posipavanju nevihtnih oblakov s

srebrnim jodidom niso naklonjeni na Agenciji RS za okolje, kjer pravijo, da pri umetnem vplivanju na razvoj in strukturo nevihtnih oblakov obstajajo domneve, da s takšnim vnosom lahko spremenimo število in velikost točnih zrn, vendar študije učinkovitosti niso dale nedvoumih dokazov o pozitivnih učinkih takšnega vplivanja na pojav toče. Na področju ukrepov za

Čakajo podpis vseh občin

V Letalskem centru Maribor je vse pripravljeno na obrambo pred točo v prekmurskih občinah, čakajo le še na podpis zadnjih pogodb. Zaenkrat se zatika v občinah v lendarški upravni enoti, ki so sklepe o pristopu k obrambi na občinskih svetih sprejele med prvimi, vendar zdaj postavljajo nekatere pogoje. V lendarški občini postavljajo pogoj, da izvajalec obrambe zagotovi njeno učinkovitost, v letalskem centru pa pravijo, da zanesljive in popolne obrambe ni, vendar se je lotevajo z vso odgovornostjo. Lendarški župan Anton Balažek je prepričan, da bodo našli ustrezen dogovor in bodo pogodbo tudi podpisali. Med tistimi, ki pogodbe še niso vrnil, so zdaj še občine Črenšovci, Velika Polana, Odranci, Dobrovnik, Kobilje in Turnišče, usklajevanja pa potekajo tudi z Občino Moravske Toplice, kjer so pripravljene plačati le polovično ceno. Darko Kralj pravi, da rezerve pri ceni ni, saj so občinam zaračunali le materialne stroške. Če bodo pogodbe z vsemu prekmurskimi občinami podpisane še ta teden, bo konec prihodnjega tedna letalo lahko poletelo pod oblake nad Prekmurjem.

zaščito proti toči v kmetijstvu sta najprimernejša fizična zaščita z varovalnimi mrežami in finančno zavarovanje pridelka pri zavarovalnicah. Vnos srebrovega jodida v nevihtne oblake naj bo po njihovem le dodatna možnost za obrambo pred točo.

Z izjemo severovzhodnega dela Gorickega, kjer je toča povzročila precej škode pred slabima dvema tednoma, v Pomurju večjih neviht s točo letos na

srečo nismo imeli. Vendar do oktobra je še daleč, zato pojav toče ni izključen. V Letalskem centru Maribor pravijo, da so pred točo pripravljene braniti tudi prekmurske občine, vendar le, če bodo k tej obrambi pristopile in jo sofinancirale vse občine. Velika večina jih je pogodbe z njihovim centrom že podpisala, nekaj jih še vedno okleva in postavlja dodatne pogoje.

Ludvik Kovač

vrtinarski utrinki

Čas za setev prezimnih posevkov

Poskrbimo tudi za zeleno gnojenje praznih površin

Pasji dnevi in največja sončna pripeka lahko trajajo vse tja do konca avgusta, vrtnarji pa se že zdaj pripravljajo na jesen in celo na prihodnje obdobje rasti. V avgustu pobiramo pridelke, posejemo jesenske posevke, na praznih gredah pa posadimo rastline za zeleno gnojenje.

V tem poletnem času opravimo setev motovilca, berivke, špinaca, kitajskega zelja, različnih solat. Sejemo vrste in sorte vrtnin, ki prenesejo nižje temperature, hkrati pa dajejo pridelek celo jesen in zimo.

Zimske solate so sorte, pri katerih traja rastna doba najdlje, saj zavzemajo prostor osem do devet mesecev, prenašajo nizke temperature, prezimitev pa je odvisna od razvojnega stadija rastline. Sejemo jih konec avgusta ali v začetku septembra, glave pa oblikujejo spomladi, in sicer aprila in maja. Sorte solat, primerne za jesensko setev, so: posavka, nansen, vegorka, zimska rjavka in druge. Zimska rjavka in nansen sta mehkolistni sorti, za katere je značilno, da imajo usnjate liste, zaradi katerih rastline dobro prenesejo nizke temperature. Mehkolistne sorte solat imajo manjše glave, dajejo nižji pridelek in imajo krajšo rastno dobo, a so hkrati odpornejše proti nizkim temperaturam v primerjavi s krhkolistnimi solatami.

Med solatnice, ki prenesejo nizke temperature, štejemo tudi motovilec, ki prenese temperature do -20 °C, vendar na njegovo rast in prezimitev neugodno vpliva menjavanje nizkih temperatur in nenadnih otoplitev.

Kitajsko zelje sejemo v naših pride-

lovalnih razmerah na prosto od meseca julija do septembra, pridelek pa pobiramo od oktobra do novembra. Rastna doba traja v ugodnih razmerah 50 do 60 dni. Kitajsko zelje je križanec med kitajskim listnatim zeljem (paak-choi) in repo. Zanj so značilne podolgovate glave, po hranilni vrednosti bogate z vitaminom C.

Je zelo cenjena zimska solata, uporabljena kot presna ali rahlo dušena.

Zdaj je čas, da začnemo spravilo čebule in česna. Čebulo pobere, ko je listje zbledelo in posušeno. Prezgodaj izkopana čebula ne zdrži dolgo v skladišču.

Na praznih mestih vrta lahko posejemo rastline za zeleno gnojenje: face-lijo, inkarnatko, lucerno, oljno redkev, belo gorjušico, aleksandrijsko deteljo, črno deteljo, volčji bob, navadno grašico ali hmeljno meteljko.

Namen zelenega gnojenja je, da rastlinam zagotovimo hrano, zaščitimo tla, ustvarimo boljšo strukturo tal, preprečimo razrast plevelov in širjenje škodljivcev ter tlom omogočimo počitek.

Rastline za zeleno gnojenje prodrejo s koreninami v spodnje sloje tal in jih rahljajo. Ko strohnijo, ostane v tleh gradivo za nastanek humusa. Pred vsakim sajenjem ali rahljanjem je treba z vilami ali motiko temeljito zrahljati površino tal. Marsikatera izmed teh rastlin pozimi zmrzne, njihove ostanke je treba zgodaj spomladi vkopati v tla. Ogrščice in druge proti mrazu odporne rastline spomladi pokosimo in jih prav tako vkopljemo v tla.

M. V.

narava neznana znanka

Mikorizne glive in kulturne rastline

Mikorizne glive živijo v stiku s koreninami rastlin, pri čemer se med glivami in rastlinami razvije sožitje (mikoriza)

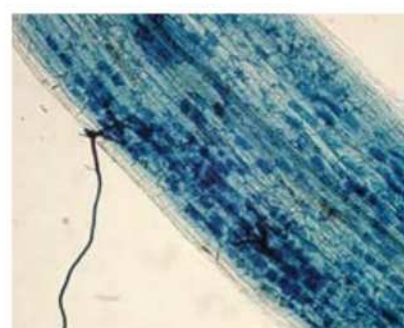
V takem sožitju živi več kot 90 odstotkov rastlin in od vseh oblik mikorize je največ tako imenovane arbuskularne mikorize (AM). Pri njej prodirajo glive v koreninske celice rastlin, zato je to tip notranje mikorize (endotrofne ali endomikorize). Glive se v celicah bogato razraščajo in skozi te drevesasto razvejane tvorbe posredujejo rastlinam mineralne snovi in vodo, od rastlin pa prejemajo organske snovi – sladkorje. Glive tvorijo v rastlinskih celicah tudi mehurčke (vezikle), v katerih se lahko v obliki oljnih kapljic shranjujejo rezervne snovi. Tvorbe v celicah povezujejo hife (nitke), ki potekajo med koreninskimi celicami in so nadaljevanje velikega zunajkoreninskega micelijja (glivnega omrežja). Ta micelij običajno močno presega velikost koreninskega sistema rastline. V enem kubičnem centimetru tal je lahko do več deset metrov hif. Tako se za rastlino močno poveča območje sprejemanja mineralnih snovi, predvsem fosfatov, ki so v tleh pretežno v nedostopni obliki. S pomočjo mikorize lahko rastline prejmejo šestkrat več fosforja kot brez nje. Pomemben je tudi sprejem

mikroelementov, rastlina pa na ta način dobi tudi več vode. AM-glive varujejo rastlino tudi pred vdori bolezni in negativnimi vplivi nekaterih onesnažil, recimo težkih kovin.

Arbuskularno mikorizo (AM) poznamo pri skoraj vseh rastlinskih družinah. Izjema so npr. križnice (med njimi zelje, koleraba ipd.) in klinčnice (med njimi nageljčki). Splošne razširjenosti in pomena AM-gliv se le redko zavedamo. S prostim očesom jih namreč ne vidimo, ker ne tvorijo plodišč, kot so npr. gobe pri ektomikorizi. Dokazujemo jih lahko le z laboratorijskimi postopki.

Čim več organskih snovi dobijo glive od rastlin (do 20 odstotkov njihove proizvodnje), tem več fosfatov lahko črpajo in jih posredujejo rastlinam. Je pa to razmerje pri različnih vrstah različno. V tleh z veliko hranili (gnojena tla) je malo mikorize, prav tako je je manj v močvirjih. Bakterije, ki živijo v sožitju s stročnicami in vežejo dušik, pospešujejo mikorizo in tudi mikoriza pospešuje nastanek nodulov (nabrekli) na koreninah in veza-vo dušika pri stročnicah.

Naseljenost mikoriznih gliv je naj-

Hifa mikorizne glive je prodrla v koreninico rastline.

večja v zelo pisanih rastlinskih združbah, pri nas recimo na travnikih, kjer se lahko povežejo z veliko različnimi gostiteljskimi rastlinami. AM-glive očitno niso vezane na določeno vrsto rastlin, rastline pa so od mikoriznih gliv različno odvisne. Prek AM-gliv si rastline lahko med sabo tudi pomagajo. Neka rastlina npr. daje glivi organsko hrano in ji s tem omogoča razrast micelijja, ki ga lahko neka druga rastlina (iste ali druge vrste) uporabi za pridobivanje mineralne hrane zase. AM-glive imajo v tleh mnogotere vloge.

Mag. Valerija Kuštor

barometer

Ob letošnjem radgonskem občinskem prazniku, ki bo 15. po vrsti, bodo najvišje občinsko priznanje podelili **Vinku Rousu**. Rous, ki je zdaj podžupan radgonske občine, bo tako postal šesti častni občan.

Drugo najvišje občinsko priznanje, nagrado akademika dr. Antona Trstenjaka, bodo ob letošnjem prazniku Občine Gornja Radgona podelili **Dušanu Zagorcu**, ravnatelju radgonske osnovne šole, ki je tudi eden od treh podžupanov občine.

Družba Mura in partnerji, ki jo vodi **Bojan Starman**, je ves čas delovanja poslovala pozitivno. Dela ima dovolj, vendar ji ga partnerji slabo plačajo, zato večina delavcev dobiva minimalno plačo.

Miran Blagovič, direktor družbe Segrap, bo na slovesnosti ob 54. prazniku Občine Ljutomer, ki bo tokrat v dvorani hotela Bioterme, prejel županovo priznanje.

Marjan Maučec, vidni član stranke SLS, je izgubil tožbo proti nekdanjemu nadzorniku sklada kmetijskih zemljišč Milanu Kustru. Ta naj bi preklical izjave o domnevnih špekulacijah z zemljišči. Ob tem je Maučec izjavil, da je naša pravna država »res strašna«.

Kaj se je dogajalo pred devetdesetimi leti

Zasedba Radgone in njena izpraznitev leta 1920

Mirovna konferenca zarisala nove meje – Radgona in Radgonski kot Avstriji, Apaško polje Jugoslaviji

Zasedba

Tridesetega novembra 1918 je bil poklican v štab obmejnega poveljstva nadporočnik Benedikt Zeilhofer. General Rudolf Maister ga je seznanil s splošnim položajem in namero, da bi zasedli železniško progo Špilje–Radgona. V ta namen je hotel poslati posadko 40 moških na radgonski kolodvor, da bi prevzela oblast nad mestom. Prišlo pa je do nesoglasja z nemško stranjo v Gradcu. Vso drugo organizacijo in načrt o celotni zadevi pa je general Maister prepustil Zeilhoferju. Stotnija (6. četa) je pred odhodom v Radgona štela 12 častnikov in 155 moških. V svoji oborožitvi je imela tudi dve težki strojnici. Prvega decembra dopoldne se je četa vkrcala na vlak in krenila proti Špilju v popolni bojni opremi. Sama pot do Špilja ni bila nevarna, nadaljnjo pot do Radgone pa so si utirali z zavestjo, da je v mestu še nemška posadka. Nemška posadka v Cmurku je ob prihodu vlaka položila orožje. Zvečer je vlak nadaljeval pot proti Radgoni. Nekaj kilometrov pred kolodvorom se je vlak ustavil, postavili so zaščitne oddelke ter počasi prodirali v smeri kolodvora, kamor so prišli ob 20. uri. Pričakala sta jih delegacija mestne občine in nemški vojaški poveljnik. Posadka je nadaljevala pohod v mesto in ga brez bojev zasedla. Nemška posadka se je namreč še pred prihodom čete razšla. Posadka je zaplenila velike količine orožja in streliva ter se vselila v konjeniško vojašnico, ki je bila najprimernejša za nastanitev. Bilo je treba urediti odnose med posadko in prebivalstvom. Z oglašitvijo je bilo zahtevano, da morajo civilisti oddati orožje in strelivo na mestnem poveljstvu. Mestna policija je bila razpuščena in njeno vlogo je prevzela posadka. V poslovanje okrajnega glavarja, okrajnega sodišča, mestnega magistrata in pisarne Murske regulacije se posadka ni vmešavala, vendar je budno pazila na njihovo delovanje. Prihajalo je do občasnih sporov med obema stranema. Sledile so še nadaljnje zaplenitve v mestu; pri peku Schönwetu so zaplenili 4.522 kilogramov moke, pri trgovcu Krschischniggu kar 15 ton sladkorja in 15 sodov petroleja, v magistratu pa 80 garnitur vojaškega perila.

Tabor v Radgoni

Mesto Radgona je imelo ob zasedbi 1817 prebivalcev, v okolici so bila slovenska naselja Poterna, Žetenci, Dedonci, Zenkovci, Gorca in mešana naselja (npr. Obrajna). V deželni bolnici je bil kot primarij zaposlen dr. Franc Kamnikar, ki je bil sicer slovenskega rodu, a izrazilo pronemško usmerjen in zagovornik avstrijskih interesov na mirovnih pogajanjih v Parizu ter poznejši radgonski župan do leta 1928. Šestindvajsetega decembra je bil v Radgoni velik tabor, ki se ga je udeležil tudi general Rudolf Maister. Za zborovanje je bila določena pokrita jahalnica konjeniške vojašnice. Nem-

S takšnimi spominskimi vrči so nazdravili v Radgoni na dan umika jugoslovanske vojske.

Fotografija Nataša Junov

ci so temu taboru nasprotovali in pri poveljstvu vložili protest, vendar niso mogli preprečiti slovesno pripravljene tabora. Udeležilo se ga je tudi veliko ljudi iz Prekmurja. Tabor je vidno podprl težnje severovzhodne Slovenije in dal celotnemu gibanju moralno-politično podporo. Nemška propaganda je bila že ob koncu leta 1918 precej močna in pripravljala se je na pad na radgonsko posadko. Posadka je za te namere pravočasno izvedela in vzela 12 uglednih meščanov za talce, med njimi tudi radgonskega podžupana. Iz Gradca je prišel 6. januarja 1919 štajerski deželni glavar dr. Kaan, da bi posredoval za izpustitev talcev. Napetost je naraščala iz dneva v dan in posadka je živela v mučnem pričakovanju nadaljnjih dogodkov.

Boji in premirje

Radgonske prostovoljce je organiziral Johan Mickl, domačin slovenskega porekla iz Zenkovec, graška pomoč je bila v orožju in strelivu (1000 pušk), in 4. februarja 1919 začel akcijo. Ob 2. uri zjutraj se je skupina odpravila proti Radgoni, ob 5.30 so bili že prvi boji pri kolodvoru, radgonska posadka na t. i. Urayevem postu je vodila ogorčene boje, predstraža v mestnem parku je bila razbita, hudi boji so bili za radgonski most, boji pa so potekali tudi v mestu. Pred poldnevom je bila slovenska stran ponovno gospodar v mestu. Dokončen poraz so napadalci doživeli 6. februarja, ko jih je obstreljeval tudi velik top z gornjeradgonske strani. Po nalogu obmejnega poveljstva se je 6. stotnija 19. februarja 1919 vrnila v Maribor, njena vrnitev v sestavi polka je bila skorajda neopazna. Četi je dal priznanje le francoski član medzavezniške komisije v Radgoni že 9. februarja, ko je dejal, da je rešila čast jugoslovanskega orožja. Radgonsko posadko je nadomestil karloški bataljon pod poveljstvom podpolkovnika Uzorinca. Med obema stranema

je bilo že 8. februarja 1919 sklenjeno premirje (t. i. Mariborski sporazum), ki je vzpostavilo poseben režim vse do julija 1920. 19. aprila 1919 je začel v Radgoni izhajati časopis, tednik Murska straža, ki je v svoji prvi številki napovedal svoje poslanstvo kot »glasilo obmejnih Slovencev«. Časopis je za prikaz tedanjih dogodkov odlični vir podatkov. Na čelu uprave v mestu je bil vladni komisar Klobčič. Za potovanje oseb v mesto s t. i. nevtralnega ozemlja (Lutverci, Apače, Črnci, Segovci, Žepovci itd.), ki ga je določil Mariborski sporazum, je bilo treba pridobiti nemško izkaznico in jo ob odhodu iz Radgone potrditi pri vladnem komisarju. Za potovanje iz mesta na nevtralnemu ozemlju je bila potrebna potrjena slovenska izkaznica, enako tudi na zasedeno ozemlje (Plitvica, Plitvički Vrh, Lomanoše, Lokavci, Nasova itd.). Potovanje iz mestne okolice (Dedonci, Žetinci, Poterna, Zenkovci, Slovenska Gorca) v mesto je bilo enostavnejše, saj je bila potrebna le občinska izkaznica, ki pa so je morali ob vrnitvi tudi potrditi. Še najbolj zapleteno je bilo potovanje v Gradec, na Dunaj ali Madžarsko, saj je bilo uradno določeno, da mora imeti potnik posebno dovoljenje notranjega ministrstva iz Beograda.

Kulturno in gospodarsko stanje

Za ilustracijo, kakšno je bilo življenje v Radgoni in okolici, si pogledjmo kulturno in gospodarsko stanje. V življenje se je uvajal slovenski jezik, aprila 1919 so ustanovili oddelek Orla, ustanovljeno je bilo Katoliško izobraževalno društvo v Radgoni, tudi Narodna obrana, pripravljala se je ustanovitev javne ljudske knjižnice, prirejale so se kulturne prireditve, za manj zahtevno publiko pa tudi številne veselice po gostilniških vrtovih v mestu in okolici. Na gospodarskem področju

je bila trgovina omejena, določene so bile cene blaga, predvsem živil, cvetelo je tihotapstvo čez Muro in Kučnici. Posebno vlogo je imela posojilnica iz Gornje Radgone, saj je bilo v mestu veliko trgovcev in obrtnikov. Oblast je takoj ob zasedbi preprečila gospodarjenje posestev tujcev (Trautmansdorf, Štubenbergi, grof D Avenas, Bratje Klajnoški, Admont itd.) in jim postavila nadzornike oz. upravitelje. Posebno vlogo je imela železniška proga, ki je povezovala Radgona z Ljutomerom in s Špiljem ter Mariborom.

Mirovna konferenca

O Radgoni in Radgonskem kotu pa so seveda odločilno razpravljali na mirovni konferenci v Parizu, predvsem na podlagi sklepov pogodbe iz St. Germaina (10. september 1919). Obe strani, slovenska oz. jugoslovanska in avstrijska, sta si prizadevali, da uradno dobita ta ozemlja. Teren so obiskovale razne medzavezniške komisije, pri katerih sta obe strani lobarali z večjim ali manjšim uspehom. Na slovenski strani je bil predvsem v Parizu zelo aktiven dr. Matija Slavič, ki je v Murski straži redno poročal o poteku dogovorov za mejo, na avstrijski strani pa se je posebej angažiral radgonski podžupan dr. Franc Kamnikar. Mirovna pogodba iz St. Germaina je določila, da Radgona in Radgonski kot pripadeta Avstriji, Apaško polje pa sme zasedati jugoslovanska stran. Za izpeljavo obeh sklepov je bilo treba doseči še ratifikacijo v obeh parlamentih držav (beograjski parlament je ratificiral sporazum v začetku decembra 1919, dunajski šele dobrega pol leta pozneje).

Umik

V sredini julija leta 1920 je v Radgono prispela medzavezniška komisija (predstavniki Anglije, Francije in Italije) in dala ultimativni rok (pol ure), da se mora mesto izprazniti. Jugoslovanska stran je to potezo junaško in ponosno odbila, avstrijska stran pa je že uprizarjala manifestacije (mahanje s frankfurtskimi zastavicami, vzkliki šolske mladine in žensk: »Hvala bogu, naša rešitev je blizu!«). 18. julija 1920 je jugoslovanska vojska brez posebnega problema zavzela Apače, odpor je bil pri duhovniku, učitelju in manjšem številu prebivalstva. Časopis je zapisal, da je tako pod Kraljevno SHS prišlo okoli 4000 prebivalcev, večinoma mešanega slovensko-nemškega porekla. Popis iz leta 1910 in novi iz 1921 pa je pokazal, da je bilo prebivalstvo v večini teh krajev po materinem jeziku izrazito nemško, tudi čez 70 odstotkov. V ponedeljek 26. julija 1920, se je jugoslovanska stran umaknila iz Radgone. Ob 8. uri zjutraj so zaprli most čez reko Muro, začela se je selitev opreme in inventarja jugoslovanske uprave v Gornjo Radgono. Okoli 11. ure se je umaknil iz mesta še oddelek strojníc, jugoslovanska stran je zasedla mejo ob Kučnici. Ob 11.30 sta prišla čez most mestni poveljnik kapetan Pavelič in nadporočnik A. Lah, ki sta bila na slovenski strani sprejeta s šopki rož, in ko je ob 12. uri zazvonilo v cerkvah, se je znašla Radgona v nemških zastavah. Meja se je postavila na reko Muro in na obeh straneh meje so nastali novi problemi, to pa bo tema razpravljanja ob kakšni drugi obletnici.

Dr. Ivan Rihtarič

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

www.pomurje.si

Pomurje s svojimi posebnostmi zanimivo za ljubitelje ptic

V soboškem parku v dobre pol ure kar štiriindvajset vrst ptic

Kljub upadu nekaterih vrst ornitologi stanje ptičje populacije pri nas ocenjujejo kot dobro

Če vam je ostalo še kaj počitnic in ste ljubitelj narave, potem ni odveč predlog, da se podate v park, k jezeru ali v gozd opazovat ptice. Mogoče je to ne navadna ideja, toda tako kot pri ribolovu s trofejno ribo je tudi tukaj naša potrpežljivost lahko nagrajena z dobro fotografijo ali le pogledom na ptico, ki je morda čez nekaj let ne bo več mogoče videti v naših krajih.

Kot pravi pomurski ornitolog Željko Šalamun iz Stare Nove vasi, se tudi v teh avgustovskih dneh pri pticah veliko dogaja. Šalamun je zaposlen pri Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS) kot oskrbnik naravnega rezervata Iški morost na Ljubljanskem barju ter predsednik lani ustanovljene pomurske sekcije DOPPS-a.

Željko Šalamun

Fotografija Ciril Kosednar

vsem zanimivo prisluhniti oglašanje in petju ptic, ki so sedaj, ko so vzredile mladiče, zopet postale bolj glasne.

Pomurci in ptice

Tudi ptice imajo svoje naravne sovražnike. Kot skoraj pri vseh živalskih vrstah je tudi njihov največji sovražnik prav človek. Upadu prej omenjenih vrst botrujeta predvsem gojenje monokultur in uporaba pesticidov, kar vpliva na prehrano ptic. Mogoče med določenimi kmetovalci še vedno prevladuje mnenje, da so nekatere ptice škodljive, recimo vrane rade uničujejo mlado koruzo, toda po drugi stani so zelo koristne, ker odstranijo veliko poljskih škodljivcev. Za vsako vrsto

Pomurje in ptice

Tako kot druge slovenske pokrajine je tudi Pomurje s svojimi posebnostmi zanimivo za ornitologe. Šalamun je posebej omenil Goričko in reko Muro z njenimi šumami. Ti območji spadata v območje IBA (Important Birds Areas), ki je pomembno za ptice tudi v svetovnem merilu. Tako na primer ob Muri najdemo vodomca, gre za eno največjih populacij v Sloveniji na tem območju, malega deževnika, breguljke in druge. To so ptice, ki za svoje življenje izbirajo specifične habitate. Težko prehodni gozdovi ob Muri pa so raj za vse druge vrste ptic, predvsem ptice pevke. Po nekaterih študijah gre celo za največjo gostoto ptic v Sloveniji na nekem območju.

Zanimivo je, da smo si Pomurci za svoj simbol izbrali štorčlo, kar je, kot pravi Šalamun, pohvalno, vendar v Evropi nismo ravno na visokem mestu glede gostote te ptice na nekem območju. Poljaki in Španci jih imajo veliko več. Kljub temu število štorčelj tudi pri nas narašča. Če smo že pri porastu ptic v Pomurju, je treba omeniti še čaplje, vrane, črno štorčlo. Na splošno velja, da so v porastu tiste vrste, ki se zelo hitro prilagodijo spremenjeni hrani, po drugi strani pa upadajo vrste, ki so vezane le na določeno vrsto hrane. Tako je popolnoma izginila zlatovranka, ornitologi pa zaznavajo tudi upad smrdokavre, čuka, poljskega vrabca in drugih.

Kako in kje opazovati ptice pri nas

Kljub upadu nekaterih vrst Šalamun stanje ptičje populacije v Pomurju ocenjuje kot dobro. Čeprav so ptice najbolj dejavne v pomladnih mesecih, je tudi poletni čas zanimiv za opazovanje. Kot osnovno opremo našteje do-

Velika bela čaplja spada med vrste, ki jih je pri nas čedalje več.

ber priročnik o pticah, daljnogled ter primerno obleko in obutev. Najboljši čas za opazovanje je zgodnja ura – od sončnega vzhoda pa tja do osme, devete ure. Pomembno pa je, kot dodaja Šalamun, da ptic ne vznemirjamo, kajti hitro lahko zapustijo svoja gnezdišča, zato moramo vedno izbrati varno razdaljo.

Kar se tiče lokacij v Pomurju, Šalamun v tem letnem času predlaga opazovanje ob jezerih, kot so Hodoško, Gajševsko in Ledavsko jezero v Kraših. Na teh krajih lahko vidimo čapljo, ki spada med ogrožene vrste, race in čopaste ponirke, veliko teh prav z

mladiči, ki so sedaj že veliki. Prav tako vidimo določene vrste ptic, ki se že začno seliti iz severne Evrope in se ob naših vodah le ustavijo. Za tiste, ki se bojijo zaraščenih terenov, so primerne tudi mestni parki, kjer so ptice navajene na ljudi in se ne splašajo. Prav v soboškem parku je naš sogovornik pred dnevi v dobre pol ure videl kar 24 vrst ptic, tudi takšne, ki niso pogoste za parke.

Po mnenju Šalamuna reke trenutno niso ravno primerne za opazovanje, razen za tiste najbolj vztrajne, priporočila pa še gozdne učne poti, kot sta tisti v Korovcih in Trdkovi. Tukaj je pred-

ptic bi se lahko našel podoben argument.

Seveda so vse ptice zavarovane in jih je prepovedano loviti ali ubijati, razen tistih, za katere je predpisana lovna doba. Kot pravi Šalamun, imamo v Sloveniji eno najboljših zakonodaj v Evropi, kar se tiče tega, zato je pri nas lova na črno ali ubijanja malo. Tisto, kar pa je mogoče bolj skrb vzbujajoče, dodaja Šalamun, pa je to, da mladi zelo slabo poznajo ptice in jim nasploh manjka čut za naravo. Prav zato v DOPPS-u in njegovi pomurski sekciji v zadnjih letih dajejo poudarek delu z mladimi.

Ciril Kosednar

barometer

Rudolf Mikolič, dr. med., spec., bo med odsotnostjo strokovnega direktorja bolnišnice asist. Daniela Grabarja pomagal direktorju pri strokovnih zadevah. Prej velik kritik ukrepov vodstva bolnišnice je tako postal njegova desna roka.

Peter Beznec vodi organizacijo šestega Grossmannovega festivala filma in vina, ki je od skromnih začetkov pred petimi leti prerasel v festival, ki se po mnenju filmskih gostov po kakovosti lahko kosa z mnogimi priznanimi filmskimi festivali na območju nekdanje Jugoslavije in drugod.

Mitja Horvat je po odhodu dolgoletnega direktorja BTC Cityja Murska Sobota Janeza Štoltla v pokoj prevzel vodenje trgovskega centra.

Peter Peterka, v. d. direktorja Župnijskega zavoda sv. Miklavža Murska Sobota, je našel donatorje, ki bodo z avdio- in videopriporočili opremili prostore dislocirane enote vrta Lavra na Tišini.

Janko Potočnik s Spodnjega Kamenščaka je slovenski najprostovoljec v skupini moških nad 30 let. Visoko priznanje je prejel za humanitarno delo na medgeneracijskem področju in za delo z mladimi.

Ko študent išče streho nad glavo

Virtualna borza že peto leto zapored

KPŠ ponovno odpira spletno posredovalnico sob in šolske literature

Klub prekmurskih študentov že peto leto zapored odpira Virtualno borzo sob in učbenikov. Projekt je namenjen dijakom in študentom pri iskanju strehe nad glavo v študijskem mestu ter kupovanju rabljenega učnega gradiva. Brezplačno lahko oddajo oglas tudi ponudniki sob in stanovanj. V sklopu Virtualne borze sta tudi Borza učbenikov in Borza sob. Virtualna borza po-

teka po svetovnem spletu ter tako iskalcem omogoča pregledno, enostavno in hitro brskanje po oglaših. Poleg pregledovanja je možno oglašje tudi brezplačno objaviti.

Za pregled kontaktnih podatkov ponudnikov sta potrebni nezapletena registracija in prijava v sistem. Namen brezplačne Borze učbenikov je, da se dijakom in študentom zagotovi

čim bolj pregledno in enostavno iskanje šolske literature z veliko in ugodno ponudbo. Obrazec omogoča natančen opis gradiva z vsemi potrebnimi informacijami. Z brezplačno Borzo sob pa želi Klub prekmurskih študentov svojim članom čim bolj olajšati iskanje študentske sobe oz. stanovanja, ki ga bodo potrebovali med študijem v študijskih mestih.

Ponudniki sob lahko svoje oglase brezplačno objavijo ob pomoči spletnega obrazca, v katerega lahko vnesejo vse potrebne značilnosti nepremičnine, ki jo ponujajo v najem, kar iskalcem zagotovi optimalen izbor. Do Virtualne borze je možno dostopati po spletnem naslovu. Borza bo za oddajanje ponudb in pregledovanje na voljo do konca meseca septembra z možnostjo podaljšanja.

Mednarodni lutkovni festival v Lendavi

Zavod za kulturo in promocijo Lendava bo avgusta organiziral deseti mednarodni lutkovni festival Lutkovni pristan Lendava 2010. Lutkovne predstave bodo uprizorile lutkovne skupine iz Slovaške, Madžarske, Švedske, Češke in Francija, lendavsko Lutkovno gledališča Pupilla pa bo 7. avgusta premierno zaigralo lutkovno predstavo Papirnatih vojak. Ogled vseh predstav je brezplačen. Festival bo potekal ob koncih tedna od 6. do 29. avgusta na odprtem odru gledališke in koncertne dvorane v Lendavi, ob slabem vremenu bodo predstave v dvorani.

Zgodovina lendavskih Judov v mariborski sinagogi

V mariborski sinagogi je do 26. avgusta na ogled dokumentarna razstava Judje v Lendavi od naselitve do tragedije holokavsta. Razstava je avtorsko delo Beate Lazar in Laszla Nemetha, dobrih poznavalcev lendavskih Judov in njihove dediščine, ki že vrsto let proučujeta in zbirate zgodovinsko gradivo o nekoč pomembni in cvetoči judovski skupnosti, ki ima nemalo zaslug za gospodarski razvoj in napredek Lendave z bližnjo in širšo okolico. Danes sta ohranjeni v Sloveniji le dve sinagogi, lendavska in mariborska, ki zelo dobro sodelujeta in si izmenjujeta programske dogodke.

Mini reggae festival

V pomanjkanju festivalov reggae glasbe v naši bližini bo kot naročen za ušesa Črnc reggae potok splash, ki ga pripravljajo v Ambasadi v Beltincih. V četrtek, 5. avgusta, ob 21.30 bo tam nastopila vitalna francosko-afriška skupina Nourou, v soboto, 7. avgusta, pa k nam znova prihajajo stari znanci iz banjalškega drum'n'bass dub banda Sopot.

Kulturne prireditve na Trgu kulture**Polovica Soboškega poletja je za nami**

Dvesto nastopajočih od Slovenije do Kube

Soboške večere in dopoldneve ob koncu tedna so na Trgu kulture v Murski Soboti tudi letošnji julij popestrili glasbeni, gledališki, lutkovni in drugi nastopi na festivalu Soboško poletje, vrsta zanimive kulturne ponudbe pa se nam obeta tudi v avgustu. Tako so doslej v petkovih večerih nastopili že Orkester mandolina Ljubljana, Astrid Kuljanič Quartet, Kristina Oberžanš pianist, OdBeatli, pripravili pa so tudi etnovečer Vojvodine in Prekmurja. V sobotnih dopoldanskih spremljevalnih prireditvah so pripravili koncert Harmonikarskega orkestra Murska Sobota in skupine Herzzinfarkt, gle-

dališki ustvarjalni dogodek za otroke Pepi in njegovo gnezdo in dan arabske kulture. Program pripravlja Zveza kulturnih društev Murska Sobota.

Minulo soboto dopoldne so organizirali koncert domače glasbene skupine Art Music Orchestra, ki izraža svoje glasbeno ustvarjanje v pop-rock zvrsti, v nekaterih skladbah pa so tudi primesi džez, housa in celo klasične glasbe. Skupino vodi skladatelj in glasbeni producent Roman Sarjaš, ki študira kompozicijo na Akademiji za glasbo v Ljubljani, drugi člani pa so še Luka Sraka, Goran Sarjaš in Erih Tüške. J. G.

Šesti Grossmannov festival filma in vina**Častnega hudega mačka je dobil Jose Mojica Marins**

Ljutomerčani se lahko kosajo z mnogimi znanimi filmskimi festivali

Šest dni šestega Grossmannovega festivala filma in vina v Ljutomeru se je v soboto končalo s podelitvijo nagrad filmskim ustvarjalcem, zadnjimi filmskimi projekcijami ter koncertom skupin Banana metalik iz Francije in Hladno pivo iz Hrvaške.

Na slovesni podelitvi nagrad je prejel častnega starega hudega mačka za življenjsko delo legendarni brazilski režiser, scenarist, producent in igralec Jose Mojica Marins. Nagrado sta mu podelila ministrica za kulturo Majda Širca in programski direktor ter upravnik muzeja Jugoslovanske kinoteke Dinko Tucaković. Ob tem je Majda Širca spomnila na dejstvo, da so bili prvi filmski posnetki v Sloveniji narejeni v Ljutomeru, česar slovenski filmski zgodovinarji niso vedeli, dokler sin Karola Grossmanna, ki je tudi na enem od prvih slovenskih filmskih posnetkov, ni prvič pokazal teh kolu-

Peter Beznec: »Pri organizaciji smo si pridobili tudi vrsto prijateljev in sodelavcev iz filmskega sveta, ki nam pripeljejo vsako leto nove goste in nam tudi svetujejo, kako narediti festival še boljši.«

Na festivalu se je v šestih dneh zvrstilo več kot sedemdeset različnih dogodkov, prikazali pa so 25 celovečernih filmov. Obiskovalci so si tako lahko ogledali veliko zanimivih filmov in poskusili veliko dobrih vin, festival pa je vključeval še spremljevalni program z vrsto drugih aktivnosti. Tako so se v soboto dopoldne začeli zbirati obiskovalci, ki so jih maskerji do 18. ure spreminjali v pošasti. Takrat so se na Glavnem trgu udeležili Parade pošasti ob glasbi skupine Nero burns.

Filmske grozljivke ob druženju, glasbi in prleškem vinu

Največja zasluga za to, da je filmski festival nastal in da prinaša iz leta v leto svežino v svoj program, gre gotovo ekipi, v kateri so Peter Beznec, Tomaž Horvat, Borut Horvat, Urška Majdič, Mario Belovič in drugi ljubitelji filmov iz Prlekije in Prekmurja. Festival povezuje filmsko grozljivko z dobro glasbo, vinom in še vrsto drugih elementov, ki ga delajo originalnega na območju nekdanje Jugoslavije in tudi drugje.

Vodja organizacije festivala Peter Beznec je povedal, da so tudi letos poskrbeli, da bi bilo dogajanje čim bolj pestro. Tako so filme predvajali na štirih prizoriščih, ob kulturnem domu še na treh prizoriščih na prostem: »S festivalom smo začeli precej skromno pred petimi leti ob stoti obletnici prvega filmskega zapisa, ki ga je dr. Karol Grossmann naredil v Ljutomeru. Takrat smo pripravili le nekaj projekcij celovečernih in kratkih filmov, sedaj pa prikazujemo že pet kategorij filmov, katerim podelimo na koncu tudi nagrade.

Pri organizaciji smo si pridobili tudi vrsto prijateljev in sodelavcev iz filmskega sveta, ki nam pripeljejo vsako leto nove goste in nam tudi svetujejo, kako narediti festival še boljši. Tako so za maskiranje udeležencev Parade pošasti skrbeli ekipa iz Srbije in naši maskerji iz ekipe Plan 9. Že tretje leto zaporedoma smo posneli tudi celovečerni igrani film, ki smo ga predvajali na festivalu. To je bil film Vinopiri: Ledena trgatev režiserja in scenarista Vitimirja Kaučiča. Tako je tudi kakovost filmov iz leta v leto večja, ob grozljivkah so to še glasbeni, akcijski filmi in druge zvrsti. Za goste pripravimo tudi turistične ogledne Ljutomera in okolice. Tako se trudimo, da bi čim boljše promovirali regijo, ki je tudi po filmskem festivalu gotovo bolj prepoznavna.«

Jože Gabor

Na Soboškem poletju je pripravila koncert tudi domača glasbena skupina Art Music Orchestra.

Na plaži ob Blatnem jezeru**Soboški godbeniki na poletnem festivalu na Madžarskem**

XII. mednarodni glasbeni festival Vonyarc-Vashegy pri Keszthelyu ob Blatnem jezeru je tradicionalna prireditev za različno glasbo, za pihalne orkestre pa zadnje dni v mesecu juliju.

Na podobnem srečanju, kjer so se soboški godbeniki spoznali z muzikanti drugih orkestrov, jih je na ta festival povabil prof. Tamas Kiss, vodja in dirigent domačega orkestra.

Na odru na plaži ob Blatnem jezeru, kjer se je kopalo in poležavalo kar 4500 gostov, je bilo doživetje izjemno za glasbenike in poslušalce. Po zadnjem priklonu pihalnega orkestra iz Murske Sobotice se je ob vsesplošnem navdušenju slišalo »Visza« (nazaj), kar

je zahtevalo dodatek. Slišala se je priljubljena Golica in še kakšen solistični nastop iz arhiva svetovnih glasbenih uspešnic, tako da presenečenja in zadovoljstva ni manjkalo.

Takšna srečanja ne poznajo meja, ne časa dopustov... Za muzikanta pač ni ovir. Ljubiteljem pihalne godbe pa tudi nič ni bolj pomembno kot to in zato nikoli ne rečejo: »Nimam časa.«

Hvala vsem muzikantom, da sodelujejo ter sami spoznavajo način in delo onkraj meja in tudi predstavljajo našo domovino. Tu ni pomembno, od kod si, kako govoriš, ker glasba pove vse.

Eva Abraham

Nagrajenec Jose Mojica Marins iz Brazilije se v Ljutomeru niti malo ni branil prijatne družbe.

tov filma. Takrat se je zgodovina slovenskega filma začela pisati na novo. Dinko Tucaković pa je povedal, da je sodeloval na mnogih filmskih festivalih in da se lahko ljutomerski po kakovosti kosa z mnogimi znanimi filmskimi festivali na območju nekdanje Jugoslavije.

Nagrado za najboljši celovečerni film festivala hudi maček je prejel po oceni članov žirije, v kateri so bili Dinko Tucaković, Phillip Bergson in Christian Hallman, film Življenje in smrt porno tolpe (Život i smrt porno bande), ki ga je režiral srbski režiser Mladen Djordjevič. Nagrado za najboljši

kratki film Slakov hudi maček je prejel španski film Strahopetni Juan, ki ga je režiral Daniel Romero, nagrado za najboljši glasbeni dokumentarec hrupni maček pa je prejel norveški film Dokler nas ne vzame luč. Nagrado vinski šampion hudi maček za najboljšo vino po izboru filmskih gostov je podelila vinska kraljica Slovenije Andreja Erzetič vinu šipon 2009 Puklavac & Friends iz kleti Jeruzalem Ormož. Podelili so tudi priznanje za najboljši kratki film med tistimi, ki so nastali v Mali delavnici groze, ki je potekala v času festivala. Prejel jo je Matjev Jerman za film Balada.

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

Emanuel Banutai, mlad raziskovalec

Policisti – cestni birokrati?

Polijski menedžerji iščejo v policiji vsa možna sredstva za doseg cilja in boljših rezultatov, policisti pa se osredotočajo na realnost na terenu in njene posledice

Emanuel Banutai, 1979, mlad raziskovalec na Fakulteti za varnostne vede pri mariborski univerzi, postavlja v svoji doktorski nalogi v središče kompetence voditeljev v varnostnih, znotraj tega pa predvsem v policijskih organizacijah. »Polijski menedžerji se vse bolj osredotočajo na sredstva za doseg ciljev s končnimi rezultati, medtem ko se policisti bolj osredotočajo na realnost na terenu in njene posledice. Zaradi modrosti s ceste, izkušenj in boja za preživetje se lahko pri policistu razvijejo pravila, ki so policijskim vodjem tuja,« je realen mladi strokovnjak. Poudarja, da se od policijskega vodje vse bolj pričakuje, da bo vzpostavil stimulatívno delovno okolje, v katerem bo posameznik lahko deloval učinkovito, ob tem pa bo krepil opolnomočenje policistov tudi ob pomoči oblikovanja prihodnje vizije in poslanstva policijske organizacije.

Policija kot del neke družbe uživa poseben položaj. Zakaj? Čeprav smo skoraj vsi imeli kdaj opravka z njo, in to največkrat v prometu, kjer deluje precej kaznovano, jo na lestvicah zaupanja znova in znova uvrščamo visoko.

Polijske organizacije se zaradi svoje narave dela – pooblastil, manjše fleksibilnosti, omejitev zaposlovanja in načel javne uprave – razlikujejo od zasebnih organizacij. Če k temu prištejemo še konflikt vlog, ki ga imajo policijske organizacije v demokratičnih družbah, ugotovimo, da se policijske organizacije razlikujejo tudi od drugih organizacij v javni upravi. V idealnih okoliščinah se kaže demokratična vladavina v zastopanju in servisiranju državljanov. Pri tem policija izvaja tudi naloge, ki si jih mnogi v družbi ne želijo, kot so kaznovanje prometnih prekrškarjev in aretacije,

Enaintridesetletni Lendavčan Emanuel Banutai je mlad raziskovalec na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru. V doktorski nalogi, ki jo pripravlja, je vzel pod drobnogled vodstvene kompetence vodij v varnostnih, znotraj tega pa predvsem v policijskih organizacijah: »Za uspešno vodenje države je pomembno, da temelji na konsenzu med prebivalci določene družbe. Vendar, ko se ta konsenz poruši, ponavadi prav policija kot predstavnik oblasti reagira prva. Tudi zaradi teh okoliščin je zelo pomembno, kdo in kako vodi policijsko organizacijo.«

Upajmo, da bodo predvidene spremembe preoblikovale policijo, ki bo potem toliko prožna, da bo ob zagotavljanju dosedanjih tradicionalnih nalog zmogla tudi učinkovit pregon sodobnih oblik kriminala. Ob tem morajo policisti ostati prijazni in ohranjati dostojanstvo strank v postopku ter dosledno spoštovati človekove pravice in temeljne svoboščine.

vendar se jim ne morejo vedno izogniti. Za uspešno vodenje države je pomembno, da temelji na konsenzu med prebivalci določene družbe. Vendar ko se ta konsenz poruši, ponavadi prav policija kot predstavnik oblasti reagira prva.

Slovenska policija si je nabrala veliko pozitivnih točk med osamosvojitveno vojno.

Kar se tiče vloge policije v naši družbi, moramo opozoriti, da se je ta v zadnjih dveh desetletjih nekoliko spremenila. V času osamosvajanja Slovenije je policija s svojo aktivno vlogo veliko prispevala k ugodnemu razpletu za ohranitev neodvisnosti. Posledično je pridobila velik ugled in visoko stopnjo zaupanja javnosti. Tudi zaradi ogromnega moralnega kapitala iz tistih časov policija v kasnejših letih ni doživela drastičnih sprememb v organizacijskem smislu. To ne pomeni, da sprememb sploh ni bilo. Policija se je vseskozi poskušala prilagajati spremenjenim okoliščinam v okolju, vendar globljih reorganizacij razen tiste v letu 1998 ni bilo. Poleg številnih pozitivnih učinkov v gospodarskem, kulturnem, političnem in socialnem smislu so prišle tudi določene nega-

tivne posledice, povezane z vidikom varnosti in kriminala. Slovenija je postala privlačna za nove oblike kriminala, zaradi geografske lege se je znašla tudi na tranzitnih poteh mednarodnih kriminalnih aktivnosti. Vse to zahteva od policije nova prilagajanja, tudi v organizacijskem smislu, saj je po oceni nekaterih postal ta aparat preveč tog, birokratski in potraten.

Čeprav ministrstvo za notranje zadeve pripravlja obsežno reorganizacijo, policija vseeno velja za konzervativno in nenaklonjeno spremembam.

Ključni cilj vodstva policije in notranjega ministrstva v tem projektu mora biti ta, da tudi zaposleni sprejmejo potrebo po spremembah, pa tudi spremembe, ki so na vidiku. Splošno znano dejstvo človeške narave je njena ambivalentnost do nečesa novega in drugačnega, ljudje v tem primeru ponavadi reagirajo zadržano in

Za uspešno vodenje države je pomembno, da temelji na konsenzu med prebivalci določene družbe. Vendar, ko se ta konsenz poruši, ponavadi prav policija kot predstavnik oblasti reagira prva. Tudi zaradi teh okoliščin je zelo pomembno, kdo in kako vodi policijsko organizacijo

nja drugih pri sprejemanju odločitev. Čeprav je prišlo z razvojem policijske dejavnosti do določenih sprememb na tem področju, ostaja notranja hierarhija z linijo poveljevanja od zgoraj navzdol še vedno pomemben element sodobne policijske kulture. Posledično je tudi instrumentalni ali transakcijski stil vodenja in upravljanja še vedno pomemben. Nova spoznanja na področju policijske dejavnosti po drugi strani poudarjajo pomen policijskega dela v skupnosti, proaktivnega delovanja, vzpostavitve sistema odgovornosti in dolgoročnih ciljev.

Kakšne lastnosti mora recimo imeti direktor policijske uprave ali komandir policijske postaje?

Težko je dajati enoznačne odgovore na tako specifično vprašanje. Od policijskega vodje se vse bolj pričakuje, da bo vzpostavil stimulatívno delovno okolje na podlagi profesionalizma in integritete, v katerem bo posameznik lahko deloval učinkovito, ob tem pa bo krepil opolnomočenje policistov tudi z oblikovanjem prihodnje vizije in poslanstva policijske organizacije. Govorimo torej o upravljanju in vodenju znotraj določenega konteksta, v katerem so tako policija kot organizacija, pa tudi policijski vodja odgovorni različnim deležnikom v okolju in odvisni od določenih vplivov. Ta kontekst dela je lahko zelo zahteven za policijskega vodjo, zlasti glede kreativnosti in prilagodljivosti. Navsezadnje so policijske organizacije tudi zaradi tega znane kot zelo konzervativne in nenaklonjene spremembam.

Medtem ko se vodstveni kader neke enote peha za napredovanje, so policisti po navodilih nadrejenih primorani s terena prinesiti čim več »ulova«, saj je očitno najbolj pomembno, koliko ukrepov je kdo izrekel, čeprav uradno to vsi zanikajo.

Med drugim ima organizacijska kultura izjemen vpliv na obnašanje v kateri koli organizaciji. To se lahko razširi tudi do te mere, da se policijski menedžerji vse bolj osredotočajo na sredstva za doseg ciljev s končnimi rezultati, medtem ko se policisti bolj osredotočajo na realnost na terenu in njene posledice. Zaradi modrosti s ceste, izkušenj in boja za preživetje se lahko pri policistu razvijejo pravila, ki so policijskim vodjem tuja ...

... tudi zato, ker je včasih nekdo zelo hitro postal vodja po nekakšni čudežni poti?

Tudi. Če ima policijski vodja, ki ima tudi vlogo vzornika v organizaciji, poštenost za zelo pomembno lastnost, vendar od svojih podrejenih dejansko nikoli ne zahteva dodatnih informacij o morebitnih incidentih znotraj njegovega področja odgovornosti, to oblikuje organizacijsko kulturo, ki ni v skladu z njegovimi vrednotami. Organizacijska kultura se torej oblikuje na podlagi procesa socializacije z nadrejenimi in na podlagi delovnih izkušenj.

Razlika med delom v pisarni in na terenu pa je v policiji več kot očitna. Kakšna je torej vloga policijske kulture?

Oblikujeta se lahko dve obliki, in sicer menedžerska kultura in kultura cestnega policista, vsaka pa ima svoje poglede na delovne dileme. Med policisti na terenu se razvijejo naslednja pravila: najprej poskrbi za partnerja in šele nato za druge; nikoli ne izdaj drugega policista; po potrebi bodi agresiven, vendar ne išči težav; če te dobijo pri napaki, ne vpletaj še drugih; ne zaupaj novim policistom, dokler niso preverjeni; zavaruj se in ne omoči sistem, da te izigra; ne prilizuj se nadrejenim; ne zaupaj menedžerjem, ker mogoče ne bodo poskrbeli zate, in podobno. Posledično se lahko delo policistov odraža na več načinov. Policisti tako delajo le na minimalno sprejemljivem nivoju, se izogibajo nevarnim klicem in se osredotočajo na lastno varnost, saj se bojijo negativnih povratnih informacij nadrejenih, če ne dosežejo organizacijskih pričakovanj. Vseh teh posebnosti se mora dober vodja zavedati, da lahko vpliva nanje.

Andrej Bedek

Atila grmel na Kapeli

Moto klub Atila Kapela, ki nosi ime po velikem hunskem poglavarju, ki je kot prvi združil vse Hune in osvojil precejšen del Evrope in Azije, osvajalski pohod pa je Atilo domnevno zanesel tudi k nam, je v soboto pripravil piknik za motoriste oziroma za vse ljubitelje dvokolesnih jeklenih konjičkov. Po besedah predsednika kluba Franca Graha se je srečanja udeležilo več kot sto motoristov, nekateri so prišli tudi iz Ljubljane. Moto klub Atila šteje 29 članov, Grah pa poziva k članstvu v klubu. Hrumenje in grmenje motorjev se je menda poleglo šele proti jutru. Kako tudi ne, če je bilo na voljo dovolj jedače in pijače. In še zanimivost: Moto klub Atila se ponaša z lastno znamko vino – rdeče vino Atila. Andrej Bedek

Pomurje: avtošole in izpiti

V Pomurju deluje enajst avtošol. Vsi, ki se v teh šolah izobražujejo, opravljajo izpite iz teorije in praktično vožnjo pri Izpitnem centru Upravne enote Murska Sobota.

V letošnjem prvem polletju je pri tem centru opravljalo 3129 kandidatov izpite iz teorije in 3951 iz vožnje. Pri teoretičnem delu izpita je bilo uspešnih 2367, pri teoriji pa 2232 kandidatov. Za pridobitev B-kategorije, s katero sme voznik voziti motorno

vozilo, razen motornega kolesa, pri katerem največja dovoljena masa ne presega 3500 kilogramov, in ki ima poleg sedeža za voznika še osem sedežev, je izpit iz teorije med 867 kandidati opravilo 700 kandidatov in iz praktične vožnje med 1144 kandidati 759 kandidatov. Lani je v prvem polletju pri istem centru opravljalo izpite iz teorije 3435 kandidatov in 3626 kandidatov iz vožnje. Uspešnost je bila na letošnji ravni. F. K.

Drakovci: muzej kmečkega orodja in strojev

Nekateri predmeti stari sto in več let

V nedeljo zanimive igre med vasmi krajevnih skupnosti

Družina Voršič iz Drakovcev v Krajevni skupnosti Mala Nedelja je na svoji domačiji uredila muzej kmečkega orodja

se v teh hribovitih krajih ukvarjajo s tovrstno rekreacijo, skupaj z lokalno turistično organizacijo pa si prizadevajo za

Muzej je na ogled čedalje večjemu številu turistov.

in kmetijskih strojev, ki je na ogled vse večjemu številu domačih in tujih turistov. Po pripovedovanju Gabrijele Voršič je njen oče v preteklosti zbiral razno orodje, ki se je uporabljalo za delo na kmetiji. Nekateri razstavljeni predmeti se lahko ponašajo s častitljivo starostjo sto in več let. V muzeju so med drugim mlatilnica, plugi za oranje njiv v vpregi konjev in krav, stari kmečki vozovi in celo klasična stiskalnica za grozdje, ki jo »za pokušino« uporabijo v času trgatve ter se ob njej spominjajo nekdanjih običajev in navad. Voršičevi pričakujejo, da si bodo njihov muzej ogledali čedalje številnejši pohodniki in kolesarji, ki

čim uspešnejšo izvedbo treh pohodniško-kolesarskih poti.

Že to nedeljo, 8. avgusta, se na domačiji Voršičevih obetajo zanimive igre med vasmi na območju krajevnih skupnosti Radoslavci in Mala Nedelja. Sodelovanje je napovedalo osem ekip, ki se bodo pomerile v žaganju drv, luščenju koruze, spretnostni hoji z lestvijo, vožnji z leseno samokolnico in jahanju lesenega konja. Obiskovalcem bo na voljo kulinarčna posebnost, pripravljena iz krompirja, prireditev pa bodo popestrili konjeniki od Male Nedelje in Svetega Jurija ob Ščavnici. N. Š.

Slovenski najprostovoljec spet iz Pomurja

Janko Potočnik na vrhu

Sprejem pri predsedniku države dr. Danilu Türku in njegovi soprogi

Na Brdu pri Kranju je potekala podelitev priznanj najboljšim prostovoljcem in prostovoljskim projektom za leto 2009. Gre za sklepno prireditev natečaja Mladinskega sveta Slovenije (v projektu sodelujejo še Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Urad RS za mladino, Slovenska filantropija – Združenje za promocijo prostovoljstva, Fakulteta za socialno delo in slovenske nevladne organizacije). Pokrovitelj prireditve Prostovoljec leta 2009 je predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk, ki je s soprogo Barbaro Miklič Türk, ambasadorico prostovoljstva, tudi gostil in izročil priznanje dobitniku naslova najprostovoljski projekt. Druga priznanja sta podelila minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivan Svetlik in predsednik MSS Kamal Izidor Šaker. Prireditev je popestril tudi nastop glasbene skupine Terrafolk.

Naslov najprostovoljec 2009 v kategoriji moški nad 30 let je tokrat spet prejel človek iz pomurske regije, in sicer Janko Potočnik s Spodnjega Kamensčaka v Občini Ljutomer. Za požrtvovalno delo na humanitarnem, kulturnem in mladinskem področju ter za povezovanje med generacijami ga je predlagal Mladinski center Prlekije.

Na letošnji natečaj je sicer prispelo skupno 187 prijav, 144 za posameznike in 43 za projekte. Skupno je sode-

Janko Potočnik s Spodnjega Kamensčaka (na desni) prejema priznanje za naslov slovenskega najprostovoljca.

Fotografija Ruut Stegmüller

lovalo 111 različnih prijaviteljev. Letos so med »naj« naslove dodali še dve novi kategoriji: najmladinski voditelj in najmladinski projekt. Tako so k prijavi spodbudili nekoliko več organizacij s področja ukvarjanja z mladino, tokratna posebnost pa je tudi več prijav s področja kulture. Tako sta s tega področja tudi oba projekta, ki sta prejela posebni priznanji. Strokovna komisija, ki je izbirala najprostovoljce in najprojekte, je pri svoji izbiri upoštevala predvsem sa-

mostojnost in samoiniciativnost prostovoljcev pri njihovem delu, rezultate njihovega dela, vpliv na okolico ter širjenje prostovoljstva in mreženje (vključevanje različnih institucij, skupin in posameznikov) v njihovo delo. Podelili so naslova najprostovoljka in najprostovoljec v treh starostnih skupinah, nato pa še naslove najprostovoljski projekt, najmladinski voditelj oz. najmladinska voditeljica in najmladinski projekt. T. K.

Pohod po Grossmannovi poti filma in vina

Slabi obeti, dober konec

Krožno od Bioterm do Moravec – Prihodnje leto spet med festivalom

Skupinski posnetek »Grossmannovih« pohodnikov pred njegovo rojstno hišo

Ob robu letošnjega Grossmannovega festivala filma in vina je pripravilo Turistično društvo Mala Nedelja-Radoslavci pohod po Grossmannovi poti filma in vina. Kljub slabim vremenskim obetom so številni pohodniki v prijetnem vremenu sredi dopoldneva krenili iz Bioterm proti Mali Nedelji, kjer so si ogledali kraj in se ustavili ob spominskem obeležju žrtev druge svetovne vojne. Pot so nadaljevali mimo izvira Kršovščak, kjer naj bi po ljudskem izročilu v času pokristjanjevanja krščevala sveta brata Ciril in Metod, nato pa mimo rastišča rože sibirske perunike do turistične kmetije Vrbnjak. Okrepčali so se s pristno kmečko

južino, pridružilo pa se jim je tudi nekaj članov malonedeljske konjenice. Mimo kraja, na katerem je bila pred 143 leti znana »beseda«, največje ljudsko zborovanje narodno zavednih Slovencev pred prvim slovenskim taborom v Ljutomeru, so skozi prijetno gozdno senco prispeli do osrednje točke pohoda, rojstne hiše dr. Karola Grossmanna v Drakovcih. Tu so se jim pridružili gostje, nekateri organizatorji in sodelujoči na Grossmannovem festivalu filma in vina v Ljutomeru. Ravnateljica OŠ Mala Nedelja Breda Žunič je na kratko opisala živlensko pot našega znanega rojaka, posebej pa je poudarila njegovo dovednost za tehnične

dosežke in mecenstvo, saj je omogočil ali pa vsaj olajšal šolanje mnogim nadarjenim otrokom iz Ljutomera in okolice. Po okrepčilu so nadaljevali pot proti turistični kmetiji Žinko, spotoma pa so si ogledali muzej kmečkega orodja in strojev pri Voršičevih in sodarsko delavnico Franca Babiča v Drakovcih. V Grossmannovi sobi turistične kmetije Žinko v Moravcih je bil pohodnikom omogočen ogled ohranjenih prvih filmskih posnetkov dr. Karola Grossmanna. Pohod se je končal v Biotermah z dogovorom, da prihodnje leto v času festivala ponovno prehodijo to prijetno pot.

Branko Košti

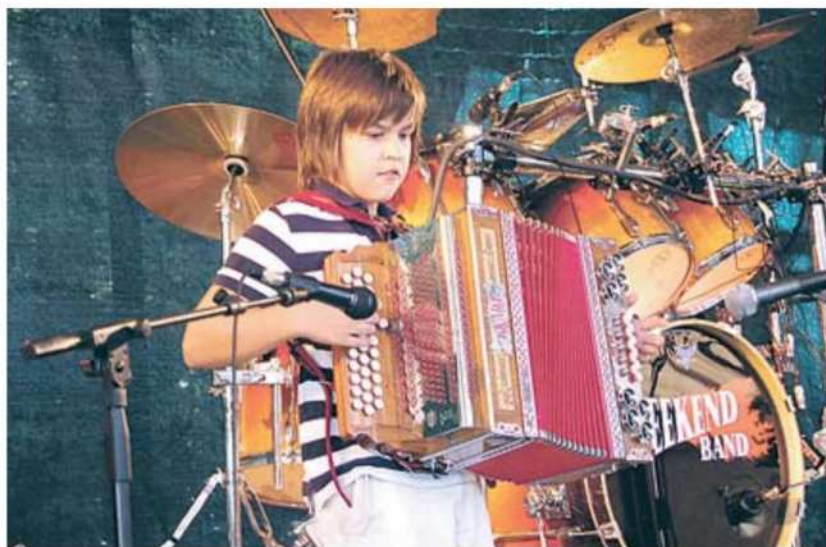
Prvi zabavni weekend Občine Rogašovci

Dva dni zabave za vse generacije

Upajo na ponovitev naslednje leto – Prvi dan glasbeniki, drugi dan kulturniki

Čungar Band s Pertoče je odprl sobotni glasbeni večer.

Tilen Krizman je v nedeljo nastopil kot prvi od mladih harmonikarjev.

Želeli so zabavo in dobili so jo. Želeli so zabavo in pripravili so jo. Trajala pa je celo več kot en dan. Glasbeno-umetniško društvo Weekend Band iz Rogašovca je pripravilo minuli konec tedna na igrišču pri OŠ Sv. Jurij kar dvodnevni zabavni »vikend« Občine Rogašovci z dodatkom »za vse generacije«.

To je bila prva tovrstna prireditev, organizatorji in obiskovalci pa upajo, da se bo ponovila tudi naslednje leto. In nato še nadaljnjih nekaj let zapovrstjo. Tako so sedaj v soboto zvečer najprej nastopili Čungar Band s Pertoče, Sončna uprava iz Murske Sobote,

zasedba organizatorjev Weekend Band in gostje iz Kozine, skupina QI – Ku Adn.

Čungar band je po stažu še mlada zasedba, saj je nastala šele decembra 2009. Njen repertoar je obarvan z romsko glasbo, pa tudi s slovensko in hrvaško pop rock zvrstjo. Sončna uprava že v svojem sloganu »Vzrok za rock« sporoča svojo naravnost: preigravanje skladb iz zapuščine rock pionirjev, pa tudi kakšne skladbe iz funka in džez. Weekend band deluje že od leta 2003. Igra vse, od slovenske narodnozabavne glasbe, balkanske pop in rock scene do večnih zimzele-

nih melodij. Skupina Ku Adn prihaja z zahoda Slovenije, iz Brkinov. Njeno ime bi v pravilni slovenščini pomenilo »kot eden«, tudi ona pa ima širok repertoar: rokenrol, slovenske, hrvaške (beri dalmatinske) skladbe, Slakove uspešnice itd. Širi pozitivno energijo, kar je bilo pomembno tudi za ta konec Goriškega.

V nedeljo ob 11. uri je bil program bolj kulturno-umetniško obarvan. Nastopilo je več izvajalcev: moški pevski zbor Prekmurci s Tišine, mladi harmonikarji pod vodstvom Dejana Šinka, Prosvetno romsko društvo Pertoča, učenci OŠ Sv. Jurij, Ribaši – etno

skupina iz Nuskove in dramska skupina Močnikovi iz Rogaševca. Ob 13. uri se je glasbena zabava nadaljevala z narodnozabavno skupino Mladi Dolenci, ki obstaja že od leta 1996, od 19. ure dalje pa spet z Weekend Bandom, ki je skrbel za vesele melodije vse do polnočnih ur. Kar je bilo pomembno za še večjo dobro voljo obiskovalcev, je bilo dejstvo, da je bila celotna prireditev brezplačna in da je tudi slabo vreme ne bi moglo preprečiti, saj je potekala v glavnem pod velikim šotorom. Ampak sonce je sijalo tudi zunaj, ne samo znotraj.

T. K.

na kratko

Domajinci

Prostovoljno gasilsko društvo Domajinci in Turistično društvo Cankova bosta pripravila v nedeljo, 8. avgusta, ob 11. uri na nogometnem igrišču v Domajincih 12. Turistično-kmečke igre Občine Cankova.

Sodelovale bodo ekipe Gerlinec, Gornjih Črnc, Korovec, Krašč, Skakovec, Topolovec, Cankove, Domajinec, Zimice in Šmarjeških Toplic. Moštva se bodo pomerila v šestih šaljivih igrah: od spodnjih gat do klubuka, iskanje pisanega jajca, gasilček, mu bar pr Brankoje, štalce, metanje v košek in v vezni igri brizgalna brizga. Organizatorji pravijo, da bosta zabava in veselje v Domajincih zagotovljena. J. D.

Satahovci

V Satahovcih se je simbolično končal nekajletni projekt nakupa novega gasilskega vozila.

Želja o tem je bila med gasilci in krajanji že vrsto let, zlasti zato, ker je njihovo dosedanje orodno vozilo dočakalo visoko starost – 25 let – in ga je bilo v skladu s časom in razvojem tehnike treba zamenjati. Na društvenem občnem zboru leta 2008 je o tem padla dokončna odločitev, ki so jo gasilci in vsi v vasi zgledno pripeljali do konca. Sodobno vozilo, v katerem se lahko hkrati pelje sedem ljudi, je eno najboljših te vrste. Med drugim ima petstolitrski rezervoar za vodo, visokotlačno črpalko in dva navijalca, reflektorja za razsvetljavo ter elektroagregat in vso drugo potrebno opremo. Skupaj s slednjo znaša vrednost vozila natanko 80.800 evrov. Mestna občina Murska Sobota bo v okviru občinskega proračuna v nekaj letih zagotovila polovico vrednosti. J. Ž.

Tešanovci

Sedaj, ko je nastopil čas žetve in so že vsi kmetovalci pospravili s polj svoje pridelke, so se tudi pri Kulturno-turističnem društvu Tešanovci odločili, da bodo zlato klasje ročno poželi s srpi.

V goste so povabili vsa društva, ki so že sejala teh dva tisoč zrn. Prišli so tudi člani Turističnega društva Cven, ki bodo jeseni v svojem kraju zasejali 2668 zlatih zrn. Tako so v Tešanovcih sedaj obudili stari način žetve iz časov, ko še ni bilo kos. Domačina Jolanka in Geza Grabar sta sicer prikazala žetev s koso, vendar le za en del pšenice, ki je bil zasejan poleg in ni spadal v projekt. Potem so klasje »zmlatili«, zrnje presejali z rešetom in nazadnje prešteli. Skupno so torej na Štrkovi njivi ob ročni žetvi s srpi prešteli 3010 klasov, največji je imel 73 zrn. V Tešanovcih so tako pridelali 5,05 kilograma pšenice. Dvanajsti prireditelj bo TD Cven. J. Ž.

Grad

V nedeljo, 8. avgusta, ob 11. uri bo v obnovljeni dvorani gradu v prvem nadstropju glasbena matineja, kjer se bodo predstavili študentje mojstrskih tečajev solopetja.

Koncert spada v okvir projekta TourKult vodilnega partnerja J:opera iz Ženavcev (Jennersdorfa) in slovenskega partnerja, ki je Občina Grad. Na sporedu bodo pesmi klasične glasbe v izvedbi vrhunskih umetnikov, ki so udeleženci mojstrskih tečajev mednarodne poletne akademije PragaDunajBudimpešta (isa). Najboljši pevci se bodo 12. avgusta potegovali za nagrado Giuseppe Sinopoli, ki bo letos podeljena prvič. Koncert je brezplačen. S. D.

Sto let Marije Sukič iz Dankovec

Dom in družina sta njena življenjska sreča

Slavljenka pravi, da je treba delati, ker tako kot odložena motika tudi človek brez dela zarjavi

»Bogi hvala za to, da te še mam. Čeprav se več nemre videti, pa se vsaj čujeve,« je ob stotem rojstnem dnevu Mariji Sukič iz Dankovec voščila petnajst let mlajša sestra Helena iz Otovca. Slepota je njuna skupna in rodbinska usoda, ki pa je kar štirim v rodu namenila tudi dolga leta življenja.

Marija se je rodila v Otovcih v družini Fujs, kjer je bilo devet otrok. Komaj šestnajstletna je odšla na delo v Francijo in tam delala na posestvu, kjer so imeli do devetdeset glav živine. »Teško je bilo in domotožje sem imela, toda če sem odšla, sem morala delati,« se spominja še vedno zgovorna Marija. Vrnila se je po drugi svetovni vojni in se devetinsitridesetega leta poročila na majhno kmetijo v Dankovce. Po rani smrti moža je ostala sama s takrat komaj enajst let starim sinom Viljemom. Veliko je morala prestat, vendar je vdano sprejemala vse, kar ji je prineslo življenje, vesele pa tudi žalostne trenutke.

Marija je mati, o kateri sin Viljem govori z velikim spoštovanjem. Tudi ko je več ne bo, bo ostala v spominu njena podoba, polna potrpežljivosti in hvaležnosti. »V življenju se z nikomer ni sporekla in nad nikomer razjezila. Ne vem, ali bomo kdaj postali takšni,« je povedala. A kot nas uči ljudska modrost, dobrota vedno rodi dobroto. »Vrejši je tou moje življenje. Sneha je vrla, sin pa deca so dobri do mene,« je povedala Marija. V njenih skromnih besedah pa je skrita velika sreča, imeti dom in družino.

»Če bi v vseh družinah tako skrbeli za svoje ostarele člane, potem bi imeli

Marija je mati, o kateri sin Viljem govori z velikim spoštovanjem. Tudi ko je več ne bo, bo v spominu ostala njena podoba, polna potrpežljivosti in hvaležnosti.

Fotografija: Majda Horvat

vsi naši člani društva lepo življenje,« je povedal predsednik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota Anton Tonček Kos. Marija je vrsto let članica društva in je ob pomoči domačih tudi redno prihajala na srečanja in prireditve, je pa tudi prva dočakala sto let. V šopku cvetja, ki ji ga je za rojstni dan izročil Anton Tonček Kos, so bile zato zbrane najlepše želje vseh članov pomurskega društva ter Zveze slepih in slabovidnih Slovenije, torta za slavljenko pa je bila dovolj velika tudi za sladkanje vsem, ki so ji prišli voščiti.

Marija o nikomer ne misli slabo in za vse moli, saj verjame, da bo moral vsak sam odgovarjati za vse, kar je v življenju komu storil dobrega ali slabega. Zato ji tudi ni preveč mar za govorice, ki pa boljijo Viljema. Večkrat mora poslušati očitke, da je njim lahko, ker da dobiva mati iz Francije veliko pokojnino. »Resnica pa je takšna, da ni bila ves čas prijavljena in na leto prejme iz Francije le dva tisoč evrov, kar je blizu sto sedemdeset evrov na mesec,« je povedal. Prejema tudi starostno kmečko pokojnino in zato ni deležna nobene pomoči za oskrbo na

stara leta, kljub slepoti pa ji država tudi ne priznava invalidnosti. Skrb za oslepelo mater je prevzela predvsem snaha Anica, ki je po rojstvu drugega otroka pustila službo ter se posvetila družini in domu. Nekoč majhna kmetija je z leti postala trdna, in da obdelajo trinajst hektarjev zemlje, morajo vsi poprijeti za delo. Tudi Marija. Drobna opravila, kot je luščenje fižola ali čiščenje orehov, so njeno delo, saj je tako koristna, pa še dan hitreje mine. In rada pove, da tako kot odložena motika tudi človek brez dela zarjavi. Majda Horvat

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

www.pomurje.si

Nismo muha enodnevnica

Na sestanku OO SZDL so razpravljali tudi o osnutku zakona o manjšinskih šolah v Sloveniji. V Prekmurju imamo več madžarskih manjšinskih šol in sicer osnovne šole v Čentibi, Kapci in Lendavi, osemletne šole v Dobrovniku, Dolini, Domanjševcih, Gaberju, Genterovcih, Hodošu, Mostju, Motvarjevcih, Petišovcih, Prosenjakovcih in Radmožancih ter nižjo gimnazijo v Lendavi. Zakonski osnutek pa zagotavlja široki obseg pravic narodnih manjšin na področju šolstva in zavzema v enaki meri manjšinske šole in manjšinske vzporednice. Razlika med njimi je le organizacijskega značaja. Manjšinske šole so ustanovljene povsod tam, kjer je večina učencev narodne manjšine, vzporednice pa tam, kjer je teh učencev manj od polovice, a v vsakem razredu najmanj 7 učencev. **Pomurski Vestnik, 8. avgust 1957**

Komentar tedna na Pomurje.si

Uporabnik Sunčna kmica o premetitvah duhovnikov znotraj soboške škofije:

ja, tu je verska demokracija medijska demagogija in katoliška hierarhija... vse skupaj pa vzrok-greh kapitalnega vaticana. kmično

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Več kot šestdeset osnovnošolcev, udeležencev festivala Zbujdi se, se je brez obotavljanja postavilo na ogled Vestnikovi ekipi, ki jih je obiskala, ko so preživljali dan v šalovski Koreniki. »Ali bomo res v časopisu,« je bilo vprašanje radovednih šolarjev. Obljubo smo izpolnili.

Fotografija Nataša Juhnov

»Bil sem ugodno presenečen in obenem zelo zadovoljen, da sem si lahko ogledal formulo 1 v Budimpešti,« pravi Marijan Klement od Grada. Sodeloval je namreč v natečaju podjetja GMT in Castrola, ki sta pri bralcih Vestnika iskala najboljši navijaški slogan za SP v nogometu, in bil nagrajen z ogledom tekmovalnega programa. »Na prizorišču sem bil že okrog 8. ure in si natančno ogledal ves spremljevalni program. Dobil sem lep sedež prav v startno-ciljni ravnini, od koder sem lahko neposredno spremljal dogajanje na stezi in v boksih, preostalo progo pa

Fotografija Nataša Juhnov

sem videl na velikem ekranu. Tokratna dirka je bila nadvse zanimiva. Najbolj se mi je vtisnila v spomin premoč črnih in rdečih avtomobilov Read Bulla in Ferrarija, navijal pa sem bolj za Renault in njegovega voznika Petrova, ki bi morda lahko bil med prvimi tremi. Sicer pa posebej ne navijam za katerega od dirkačev, ker se postave moštvev iz leta v leto spreminjajo. Nasploh pa je bilo na prizorišču dirke zelo vroče, zato so mi ob vrnitvi domov dejali, da sem precej zagorel v obraz. Nasploh so vtisi enkratni, kajti ob ogledu dirke dobiš popolnoma drugačno predstavo o tej veliki prireditvi, kot ti jo daje dnevno spremljanje po televiziji.«

Fotografija Marjan Klement

Na Hungaroringu v Budimpešti je bilo divje, dirka pa se bo v anale zapisala kot ena najzanimivejših dirk F-1 na Madžarskem v zadnjih letih. Ljubitelji jo bodo pomnili po tem, da je kolo dirkalnika v boksih poskakovalo nad glavami mehanikov, še bolj pa po nešportni potezi Michaela Schumacherja, ki jo je okronal z izjavo: »Na dirki nasprotnikom ne dajem daril.«

Fotografija Nataša Juhnov

Kdor se ponoči globoko potaplja, podnevi sanja v soboškem parku.

Fotografija Tomo Koles

Oktober bo velik dogodek. Krajanje Domanjševci in Šalovec, za mano! Sledite mi v svetlo prihodnost.

Gusti Gomboc iz Gorice je že od mladih let navdušen gobar in tako že dobro pozna kraje na Goričkem, kjer lahko naleti tudi na večje gobe. Gobana, težkega skoraj kilogram ali natančneje 76 dekagramov, je našel v okolici Šlamenec. Pravi, da se najraje sprehaja in nabira gobe v okolici Bodonec, Pečarovec in Šlamenec.

Fotografija Nataša Juhnov

Akcija slovenskih potapljačev in reševalne službe

Jopič na vodi je kot pas v avtu

Zadnja nesreča v Blagušu, kjer je utonil triindvajsetletnik, je tipična nesreča na nevarnih divjih kopališčih

Pred sedemnajstimi dnevi je kopalec utonil v Blaguškem jezeru v Prlekiji, truplo mladeniča je po uri in pol iskanja našla potapljaška enota reševalne postaje iz Gornje Radgone. »Varnost na črnih kopališčih je zelo slaba. Življenja rešuje tudi preventiva,« je ob tem pripomnil Marko Šajnovič, vodja enote za reševanje iz vode pri Prostovoljnem gasilskem društvu Gornja Radgona in namestnik načelnika Podvodne reševalne službe Slovenije (PRSS).

Pri Slovenski potapljaški zvezi (SPZ) in PRSS se tudi zato že dlje časa ukvarjajo z idejo, kako izboljšati varnost v naših vodah. Pripravili so namreč preventivno akcijo pred utopitvami Blanca nikoli več. Po besedah Mitje Slavince, predsednika SPZ, je namen akcije ozaveščanje in opozarjanje na nevarnosti, na katere je treba biti še posebej pozoren med kopanjem in drugimi vodnimi športi. Letos je v Sloveniji pri tem življenje izgubilo šest ljudi. V spomin pa se večkrat priključuje tragedija na reki Savi, ko je 3. julija 2008 v spustu pri hidroelektrarni Blanca izgubilo življenje 13 udeležencev. »Rešilni jopič na vodi je kot varnostni pas v avtomobilu, vendar žal mnogi tega ne upoštevajo, saj na veliko spustih opažamo, da ne nosijo jopičev,« je bil praktičen Slavinec. Prvi slovenski potapljač se je dotaknil še nesreče v italijanskem državnem morskem rezervatu Miramare v Trstu, v kateri sta umrla dva izkušena slovenska potapljača, ki sta se udeležila štiridnevne-

Učitelj plavanja Zoran Kos je prikazal reševanje iz vode – dvojni nelsonov prijem.

ga usposabljanja s potapljaško opremo na zaprti dihalni krog. »Vse kaže, da je nesrečo zakrivila napaka v opremi,« je razložil.

Izdelana je bila tudi informacijska zloženska, ki je nastala na osnovi dol-

goletnih izkušenj reševalcev PRSS. Zloženko so pred počitnicami razdeljevali šolarjem, najti jo je mogoče na kopališčih in drugih mestih, kjer potekajo vodne aktivnosti. Za potrebe preventivnega izobraževanja so po-

Za varno kopanje

Četudi je vodna osvežitev v vročih poletnih dneh več kot prijetna, ne smemo pozabiti na osnovne varnostne ukrepe. Upoštevajte jih, lahko vam rešijo življenje. Ne skakaite v vodo, ko ste vroči in potni: telo se mora postopno privaditi na temperaturo vode. Ne puščajte otrok brez varstva pri obali in bazenih: otroci ne poznajo nevarnosti. Ne uporabljajte vodnih blazin in drugih pripomočkov za plavanje v globoki vodi, ker ne omogočajo nobene varnosti. Nikoli ne plavajte s polnim, pa tudi ne s popolnoma praznim želodcem, po obilnem obroku počakajte najmanj dve uri, prav tako se izogibajte alkoholnim pijačam. Ne skakaite v motno vodo, v plitvine ali na neznanih mestih: neznane situacije so zelo nevarne. Upoštevajte vremenske razmere. Ne plavajte sami na daljših razdaljah: tudi zelo dobro utrjeno in izurjeno telo lahko premaga trenutna slabost. Vzvalovljeno morje in morski tokovi praviloma odnašajo kopalce od obale. Na kopališčih se ravnajte po določbah kopališkega reda in znakov.

Fotografija Andrej Bedek

sneli še zgoščenko s postopki reševanja tako kopalcev kot potapljačev. V Sloveniji je aktivnih 138 reševalcev iz vode ali ob vodi, 20 pa se jih izobražuje kot pripravnikov.

Andrej Bedek

okc poročča

Madžarski kleparji po črki zakona

Policija je preverjala Madžare, ki so Prekmurcem – predvsem na Goričkem – popravljali ali montirali žlebove. Po besedah Draga Ribaša, direktorja Policijske uprave Murska Sobota, so prejeli tri prijave, prav tako so si »policisti pridobili več obvestil o pojavu obrtnikov, ki občanom ponujajo popravilo oziroma montažo žlebov na objektih po tako imenovanih nizkih cenah«. Policisti so ugotovili, da gre za samostojne podjetnike iz Madžarske, ki lahko ob izpolnjevanju zakonskih pogojev opravljajo delo tudi v Sloveniji. Pod drobnogled so vzeli skupino teh delavcev, ki je imela vse potrebne dokumente za delo pri nas.

Policisti so zato skorajda prepričani, da gre za nesporazume med naročnikom in izvajalcem del. Zanje sta po njihovem kriva nepopolna komunikacija in nepoznavanje tujega jezika. Ponudbe Madžarov so menda podobne cenam domačih obrtnikov. »Pri doslej neznanjenih primerih policija zaenkrat ni ugotovila znakov kaznivnega dejanja ali prekrška, ugotovljenih pa je bilo več sporov po koncu opravljenega dela ravno zaradi plačila za opravljene storitve. O ugotovitvah je bil obveščen tudi tržni inšpektorat,« je pojasnil prvi pomurski policist.

Pijan lovec ostal brez puške

Murskosoboški policisti so v nedeljo zvečer v Ižakovcih med kontrolo prometa vzeli pod lupo tudi 41-letnika v osebnem avtu. Ker se je zdel policistom opit, je moral opraviti alkotest, ki je pokazal krepko preveč, kot je dovoljeno, zato je moral voznik noč preživeti pri policistih. Ko so ti pregledali še notranjost avtomobila, so našli malokalibrsko puško s strelivom in več različnih nabojev. Lovec je imel za orožje vse potrebne listine, ker pa ga je prevažal drugače, kot veleva zakonodaja – puška je bila pripravljena za strel, strelivo ni bilo ločeno od orožja –, so mu ga zasegli. Ne-

Kriminal brez meja

Mlad pridanič končal za zapahi

Na lendavskem koncu v zadnjem času več primerov ropov in izsiljevanja mladostnikov

Še ne polnoletni dopustnik je pred dnevi lendavski policiji prijavil, da je bil žrtev nepridipravov. Policijska preiskava je pokazala, da so mu trije roparji, med njimi je bil tudi mladoletnik, ukradli denar. Policisti so še ugotovili, da ima eden od tatinske trojice že kar precejšnjo policijsko kartoteko, zato so ga privedli pred preiskovalnega sodnika, ki je zanj odredil pripor. Lendavski policisti pa še vedno iščejo informacije o njegovih podvigih. Kot je dejal Drago Ribaš, direktor Policijske uprave Murska Sobota, naj bi osumljenec izsiljeval in ropal pri mladoletnikih manjše vsote denarja. »Dejanja mladoletniki zaradi strahu ali manjših zneskov niso prijavljali policiji. Zato naprošamo morebitne oškodovance ali priče, da v tej zvezi pokličejo na telefonsko številko 113 ali podajo prijavo na policijski postaji Lendava,« je še dodal Ribaš. Nedavno pa so policisti razkrinkali mladoletnika pri Gradu na Goričkem, ki si je za žrtev izsiljevanja izbral otroka. Žrtev je izsiljevalcu denar nosila na tamkajšnje nogometno igrišče. Vse je šlo tako daleč, da je otrok začel odklanjati hrano. Potem ko se je čez nekaj časa končno zaupal, so policisti izsiljevalcu pripravili zasedo. »Staršem svetujemo, da izsiljevanje vašega otroka takoj prijavite policistom. Pogosto se dogaja, da storilci ne prenehajo izsiljevati in istega oškodovanca na isti način izsiljujejo večkrat,« je opozoril Damir

Najpogostejši razlog, zakaj žrtve molčijo, je strah pred izsiljevalcem ali nepridipravom.

Ivančič, vodja sektorja tukajšnje kriminalistične policije. »Najpogostejši razlog je strah pred izsiljevalcem. Drugi vzroki so lahko še, da ne vedo, ali jim bodo drugi verjeli, občutek sramu in podobno,« je Anita Fartek, univerzitetna diplomirana psihologinja, sicer svetovalna delavka na osnovnih šolah Sveti Jurij in Puconci, razložila, zakaj učenci ali dijaki nočejo govoriti, da so žrtve izsiljevalcev. Primeri nika- kor niso nedolžni. »Storilci teh kaznivih dejanj za pridobitev protipravne premoženjske koristi uporabljajo tudi resne grožnje in silo. Storilci svoje grožnje najpogosteje podkrepijo z razkazovanjem strelnega orožja, z nevarnim orodjem, kot sta lesena palica ali nož, in z uporabo fizične sile,« je Ivančič razkril, kako daleč so pripravljani iti izsiljevalci. Iz policijske statistike sicer sledi, da se je leta 2005 v Pomurju zgodilo 53 tovrstnih primerov izsiljevanja, leto kasneje 34, leta 2007 deset, 2008 devet in lani 12.

Andrej Bedek

Za večjo prometno varnost

Trening varne vožnje za začetnike

Voznik začetnik ima leto dni časa za dodatno usposabljanje, cena pa še ni znana

Da bi zmanjšali število prometnih nesreč, v katerih so udeleženi vozniki začetniki, so na ministrstvu za notranje zadeve predpisali dodatni program izobraževanja, ki bo od 13. avgusta dalje obvezen za voznike začetnike z voznikiškimi dovoljenji kategorij A2, A in B.

»Voznikom začetnikom želimo omogočiti, da spoznajo lastno vožnjo, svoje sposobnosti in druge značilnosti vožnje ter se seznanijo s posledicami in z najpogostejšimi razlogi prometnih nesreč,« so povedali na notranjem ministrstvu. Program dodatnega usposabljanja za voznika začetnika – to je vsak voznik do dopolnjenega 21. leta starosti ali v dveh letih od prve pridobitve voznikiškega

Vozniki, ki bodo izpit opravili po 13. avgustu, bodo dobili karton voznika začetnika za spremljanje njihovega dodatnega usposabljanja. Ta bo pogoj za podaljšanje voznikiškega dovoljenja.

dovoljenja – obsega vožnjo odličnosti, vadbo varne vožnje in skupinsko delavnico, v kateri se udeleženci seznanijo z razlogi in s posledicami nesreč ter s tveganji pri vožnji. Vožnja odličnosti vsebuje pogovor, samostojno vožnjo voznika začetnika, analizo in oceno njegove vožnje ter razpravo, v kateri voznik opredeli svoja ustrezna ravnanja in kritične situacije ter poda lastno oceno upravljanja vozila. Voznika začetnika čaka še vadba varne vožnje, ki vsebuje praktični del – med drugim predstavitev tehnik zavrnanja v sili – ter razpravo o izkušnjah udeležencev in motivih za vožnjo. Zadnja v sklopu usposabljanja bo skupinska delavnica o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med njegovimi udeleženci.

Vadbo varne vožnje in skupinsko delavnico bodo izvajale organizacije, ki jih bo pooblastilo notranje ministrstvo, izbrane pa bodo na razpisu, ki še poteka. Vožnja odličnosti bo v domeni avtošol. Poligon bo osnova novega usposabljanja voznikov začetnikov – v Pomurju je poligon v Murski Soboti (Španik center). Voznik začetnik ima leto dni časa za dodatno usposabljanje, cena pa še ni znana. Vozniki, ki bodo izpit opravili po 13. avgustu, bodo dobili karton voznika začetnika za spremljanje njihovega dodatnega usposabljanja. Ta bo pogoj za podaljšanje voznikiškega dovoljenja.

Andrej Bedek

Fotografija PU MS

vestnega lovca čaka kazen za prekršek, pristojni organ pri upravni enoti pa bo preveril, ali še izpolnjuje pogoje za orožne listine.

Dodajmo, da to ni edini pripetljaj katerega od članov pomurske zelene bratovščine. Osemnajstega januarja letos je namreč v gozdu pri Noršincih tamkajšnji lovec s strelom iz lovske puške šibrenice pokončal sibirskega haskija, na upravni enoti pa zoper njega še vedno poteka postopek, v katerem mu grozi odvzem orožja.

Za varno vožnjo na motorju

Policisti svetujejo motoristom: pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte; motoristično čelado si pravilno zapnite; čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost; ne pozabite na oblačila s ščitniki; motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spregledajo; naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, pa tudi vi njih; hitrost in način vožnje motornih koles še posebej prilagodite v prvih minutah dežja; če vaše motorno kolo nima zavorna sistema ABS, v dežju ali na spolzkem vozišču ne zavirajte na talnih oznakah; izogibajte se asfaltnim površinam, na katerih je posut pesek, razlito olje ali podobno; reakcijski čas v idealnih razmerah je 0,6–0,8 sekunde, v cestnem prometu v povprečju 1 sekundo, pri nezbranem ali utrujenem vozniku pa že 2 sekundi ali več; zavorna pot do ustavitve je pri hitrosti 100 km/h 40 metrov; pot ustavljanja je seštevek reakcijske in zavorne poti in ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni.

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Poraz

V življenju doživimo veliko porazov in veliko zmag. Tako kot je zmaga povezana z veseljem in nasmehom na našem obrazu, je poraz povezan z žalostjo in bolečino. V športu je poraženec tisti, ki doseže slabši rezultat od nasprotnika, doseže manj golov na nogometni tekmi kot nasprotnik, čeprav je morda celo bil boljši, ampak je imel manj sreče in bil manj spreten. Običajno pa v športu zmaga boljši. Tekmovanje po načelu hitreje, višje, močneje je značilno skoraj za vse športne discipline, tudi za nogomet. Vendar pa pri ekipnem športu, kot je nogomet, ni pomembno le, da so posamezni člani ekipe boljši od nasprotnih ekipe, ampak tudi, da ekipa kot celota tekmuje čim bolje, da je med igralci dobro sodelovanje. Posledica poraza na nogometni tekmi so pogosto žalost in solze v obeh nogometašev in drugih članov ekipe, pa tudi navijačev.

Angleški jezik: the defeat (difit)

Nemški jezik: die Niederlage (die niderlage)

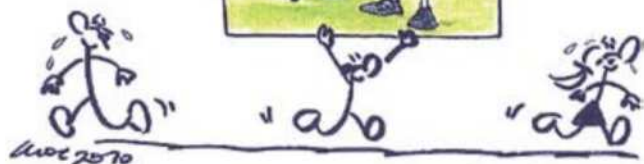
Italijanski jezik: la sconfitta (la skonfita)

Španski jezik: perdida (perdida)

Francoski jezik: la défaite (la defet)

Madžarski jezik: vereség (vereseg)

Esperanto: malvenko (malvenko)

Prevod besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobota, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vapotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Prispevke pošiljajte po e-pošti: nana.rr@vestnik.si, ali po pošti: Vestnik, za Barve otroštva, Ul. arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Žabica

Žabica je žejna bila,
pa se je vode napila.
Pa ji je trebušček počil,
mož je po zdravnika skočil.

Ko sta k žabici prispela,
žabica ni več živela.
To je žalostna nezgoda,
dobre žabice je škoda.

Tin Novak, OŠ Križevci

Recept za jed pridi zmajček

Jaz sem Rod Boki z otoka Ladakajaduda. Na tem otoku so domače živali le koze, jaz pa sem si zelo močno želel imeti zmaja. Odločil sem se, da bom prekršil pravilo otoka. Moral sem le pripraviti jed, ki bo pritegnila zmaja.

Pri babici sem našel recept, ki sem ga poskusil. Zanj sem potreboval: eno srce morskoga psa, štiri krokodilove jezike, nekaj listov palme, pet kokosovih lupin, deset strupenih škorpionov, pet kilogramov čilija iz Mehike, petdeset litrov živega blata, dve veliki vreči šimpanzovih dlak, pet morskih zvezd, trideset litrov lave iz velikega vulkana in pet stekleničk parfuma. Vse našteje sestavine sem dal v velik lonec, pomešal in pokril s krokodilovo kožo. Vse skupaj sem za nekaj dni dal v morsk vodo. Čez nekaj dni sem lonec privlekel na kopno in zmaj je prišel. Zdaj sem najsrečnejši otrok na svetu. Ljudje na otoku Ladakajaduda so zmaja zelo vzljubili in spremenili prvo pravilo otoka. Zdaj so le zmaji lahko domače živali.

Melani Erjavec,
OŠ Križevci pri Ljutomeru.

Poletno veselje, Matic Dominko, OŠ Turnišče

Ptič

Ptič leta kot letalo,
lep je kot padalo,
a majcen kot ogledalo.

Živa Buzeti, OŠ Tišina

Medved Pu

Medved Pu rad ima veliko medu.
Kadar mu ga zmanjka,
gre do botra zajca.

Živa Buzeti, OŠ Tišina

Peljal sem se z vlakom

Zelo dobro se spominjam svoje prve vožnje z vlakom, saj sem jo zelo težko pričakoval. Prvič sem se peljal z vlakom na Ptuj. Ko sem prišel na vlak, me je strojevodja skupaj z manjšim bratom povabil k sebi. Z nama je šla tudi babica. Strojvodja jo je vprašal, ali bi rada zahupala. Oba z bratom sva vzkliknila od navdušenja. Pokazal nama je, kako, in midva sva veselo zahupala. Bilo je zelo zabavno. Zahvalila sva se strojevodji, nato pa smo odšli nazaj v vagon.

Vožnja se nama je zdelo zelo zabavna. Ustavili smo se na nekaj postajah. Opazovali smo pokrajino. Ker smo bili zelo sproščeni in nam ni bilo treba paziti na promet, smo veliko klepetali. Ko je vlak prispel na Ptuj, smo izstopili. Tam nas je pričakal stric. Peljal nas je k sebi domov. Tam smo bili do večera, potem smo se vrnili na železniško postajo. Spet je prišel vlak in odpeljali smo se proti domu, kamor smo prišli pozno zvečer.

Luka Lukač, OŠ Bakovci

Mislišče

BOJKOT VUVUZEL

Tomo Koleč

Rad imam zvok vuvuzel. Ta daje tekmam neko dinamiko, neki občutek tega, da se dogaja nekaj pomembnega na stadionu, kjer je morda zbranih samo deset ali petnajst tisoč gledalcev (beseda »samo« se nanaša seveda na vse nogometne lige razen slovenske). Vsak, ki je bil junija na jugu afriške celine, ima nekoliko drugačen pogled na ta navijaška glasbila od tistih, ki so jih slišali samo po televiziji. Še tisti, ki jih je brenčanje vuvuzel motilo zaradi narave svojega dela, so sprejeli dejstvo, da je to pač del navijaške kulture, ki je na veliko zaznamovala ta globalni dogodek. Komentator Ivo Milovanović je npr. dejal, da še vedno ne mara njihovega zvoka vuvuzel, a je priznal, da jih je domov prinesel kar deset, nekaj sebi za spomin, nekaj pa za to, ker so ga prosili prijatelji in znanci. To se je zgodilo tudi meni. Že med tekmovanjem pa se je začel svojevrsten paradoks: bolj ko so televizijski komentatorji in posamezni nogometaši govorili, kako nevzdržen je zvok vuvuzel, bolj se je priljubljenost tega enostavnega trobila širila po svetu.

Ravno zato se zdaj s številnimi prepovedmi vuvuzel, ki jih je vsak dan več, kaže, da je res tisto, kar na drugih celinah očitajo Evropi, namreč da je konzervativna, rigidna, zadržta, dolgočasna, zastarela in »zaplankana« v svoj evropocentriem. Njihovo uporabo so namreč že prepovedali nogometni klubi Tottenham, Arsenal, Borussia Dortmund, Gent, Anderlecht in še nekateri, temu pa so se pridružili tudi organizatorji svetovnega prvenstva v košarki v Turčiji. Pri tej diskriminacijski odločitvi, ki spominja na kakšne druge temne čase, so najbolj bedni izgovori teh, ki so uvedli prepovedi: v Angliji se v precejšnji Premier ligi menda zaradi zvoka vuvuzel ne bi slišalo nujno obvestilo po zvočnikih, v nemški Bundesligi bi jih menda lahko uporabili kot sredstvo za pretep, v Turčiji pa so jih prepovedali zaradi prevelikega hrupa, ki ga proizvajajo. Vsi izgovori so ne samo bedni, ampak tudi smešni. Obvestila po zvočnikih se slišijo tudi, ko se naenkrat dere in poje 60 ali 70 tisoč ljudi, kot sredstvo za pretep se lahko uporabi še vse kaj drugega, kot npr. drogi od zastav ali pa pesti, hrup vuvuzel pa je bil zmanjšan že med svetovnim prvenstvom, saj so proizvajalci začeli prodajati vuvuzele, ki proizvajajo manj decibelov. Prvič pa slišim, da si na določenih tekmah želijo, da ne bi bilo navijaškega hrupa.

Rad imam zvok vuvuzel, zato sovražim vse, ki ga bodo prepovedali, pustili pa bodo, da se lahko uporabljajo drugi navijaški instrumenti. Zato bom bojkotiral vse klube, ki so bojkotirali vuvuzele. Njihovih tekem ne bom več gledal tako dolgo, dokler prepovedi ne bodo umaknili. K temu bojkotu bom skušal pritegniti še več enako mislečih, kar danes ni več težko zaradi spletnih socialnih omrežij. Pravzaprav sem tam že našel enako misleče. Zdaj me samo zanima, ali se bo za prepoved vuvuzel odločila tudi slovenska nogometna liga, kar nekateri napovedujejo. To mi je v njeni tragikomični izvedbi še nekako razumljivo, saj vem, da bi zvok vuvuzel tem šeststotim gledalcem na stadionu pokvaril njihovo pogrebno vzdušje.

Tamara je prva diplomantka višješolskega programa ekonomist

Iskala je izboljšave za družinsko podjetje

Prenovljen visokošolski program ekonomist je mednarodno primerljiv

V študijskem letu 2008/2009 so na Ekonomski šoli Murska Sobota začeli izvajati višješolski program za ekonomiste. Njegova značilnost je, da je mednarodno primerljiv, fleksibilen in modularen, poleg tega pa odprti in prilagodljiv potrebam uporabnikov. V programu je dan večji poudarek pridobivanju praktičnih uporabnih znanj in kompetenc. Na ta način se možnost zaposlitve diplomantov povečuje, pa tudi možnost samozaposlitve, predvsem pri študentih, ki se odločijo za usmeritve računovodstva in turizma.

Zaposlitev vsekakor ne bo problem za njihovo prvo diplomantko Tamaro Horvat, ki je v začetku julija opravila diplomski izpit in uspešno zagovarjala diplomsko nalogo z naslovom Optimalizacija poslovnega procesa v Avtocentru Horvat, s. p. Tamara se je v nalogi torej ukvarjala z izboljševanjem – optimalizacijo poslovnega procesa v znanem in cenjenem soboškem družinskem podjetju. Mentor ji je bil dr. Branko Škafer. Tamara se je osredotočila na proces montaže pnevmatik in predstavila njihov konkreten vpliv na učinkovitost in uspešnost podjetja. Predlagala je tudi konkretne izboljšave, ki bodo prispevale k zmanjšanju stroškov in časa montaže pnevmatik. »Prav zaradi poudarka na strokovnih kompetencah in praktični uporabni vrednosti sem kot direktor za-

Tamara Horvat je kot prva diplomantka prenovljenega programa za ekonomiste zagovarjala diplomsko nalogo z naslovom Optimalizacija poslovnega procesa v Avtocentru Horvat, s. p.

voda vesel, da se študenti v raziskavah in diplomskih nalogah lotevajo reševanja konkretnih problemskih situacij v podjetjih,« je ob tem slovesnem dogodku izjavil mag. Beno Klemenčič, direktor Ekonomske šole Murska Sobota, Višje strokovne šole, kjer se prav zdaj izobražuje 420 študentov. Opazen

je povečan vpis izrednih študentov, do sedaj pa je diplomiralo že 452 študentov, in sicer 382 komercialistov, 56 računovodij, 13 poslovnih sekretarjev in nazadnje še v prenovljenem programu ekonomist prva diplomantka Tamara Horvat.

B. B. P.

reportaža

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

5. avgusta 2010 | Vestnik | 17

Dva tisoč udeležencev 8. srečanja upokojencev Pomurja v Moravskih Toplicah

Ne delamo samo zase, saj smo povezovalci generacij

V znamenju gesla: Smeh in veselje, pesem in ples

V osrčju Prekmurja, kjer blago gričevje Goriškega prehaja v Panonsko nižino in se razkošje raznolikih doživetij v sozvočju z blagodejnimi učinki svetovno znane črne termo-mineralne vode kaže v vsej svoji razsežnosti, se je zbrala množica upokojencev.

Ciril Muhič iz Terbegovec: »Kot mlajši upokojenec sem tokrat prvič na takem srečanju. Sem smo pripotovali z avtobusom. Prireditev je odlično organizirana, zato sem zelo zadovoljen in navdušen. Prihodnje leto se bom zagotovo udeležil podobnega srečanja.«

Jožefa Vinkovič iz Gančan: »Udeležila sem se že prejšnjih tovrstnih srečanj. Vtisi so zares enkratni. Okrog mene je prijetna in vesela družba. S posebno pozornostjo sem spremljala tudi govorce in pester kulturni program.«

Ludvik Lazar iz Moravskih Toplic: »Vsekakor sem zadovoljen, da je letošnje srečanje v našem kraju. Lepo je videti tolikšno množico ljudi. Prišlo jih je celo več, kot sem sprva mislil. Vse je bilo v najlepšem redu, le ozvočenje bi moralo biti nekoliko boljše.«

Marta Verbaj iz Šalovec: »Doslje še nisem bila na tako množičnem srečanju. Naša manjša skupina se je sem pripeljala s kombijem. Vse je dobro organizirano, edino nastopajoči se niso najbolje slišali, ker smo bili preveč oddaljeni od odra.«

Pomurska pokrajinska zveza društev upokojencev je pripravila že tradicionalno srečanje pomurskih upokojencev. Udeležilo se ga je več kot dva tisoč obiskovalcev. Tudi letos so se zbrali številni prijatelji in znanci, ki so zadnji julijski konec tedna preživel v zares vedrem razpoloženju. Lepega sončnega vremena, dobre volje, petja, plesa in smeha pa tako ali tako ni manjkalo. To je bila tudi dobra priložnost, da veselo pokramljajo, se spominjo mnogih let sodelovanja in vsakodnevnih ter dobrodošle medsebojne pomoči. Ti spomini zagotovo ne bodo nikoli zbledeli. In prav je tako.

Na srečanje so prišli tudi številni gosti, med njimi je bil tudi poslanec državnega zbora Franc Jurša. Uvodoma sta izrekla upokojencem dobrodošlico podžupan Občine Moravske Toplice Geza Džuban in direktorica Term 3000 Ivanka Ajlec, nagovorila pa sta jih še župan soboške mestne občine Anton Štihec in predsednik Pomurske pokrajinske zveze društev upokojencev Mirko Lebarič, ki je izrazil zadovoljstvo, ker so se zbrali v tolikšem številu.

Posebej pa je završalo, ko je za govorniški oder stopila slavnostna govornica, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije Mateja Kožuh - Novak. Upokojencem se je zahvalila za vse, kar so v preteklih letih s svojim delom in trudom ustvarili, in jim zaželela, da bi v tretjem življenj-

Mateja Kožuh - Novak: »Mi ne delamo samo zase, saj smo še kako povezovalci generacij. To skušamo dopovedati politikom. Če so dobri voditelji, potem morajo skrbeti za tistega, ki je najbolj reven med nami, ne samo za bogato elito.«

skem obdobju uživali sadove minulega dela. V svojem govoru pa se ni mogla izogniti aktualnim vprašanjem. »S prevzemom Vzajemne, ki pomeni peto največjo blagajno v državi, smo dokazali, da bosta morala politika in kapital računati z nami. Nič več nam ne bodo 'prodajali megle'! Naša moč je v množičnosti in povezanosti in to moramo gojiti tudi v prihodnje. Uspešni bomo le, če se bomo starejši povezovali z mladimi in če bomo vse prebivalstvene skupine stopile skupaj, in tistim, ki naj vladajo, odločno dejali, da tako ne gre več naprej. Smo izkušeni, modri, naša naloga je, da pomagamo našim otrokom, da bo Slovenija spet cvetoča dežela.« Zahvalila se je tudi vsem pomurskim županom, ki imajo posluš za starejše.

Sobotno srečanje so s svojimi nastopi popestrili pevci DU Moravske Toplice, tamburaši iz Beltinec, folklorna skupina iz Satahovec, ljudski godci Vrtanek iz Gornjih Petrovec in pevke ljudskih pesmi iz Porabja. Po uradnem delu so se udeleženci srečanja ob glasbi Kociprove bande v prijetni družbi zadržali vse do poznega popoldneva.

Milan Jerše

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

www.pomurje.si

Po mladinskem EP

Jan Žibrat
najboljši
SlovenecLep dosežek kadetov –
Velike zasluge trenerjev

Na nedavno končanem 53. evropskem mladinskem prvenstvu v Istanbulu so se odlično odrezali tudi Slovenci, zlasti pa Pomurci. Za slovensko mladinsko reprezentanco so igrali Jan Žibrat, Tomaž Pelcar, Gorazd Horvat, Ervin Železen, za kadete pa Patrik Sukič in Mario Kolbl. V ekipni konkurenci kadetov je Slovenija zasedla odlično osmo mesto, s čimer je izboljšala najboljšo uvrstitev iz leta 1993, ko je bila deseta, vodil pa jo je takratni kapetan Mirko Unger st. Zdaj jo je vodil Mirko Unger ml. Mladinci so se po zaslugi Žibrata uvrstili v prvo kakovostno skupino in zasedli 16. mesto.

Izreden uspeh pa je v posamični konkurenci dosegel Jan Žibrat, saj je osvojil kar dve bronasti medalji. S tem je postal najboljši slovenski igralec vseh časov z dvema medaljama. V osmini finala je premagal Italijana Recha (4 : 3), v četrtfinalu Srba Subotića (4 : 1), v polfinalu pa je moral priznati premoč prvega igralca Evrope in soigralca v dvojicah, Nemca Franziska (0 : 4). Drugo bronasto medaljo je osvojil skupaj s Franziskom v dvojicah. V polfinalu sta po velikem boju izgubila z belgijsko dvojico Jean-Nuytick (2 : 3).

Za velik uspeh si Žibrat in njegov trener Miran Močan zaslužita vse čestitke in priznanje. Od drugih pomurskih igralcev je bil soliden Patrik Sukič, ki se je v posamični konkurenci uvrstil med najboljših 64 in v dvojicah med 32. Vsi drugi so končali tekmovanja v prvem ali drugem kolu.

Mirko Unger

Obetavni Jan Žibrat na novi stopnički

»Želim se dokazovati tudi
v članski konkurenci«

Optimizma mu ne manjka – Poseči po medalji tudi med člani v močni evropski konkurenci

Na nedavno končanem evropskem mladinskem prvenstvu v namiznem tenisu je Jan Žibrat dosegel največji uspeh svoje kariere. Biti tretji na stari celine ni mačji kašelj. Zato smo ga ob vrnitvi na njegovem domu na Moti povprašali po njegovih občutkih.

»Komaj sedaj se zavedam, kaj sem v resnici dosegel. To je bilo zares nekaj izjemnega. Vesel sem tudi zaradi uspeha v dvojicah, kjer sem igral s partnerjem Franziskom iz Nemčije in sva osvojila bronasto medaljo. Najprej se bom dobro odpočil, nato pa me zopet čaka trdo delo. S svojimi igrami v ekipnem delu sem dokaj zadovoljen, saj sem stopnjeval formo za posamični del tekmovanja. Najbolj sem se bal partij v prvih dveh kolih, ko slabi igralci zaigrajo na vso moč proti nosilcem skupin. Jaz sem z lahkoto prišel do osmine finala, kjer sem naletel na Marca Recha iz Italije, ki je odlični igralec, saj je premagoval zelo dobre igralce. Ker z njim doslej še nisem izgubil, sem šel v tekmo s pozitivnim mišljenjem. Zato sem upravičeno pričakoval zmago, ki pa je bila težja, kot sem sprva mislil. Že z uvrstitvijo med prvih osem v Evropi sem dosegel velik uspeh. V četrtfinalu sem odigral svojo najboljšo partijo in osvojil bronasto medaljo.«

Doslej si osvojil že evropske medalje v kadetski in mladinski konkurenci.

Jan Žibrat z evropskima bronastima medaljama

Fotografija Milan Jerše

Zdaj je verjetno tvoja želja, da bi odličje osvojil tudi v članski konkurenci?

»Seveda so apetiti zdaj še toliko večji. Kot doslej se bom tudi v prihodnje trudil in trdo garal ter se v naslednjih štirih, petih letih trudil osvojiti kolajno tudi v članski konkurenci.«

Optimizma ti očitno ne manjka. Odhajaš iz soboškega matičnega kluba v Nemčijo, kjer boš igral profesionalni namizni tenis. Kakšni so v bistvu tvoji načrti?

»Sem že nekoliko nestrpen zaradi odhoda v Nemčijo. Komaj čakam, da spoznam nove ljudi in pogoje, kjer bom treniral. Za Düsseldorf pravijo, da je tam eden najboljših centrov na svetu za razvoj mladih igralcev namiznega tenisa. Skušal se bom kosati z boljšimi in enakovrednimi igralci.«

Že septembra boš znova branil barve slovenske članske reprezentance na evropskem prvenstvu. Kakšni so tvoji cilji?

»Prvo leto v članski reprezentanci si želim predvsem dokazovanja tujim trenerjem in klubom, da bi lahko nastopal v kakem močnejšem klubu. Na ta način bom dobil tudi boljše možnosti za trening, zato na to prvenstvo ne grem povsem sproščeno, saj si želim novega dokazovanja.«

Milan Jerše

Pred nedeljskim 20. slovenskim kasaškim derbijem na ljutomerskem hipodromu

Gre za dirko leta v življenju tekmovalnega konja

Proslavili bodo 135-letnico delovanja KK Ljutomer in 150 let reje kasaških konj v Prlekiji – Pomerili se bodo najboljši slovenski rejci

Kasaški klub Ljutomer praznuje letos 135 let svojega uspešnega delovanja. 26. maja 1875 je bilo v Gradcu registrirano Društvo za dirkanje s kobilami v kasu v Ljutomeru.

Uspešno delo prednikov in začetkov reje kasaških konj pred 150 leti v Prlekiji bodo proslavili v nedeljo, 8. avgusta ob 14. uri na hipodromu v Ljutomeru s kasaškimi dirkami. Osrednja točka dirk – največja dirka v letu 2010 – bo rejska dirka štiriletnih kasačev za 20. slovenski kasaški derbi. Derbi je življenjska preiz-

kušnja kasaškega konja, ki se na osnovi kvalifikacij uvrsti v to najelitnejšo dirko kasačev.

Za osrednjo dirko, 20. slovenski kasaški derbi je prijavljenih kar 14 kasačev, od tega sta dve rezervi. Rekord na pa je tudi nagradni sklad, ki znaša 10.000 evrov. »Smo zelo zadovoljni, da lahko vsako drugo leto v Prlekiji organiziramo tako pomembno prireditev kasaškega športa, saj imamo v Ljutomeru najboljši hipodrom, ki ga vzdržujejo skozi vse leto. Dirka 4-letnega konja je

izjemen dogodek, saj gre za življenjsko preizkušnjo tekmovalnega konja in njegovega rejca. Med favorite za naslov slovenskega kasača uvrščamo domače tekmovalce, kot so Defender MS na vajetih Marka Slaviča ml., Rambo z Brankom Seršenom, Fordena z Jernejem Slavičem, Digeo z Jankom Slavičem, Meggy z Mirkom Babičem in Franja NMK z Jožetom Sagajem ml. Poleg njih bodo v 20. slovenskem kasaškem derbiju nastopili še Iztok Be (Uroš Bernardič, KK Posavje Krško), Hot Chocolate (Dušan

Zorko), Magnum Vita (Robert Hrovat, oba KK Ljubljana), Pen Star (Marko Gorenc, KK Šentjerne), Richy Rich (Tomaž Zakrajšek) in Tersugill (Peter Zadel ml., oba KK Komenda). Rezervi sta Play Catch (Viktor Dolinšek) in Mata Hari Peška (Janez Dolinšek, oba KK Ljubljana). Težko je napovedati, kdo bo zmagal. Zmagovalci so vsi, čeprav upam, da bo zmagovalec eden od domačih tekmovalcev, je na novinarski konferenci povedal predsednik KK Ljutomer mag. Janez Slavič.

Hkrati bodo v Ljutomeru letos priredili tudi prvo dirko dvoletnikov. To pomeni, da skrbijo za naraščajnike, kar omogoča organizacijo kasaških dirk. Poleg tega bodo pripravili kvalifikacije za triletno kasače. Spodbudno pa je, da bo vseh osem dirk polno zasedenih, saj je prijavljenih skupno čez sto konj. Konkurenca bo zelo pestra, saj bodo nastopili vsi najboljši slovenski kasači in bodo številni gledalci vsekakor prišli na svoj račun.

Milan Jerše

teden v številkah

Atletika

Slovenska reprezentantka Tina Jureš (AK Panvita) je na evropskem prvenstvu v Barceloni zasedla v teku na 200 m (24,4) šesto mesto v 4. skupini, s čimer se ni prebila v polfinale tega velikega tekmovanja, saj je bil to skupno šele 24. čas.

Finale 17. EP za veterane v Nyiregyhazi: 6. Zdravko Mauko na 400 m ovire. (M. J.)

Šesturni nočni tek, Wildon v Avstriji (120 tekmovalcev): 3. Eva Rojko (Negova) v absolutni konkurenci. (T. G.)

Konjeništv

Kasaške dirke v Komendi (57 kasačev), 1. dirka: 3. Cadillac (Janko Sagaj, KK Ljutomer). (M. J.)

Hitrostno rolanje

Na mladinskem EP v San Benedetto v Italiji sodelujejo predstavniki iz 22 držav, med njimi tudi slovenska reprezentantka Tadeja Donko, članica

ŠD Dokonca Lendava. V disciplini na 10 km na izločanje je zasedla solidno 14. mesto, na 500 m in 10 km na stezi je bila obakrat 21., na 1.000 m pa 20. (F. B.)

Avtomobilizem

Avto klub Street Race Team bo organiziral v nedeljo v Industrijski ulici v Murski Soboti že osmo tradicionalno tekmovanje v avtomobilskem pospeševanju na 402 m. Nastopili bodo trenutno najhitrejši avtomobili v Sloveniji, udeležbo pa je napovedalo tudi veliko tekmovalcev iz Avstrije, Hrvaške in Madžarske. (M. J.)

Strelstvo

Jubilejno 50. svetovno prvenstvo v Münchnu, zračna puška (128 strelcev): 1. Italijan Campriani (702,5/599), 46. Robert Markoja (SD Štefana Kovača Turnišče), 591. Ekipno: 1. Kitajska (1787 krogov), 9. Slovenija (1774). MK-puška 60 leže: 1. ZDA 1791, 21. Slovenija (Mar-

koja 593, Moičević 591, Debevec 590), 1774; posamezno: 51. Robert Markoja, 593, zmagal je Belorus Sergej Martinov (703,9/599).

Trap, ženske (72 tekmovalk): 1. Zuzana Štefečekova (Slovaška), 91, 36. Jasmina Maček (SD Štefana Kovača Murska Sobota), 65; moški (3 serije): 76. Boštjan Maček, 69. (M. J.)

Košarka

Po nesrečnem porazu proti Švedski na EP za dekleta do 18 let v Popradu na Slovaškem so slovenska dekleta, za katera je igrala tudi Alja Samec (KK Pomurje), s 70 : 57 premagala Rusijo, nato pa še Belgijo z 81 : 76. S to zmago (Alja Samec 3 točke) si je naša reprezentanca zagotovila obstanek v diviziji evropske A-košarke in se je uvrstila v nadaljnje tekmovanje. (T. G.)

Hokej na travi

Na sestanku v Bratislavi so sprejeli nov pravilnik o načinu tekmovanja v inter-

ligi. Klubom iz Slovenije, Madžarske, Avstrije in Slovaške (izstopili so hrvaški klubi) se bodo pridružili češki. Prvi štirje bodo tekmovali za naslov prvaka. Vodenje tekmovalne komisije pri ZHNTS je od Jožeta Činča prevzel Gorazd Zajc (Pliva Lipovci). (J. Č.)

Mali nogomet

Turnir v Križevcih na Goričkem (8 ekip), finale: Goričko – Lesoplast Križevci 4 : 2. Tretji so bili Šalamenci.

Turnir za prehodni pokal občine Grad (10 ekip), finale: mladinci NK Grad – KMN Grad 2 : 0. Tretji je bil Lukaj iz Motovilec. (T. G.)

Kolesarstvo

90-kilometrski dirka v Zalakarosu na Madžarskem, master I (letniki 1971-1980): 3. Dušan Hajdinjak (ŠD Turbo MS), skupno: 6. mesto.

17. velika nagrada Bikelisti Lobarke v Pulju na 54 km: 2. Andreja Holsled (KK TBP Lenart). (M. J.)

Šah

Turnir v Spodnji Polskavi (60 igralcev), 9 kol: 1. Miran Zupe (MB) 7,5, 4. Jernej Skuhala 7, 5. Barbara Skuhala (oba ŠD Radenska Pomgrad) 6,5. (M. J.)

Namizni tenis

Na članskem EP, ki bo od 11. do 19. septembra v Ostravi, bo igrala tudi slovenska moška reprezentanca. Igralci se bodo na prvenstvo stare celine pod vodstvom selektorja Bojana Raka pripravljali od 8. do 20. avgusta v Velenju. Uradno povabilo na priprave so dobili tudi Jan Žibrat, Mitja Horvat, Bojan Ropoša in Dominik Škraban. Na pripravah bodo še nekateri nadarjeni mlajši igralci in igralke. (M. J.)

Nogomet

Na skupnih pripravah slovenske ženske reprezentance U-17 v Kranjski Gori so bile tudi igralke Pomurja Beltinci Anja Prša, Manja Rogan in Damjana Antolin. (F. B.)

Državno jadralno prvenstvo 2010

Doslej kaže najbolje Celjanom

Rakičansko letališče gosti 35 jadralnih pilotov iz osmih slovenskih aeroklubov – Standardni in odprti razred

Na letališču v Rakičanu pri Murski Soboti poteka državno jadralno prvenstvo, ki se bo končalo v nedeljo. V dveh razredih nastopa 35 jadralnih pilotov iz osmih slovenskih aeroklubov. Med njimi tekmuje v standardnem razredu tudi Sergej Šadl in Damjan Korpič, v odprtem razredu pa Vladimir Pfeifer, vsi člani Aerokluba Murska Sobota.

Prvi dan tekmovanja so najbolje startali gostitelji. V standardnem razredu je zmagal domačin Damjan Korpič, Sergej Šadl pa je bil 21. V odprtem razredu je bil prvi Sašo Petek (Ljubljana), na odličnem drugem mestu pa Vladimir Pfeifer. Drugi dan je v standardnem razredu slavil Marko Lepetič (Celje), Damjan Korpič pa je bil 15., saj mu je po dobrem letenju ob vrtni zmanjkalo sreče in je pristal na njivi blizu Petišovec. Več sreče pa je imel v odprtem razredu Vladimir Pfeifer, ki je bil četrti. Zmagal je Vojko Starovič (Celje). Tretji tekmovalni dan je bil v znamenju Ptujčanov Romana Meška in Gregorja Urbančiča, Korpič je bil 11., Pfeifer pa deveti. V skupnem seštevku vodi v standardnem razredu Marko Lepetič (Celje), Damjan Korpič je osmi, v odprtem razredu pa Vojko Starovič, osmi je Vladimir Pfeifer.

Milan Jerše

S starta jadralnih pilotov v Rakičanu

Nogomet

Vedran Vinko mož odločitve

Kazen za neučinkovito Olimpijo v drugem polčasu

Stadion ŽŠD Ljubljana, 600 gledalcev, sodnik: Gostenčnik (MB). Strelec: 0 : 1 Vinko (64). Rumeni karton: Vaš.

Olimpija: Lipovac, Kašnik, Jovič, Škerjanc (Prašnikar, 56), Rujović (Stojanovič, 68), Rakovič, Cimerotič, Ošljaj, Lovrečič (Bešič, 74), Salkič.

Nafta: Murko, Matjašec, Lesjak, Benko (Kokol, 79), Dvorančič (Vinko, 46), Vassiljev, Bečiri, Caban, Buzeti, Vaš (Horvat, 89), Čeh.

V prvem polčasu so bili domačini nevarnejši, a so bili neučinkoviti. Najlepši priložnosti je zapravljal Škerjanc. Obakrat je odlično posredoval lendavski vratar

Murko. Tudi Cimerotič je s kakih 10 metrov poslal žogo mimo vrat. Gostje so zagrozili le ob strelu Benka pred koncem polčasa. V drugem delu sta zagrozila Čeh in Benko, odločitev o zmagovalcu pa je padla v 64. minuti. Po močnem strelu Vaša je bil pri odbiti žogi na pravem mestu Vinko, ki je žogo potisnil v mrežo.

Trener Nafta Damir Rob: »Vedeli smo, kaj nas čaka v Ljubljani. Tekma je bila težka, nasprotnik pa je želel za vsako ceno zmagati. Sedaj lahko povem, da smo se pripravljali, kako osvojiti vse tri točke.«

Feri Horvat M.

Nogomet

Uspešna generalka Mure 05

Dobri obeti pred prvim prvenstvenim krogom

V zadnji pripravljalni tekmi pred začetkom prvenstva v 2. SNL je Mura 05 s 4 : 1 (0 : 0) premagala avstrijskega nižjeligaša Güssing s trenerjem Vladom Vlaškaličem. Po slabšem prvem polčasu, ki se je končal brez zadetkov, smo v drugem delu tekme spremljali znatno boljše igro.

Že v prvi minuti nadaljevanja je Luka Ivanič v kazenskem prostoru podrl Glatza in glavni sodnik Božidar Crnkovič je pokazal na enajstmetrovko. Pečarič je zanesljivo ugnal Drakovića. Tedaj so se prebudili tudi domačini in kmalu izenačili. V 52. minuti je Bohar z desne strani lepo podal do novega napadalca črno-

belih Armenda Spreča, ki mu s kakih 5 metrov ni bilo težko zadeti mreže. Isti igralec je le 3 minute kasneje po samostojni akciji rezultat povišal na 2 : 1. V 85. minuti pa je dosegel klasični hat-trick. Po podaji Lotriča, ki je vnesel v napad precej živahnosti, je zadel levi spodnji kot gostujočih vrat. Končni izid je v 88. minuti postavil Lotrič, ki je v samostojnem prodoru preigral štiri obrambne igralce in še vratarja. To je vsekakor dober obet pred 1. krogom 2. SNL, ko se bo Mura 05 v nedeljo, 8. avgusta, ob 17:30 pomerila z Interblockom.

M. J.

Pogovor s trenerjem Mure 05 Stankom Maučecem

»Pričakujem uvrstitev v sredino lestvice«

Že 13. sezono v soboškem moštvu, kamor se je vrnil po 19 letih – Preizkušal se je tudi v jugoslovanski ligi

Nogometni trener Stanko Mauček, profesor športne vzgoje na SPTŠ v Murski Soboti, je s presledki že 13. sezono trener v soboškem moštvu, kamor se je vrnil po 19 letih. Tokrat je tretjič v Murinem dresu, kjer je bil trener tudi v nekdanji drugi zvezni jugoslovanski ligi. Pod njegovo taktirko so Sobočani dvakrat osvojili jenski naslov v 1. slovenski ligi, na koncu sezone pa so bili drugi. Eno leto je bil tudi trener slovenske amaterske reprezentance. Preizkušal se je tako v prvotigaških moštvih Nafta in Beltinec kakor tudi v nekdanjih drugoligaških klubih od Turnišča do Bakovec. S 65 leti je trenutno najstarejši trener v slovenskih prvotigaških in drugoligaških ekipah. Hkrati je vseskozi aktiven športnik, ki se redno udeležuje polmaratonov v Radencih in Ljubljani. Tudi v novi sezoni bo njegov pomočnik legenda slovenskega in pomurskega nogometa Feri Cifer.

Kako ste nasploh zadovoljni s pripravi?

»Priprave smo začeli 27. junija. V prvem delu smo posebno pozornost na-

Trener Mure 05 Stanko Mauček

menili splošni telesni pripravljenosti, v drugem delu smo se posvetili razvijanju specialnih psihomotoričnih sposobnosti,

v zadnji fazi pa sistemu igre in taktiki. Večinoma smo trenirali dvakrat dnevno. Menim, da so priprave dobro uspele, saj so igralci disciplinirano vadili in ni bilo večjih težav. Med pripravami smo odigrali 10 tekem, in sicer dve s prvotigašema, tri s tretjeligaši in pet s klubi soboške medobčinske nogometne lige. Doživeli smo tri poraze in sedem zmag.«

Bi nam predstavili igralski kader?

»Iz kluba so odšli vratarja Gačevski (Kapfenberg) in Ajlec (Nafta), Benkič, Zlatar, Smolkovič, Prettnar, Slavica, Pejnovič in Maruško. Iz NK Maribor pa so prišli vratar Radan, sin selektorja slovenske reprezentance Matjaža Keka, Sprečo in Filipovič. Prav tako so se vrnili naši nekdanji igralci Milko Kovač, Luka Ivanič in Bencak. Iz mladinskih vrst so se nam pridružili vratar Drakovič, Lotrič, Zadravec, Smodiš, Kouter, Erik Janža, Barbič in Mauko. Žal pa v prvih treh kolih ne bomo mogli računati na enega od najobetavnejših slovenskih nogometašev Mitjo Lotriča, ki bo šele 3. septembra dopolnil 16 let. Igralci

so še Bohar, Gruškovnjak, Jernej Janža, Kous in Kranjc. V primerjavi s spomladanskim delom prvenstva nismo ničesar izgubili, ampak smo kakovostno napredovali. Veliko pozornosti smo namenjali tehniki ter hitremu sprejemanju in odajanju žoge v globino.«

Kakšna so pričakovanja v novem prvenstvu?

»Pričakujem, da se bomo uvrstili nekje v sredino prvenstvene lestvice. Na tem moramo graditi igro in se spomladai še igralsko okreptiti.«

V preteklosti je bilo veliko govora o finančnem stanju kluba. Kakšna je trenutna situacija?

»Finančna situacija v klubu se izboljšuje, dolgovi nekdanjim igralcem se počasi poravnava. Trenerjem smo v glavnem poravnali dolgove in nekaterim igralcem zaostanke izplačil iz lanskega leta. Novo prvenstvo želimo začeti brez zamujanja pri finančnih obveznostih do igralcev.«

Milan Jerše

1. SNL

Nafta presenetila

Lendavčani tretji

3. krog: Olimpija – Nafta 0 : 1 (0 : 0), Primorje – Domžale 0 : 0, CM Celje – Rudar 5 : 1 (2 : 0), Luka Koper – Triglav 1 : 1 (0 : 1), Maribor – Hit Gorica 3 : 1 (3 : 0).

Pari 4. kroga: Nafta – Domžale (sobota ob 17. uri), Triglav – Primorje, Rudar – Luka Koper, Hit Gorica – CM Celje, Olimpija – Maribor.

Maribor	2	1	0	8 : 1	7
Domžale	2	1	0	3 : 0	7
Nafta	2	0	1	3 : 2	6
Celje	1	1	1	6 : 3	4
Koper	1	1	1	5 : 4	4
Gorica	1	1	1	4 : 5	4
Rudar	1	1	1	4 : 6	4
Triglav	0	2	1	2 : 7	2
Olimpija	0	1	2	3 : 6	1
Primorje	0	1	2	2 : 6	1

Nogomet

Tesna pokalna zmaga Mure 05

Sobočani bodo 25. avgusta gostovali v Zavrču

Finale pokala MNZ M. Sobota v Kuzmici: Tromejnik G-Kalamar – Mura 05 0 : 1. Edini zadetek je v 64. minuti dosegel Kovač, ki je s strelom z 18 m žogo poslal pod prečko. Domači tretjeligaši se je močno upiral, pri čemer je Šnurer zadel prečnik. Oba finalista – zmagovalcu je pokal podelil predsednik MNZ Murska Sobota Danilo Kacijan – sta se uvrstila med 32 najboljših v Sloveniji. V sredo, 25. avgusta, bo Mura 05 igrala v gosteh proti Zavrču, Tromejnik G-Kalamar pa bo gostil Rudarja.

12. krog islandske ženske lige: Torka – Haukar 5 : 1. Za Torko, ki je s 25 točkami tretja, je igrala tudi Mateja Zver.

Mitja Novinič je prvič zaigral za člansko moštvo Milana na turnirju Emirates cup v Londonu.

Prijateljske tekme: Nafta – Korona Kielce 1 : 2 (P. Gerenčer), Križevci – Kobilje 2 : 1 (Kalamar, Šlihthuber; Gabor), Turnišče – Odranci 3 : 1 (T. Horvat 2, Lutar; Zelko), Tromejnik G-Kalamar – Šalovci 1 : 1 (Gyureč; Cener), Mostje – Hotiza 2 : 4 (Marton, Bela; Čurin 3, avtogol Borovič), Bogojina – Ižakovič 2 : 5 (Kočar 2; L. Antolin 3, Kos 2), Mostje – Bistrica 1 : 5 (S. Lutar; Zver 2. Žugelj, Lutar, Cigan).

Turnir v Puconcih: Kema – Slatina 3 : 1, Čarda – Beltinci 2 : 1, za 3. mesto: Slatina – Beltinci 10 : 11, za 1. mesto: Čarda – Kema 4 : 0 (Gjergjek 2, Recek, Grah).

6. turnir Jožeta Lebarja v Ljutomeru: Dokležovje – Ljutomer 0 : 2, Veržej – Ormož 4 : 1, za 3. mesto: Ormož – Dokležovje 3 : 1, za 1. mesto: Veržej – Ljutomer 2 : 0 (Štrakl, Lugonič).

Turnir za pokal občine Turnišče, finale: Renkovci – Turnišče 7 : 6, za 3. mesto: Nedelica – Veterani Turnišče 7 : 1. Turnir v Gaberju, finale: Panonija – Redics 0 : 2, za 3. mesto: Nedelica – Graničar 1 : 2.

F. B., T. G., F. H. M., M. J., N. Š.

Nedelja, 8. avgusta, ob 10. uri: 15. RMK po Prlekiji. Start in cilj: Bioterme Mala Nedelja. Organizator: Kolesarska sekcija ŠD Radenci. Kontaktna oseba: Jože Kager, 051 353 645

Več informacij o prireditvah in vadbi na www.migajznami.si, kamor lahko tudi vpišete svojo prireditve ali vadbo.

prometni kotichek

Odnos med pešcem in kolesarjem

»Ka se ne poumniš pelati s potačon, te ga doj deni pa idi peški!« – »Ka ne videš, ka se naopak voziš?!«

Takšne komentarje slišimo na soboških pločnikih in kolesarskih stezah. Nekaj napotkov oz. nasvetov, če so dobri, si jih zapomnite, če ne, jih pozabite.

- Pelješ se s kolesom v napačni smeri, drug udeleženec ti da prednost, prijazno se mu zahvališ z nasmehom ali dvigom roke.

- Ne nergaš, ko ti je na poti pešec ali kolesar, ampak ga prijazno opozoriš z nasmehom, opozorilom.
- Voznikom motornih vozil se prijazno zahvališ, ko ti odstopijo prednost ali te pustijo, da prečkaš cesto (z nasmehom, namigom ...)
- Če te voznik ne pusti prečkati ceste, ti odvzame prednost, si na to pozoren in to prav tako z nasmehom na obrazu preneseš, in če te opazi, še prijazno rahlo dvigneš ramena. Ko se bo temu vozniku to pripetilo naslednjič, se bo tega spomnil ...
- Spoštujš vse druge udeležence v prometu.
- Predvsem upoštevaš prometne predpise.
- V prvi vrsti paziš na lastno varnost kot pešec, kolesar ali kakršen koli drug udeleženec v prometu.
- Če si pešec, daš prednost kolesarju po vzorcu logike.
- Če si kolesar, daš prednost pešču po vzorcu logike (v obeh primerih naj bi najprej upoštevali prometne predpise).

Odsvetujemo komentarje in namige

- Odkimavanje z glavo, ko opazimo kakšno manjšo nepravilnost.
- Govoričenje (Kako se voziš? – Ne vidiš, kakšna so pravila? – Narobe se pelješ! – Glej, kje se voziš! – Voziš se narobe, to je enosmerna, malo glej ...).
- Opozarjanje (Pazi, glej na cesto! – Ne divjaj, kam siliš ...).
- Z enim stavkom pa lahko povemo, da s prijazno neverbalno komunikacijo naredimo največ in s tem pripomoremo k varni in prijetni udeležbi v prometu.
- Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri MO Murska Sobota, Tomaž Trajbarič

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Kje vas čevelj žuli?

Verjamem, da bi na to vprašanje dobili precej različne odgovore

A v današnjem prispevku bo govor o žuljih – o tistih, ki nastanejo, ko obujemo nove čevlje; o žuljih, ki nas po dolgi prehojeni poti opozorijo, da se je treba sezuti, in o žuljih, ki kar kličejo, da pod čevelj obujemo tudi nogavico. Kakorkoli že, čevelj nas je ožulil, mi pa se sprašujemo, kaj nam je storiti?!

Zakaj žulj nastane?

Žulj nastane zaradi trenja med zgornjo plastjo kože (epidermis) in obutvijo. Tako se začne nabirati tekočina, ki pravzaprav varuje spodnje plasti kože pred nadaljnjimi poškodbami. Žulj nastane na izpostavljenih delih stopal med hojo, tekom ali med ponavljajočimi se gibi (lahko tudi na dlaneh) in hitreje nastane na vlažnih delih kože. Običajno ne gre za resno poškodbo, vsekakor pa žulj ni prijeten in zahteva ustrezno oskrbo. Posebno previdnost je treba nameniti sladkornim bolnikom.

Kako žulj oskrbimo?

Najpomembnejše je, da se čim prej preobujemo in kožo osvobodimo trenja. Tako se bo žulj sploh lahko začel celiti. Na njegovem dnu bo začela nastajati nova koža, tekočina se bo postopoma vpila, povrhnja koža pa se bo posušila in olupila.

Zelo pomembno je vedeti, da žulja ne smemo predirati, saj mehur s tekočino služi kot naravna zaščita za

novo kožo pod njim. Nepravilna oskrba in prediranje z iglo lahko povzročita okužbo, ki se kaže kot vnetje z rdečino in gnojenjem in zahteva resnejše zdravljenje.

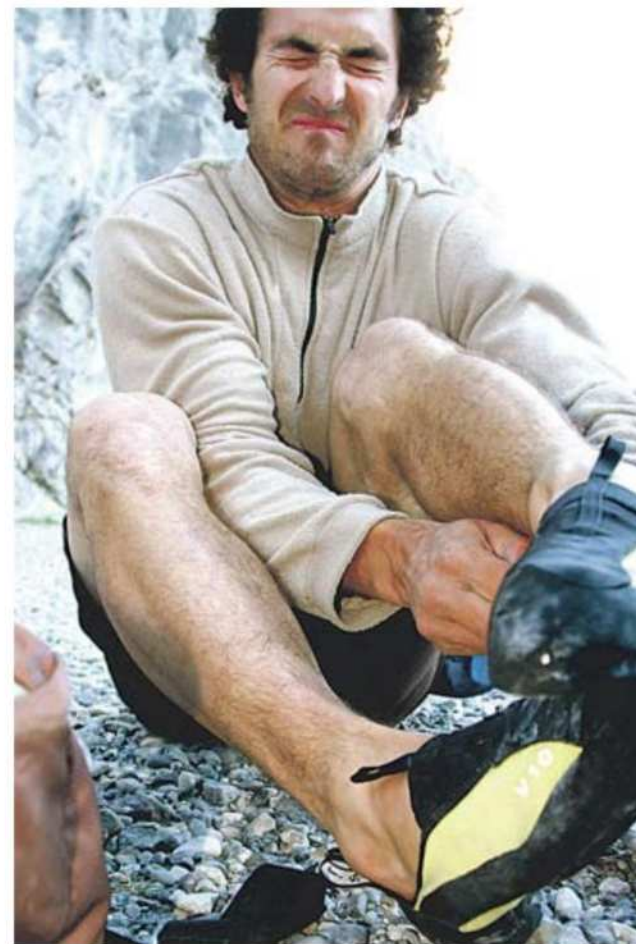
Če žulj nenadoma počni, ne odstranite odvečne kože. V obeh primerih je pomembno, da rano zaščitite pred zunanjimi vplivi in okužbo. Najbolje bo, da mesto žulja umijemo pod tekočo mlačno vodo z milom. Nato mesto dobro izperemo in razkužimo z alkoholom ali drugim ustreznim razkužilom, dobro osušimo in pokrijemo z obližem ali sterilno gazo.

V lekarni je na voljo kar precej pripravkov za oskrbo žuljev. Zelo učinkoviti so obliži s hidrokoloidno tehnologijo, ki takoj ublažijo bolečino zaradi pritiska in trenja ter ustvarijo optimalno vlažno okolje za celjenje, zato se rana hitreje zaceli. Da ne bi zmotili procesa celjenja, obliž pustite na žulju več dni, zamenjajte pa ga šele, ko se sam odlepi. V tem času obliž varno ščiti žulj pred umazanijo in bakterijami.

Če uporabljamo navadne obliže, je smiselno mesto žulja predhodno namazati s kremo, ki pospeši celjenje (krema Bepanthen plus, ribje mazilo, ognjičevno mazilo ...).

Preventiva?

Seveda si želimo, da do žuljev in poškodb kože ne bi prišlo. Ne le da so žulji boleči in nas ovirajo pri hoji, ampak so tudi neestetski, še posebno v

Če želimo noge zaščititi pred žulji, bodimo posebno previdni s čevlji, ki so namenjeni obujanju na boso nogo.

poletnih mesecih. Zato je smiselno, da kožo na nogah zaščitimo pred žulji, še preden nastanejo. V lekarni se dobijo geli proti žuljem, ki se nanesejo na izpostavljen del in zgledijo kožo ter tako preprečijo trenje in drgnjenje. Lahko posežemo tudi po obližu, ki ga nalepimo na izpostavljeno mesto. A previdnost, obliž pri hoji velikokrat ne ostane na mestu, ampak se premika, zguba, odlepi. In vse to

lahko privede do nasprotnega učinka – obliž deluje kot tujek in še poveča možnost nastanka drgnjenja in s tem pojav žuljev.

Vsekakor namenimo veliko pozornost izbiri primerne obutve. Ta naj bo udobna in zračna. Novih čevljev ne obujete za dolge pohode ali tek – razhoditi jih je treba postopoma. Še posebno previdni pa bodite s čevlji, ki so namenjeni obujanju na boso nogo.

Tako, žulje na nogah smo oskrbeli. Za vse druge žulje, ki v vsakdanjem življenju vsaj tu in tam žulijo vsakega izmed nas, pa zgolj udobna obutev ne bo dovolj.

Polonca Fiala, mag. farm.

Lotite se nordijske hoje

Nordijska hoja spada med najljubše finske dejavnosti na prostem. Vse kar potrebujete, je par lahkih pohodnih palic.

Če ju držite v rokah, vam bosta pomagali vzdrževati ravnotežje, kar je še posebno pomembno za starejše ali na spolzkem terenu. V čem je njihova

aktivnost? Ker vas palici prisilita, da uporabljate mišice v ramah, rokah in zgornjem delu telesa, spremenita hojo v telovadbo za vse telo, pri kateri porabite kar 20 odstotkov več kalorij, kaže študija dallaskega Inštituta Cooper. Naj bo zima ali poletje, nordijska hoja je odlična način hujšanja.

Ključ do uspešnih pogovorov

Si želite, da bi bili na vsaki zabavi družabni? Preizkusite, ali se nasveti Leil Lowndes, strokovnjakinje za medčloveške odnose in avtorice knjige Vedno v kuhinji, med zabavami obnesejo.

Ne odgovarjajo le z eno besedo. Ko vas sogovorniki vprašajo, kaj počnete, razširite svoj odgovor tako, da se lahko razvije daljši pogovor. Npr.: »Sem socialni delavec in delam s posvojenimi otroki.«

Ne kimajte! Ljudi raje spodbudite k

pogovoru s postavljanjem vprašanj o tem, o čemer pripovedujete.

Izbirajte prava vprašanja. Izogibajte se vprašanjem, kot so kje ali kdaj? Odgovori nanje so po navadi zelo kratki. Raje sprašujte z zakaj, kako ali kako to mislite?

Delujte navdušeno, čeprav je pogovor dolgočasen. Dober in spreten sogovornik se potruди, da se ljudje, s katerimi se pogovarja, počutijo sprejete in cenjene.

Varnost navigacijskega sistema

Preden se znova odpravite na izlet in pri iskanju poti do izbranega cilja uporabite satelitski navigacijski sistem, malce razmislite o varnosti. Nekateri vozniki, ki v avtomobilih uporabljajo navigacijske naprave, jim namreč preveč slepo zaupajo in pozabljajo na lastno zdravo pamet. Vendar je vredno, da upoštevate nekaj preprostih varnostnih nasvetov:

- svojo navigacijsko napravo redno posodablajte, da boste seznanjeni z novozgrajenimi cestami, obvozi in enosmernimi odseki,
- če morate ponovno nastaviti navodila, tega nikakor ne počnite med vožnjo – obvezno se ustavite na počivališču,
- izberite govornjena navodila, da se boste lahko popolnoma posvetili

cesti in vam ne bo treba nenehno pogledovati na zaslon,

- če se vam zdi, da cesta ni prava, ne peljite po njej samo zato, ker vam jo je priporočil navigacijski sistem – nekateri so se zaradi slepega zaupanja v napravo že vozili po železniških tirih ali celo zapeljali v reko.

Posodabljanje družinskega avta

Izsledki najnovejše raziskave kažejo, da se vozila z elektronskim nadzorom stabilnosti (ESC) s 25 odstotkov manjšo možnostjo znajdejo v hudi prometni nesreči. ESC je sistem za preprečevanje trkov. Senzorji zaznajo, kdaj avto nenadzorovano polzi po cestišču, in na posameznih kolesih vklopijo rahlo zaviranje. Tako avtu povrnejo stabilnost in preprečijo zdrs.

Morda takšen osnovni sistem, znan kot ABS, že imate. Na tržišče pa neprestano prihajajo novi in izboljšani sistemi, nekateri so standardni, drugi so dodani neobvezni dodatni opremi. Ko boste znova kupovali avto, prodajalca vsekakor povprašajte po sistemu ESC.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini poštv v Pomurju.

www.pomurje.si

Več o filateliji

Vse aktualnejše znamke Slovenije

Zanimiva zbirka za zbiratelje – Verigarjem posebna pozornost

Samostojnost Slovenije je bila razglašena leta 1991 (25. junija). Prva izdana znamka ima datum 26. junij 1991, vendar tega leta Slovenija ni bila uradno priznana in tako tudi ni bila članica svetovne poštne zveze. Zato so znamko uradno prepovedali. V poštni promet je dana oktobra istega leta. Sicer pa so bile do 25. aprila 1992 v veljavi še jugoslovanske znamke. Že leta 1992 pa je bil izdan komplet letnik slovenskih znamk (31 primerkov).

Za zbiratelje pomeni Slovenija zanimivo zbirko, saj je začetek zbirateljskega obdobja pomaknjen v ne tako davno preteklost. Zahtevnejšim omogoča razširjeno področje zbiranja (Verigarji, zasedena območja, pokrajinske izdaje, primerki iz nekdanje YU itd). Poleg znamk zbiramo še ovitke prvega dne, priložnostne žige, potovalna pisma, poštne celine, maksimum karte in podobno.

Verigarji so znamke, izdane po koncu 1. svetovne vojne. Na njih je upodobljen suženj, ki trga verigo, zato so se v filatelističnem žargonu poimenovali Verigarji. Znamke so izšle z državno oznako SHS, vendar se zbirateljsko štejejo kot slovenske. Osnutki znamk so delo slikarja Ivana Vavpotiča, tiskane pa so v Ljubljani in na Dunaju.

Verigarji iz leta 1919

Največkrat se Verigarji zbirajo kot posebna zbirka, ki je študijsko zelo zahtevna. V takratnem času pomanjkanja so se tiskale na različnih vrstah papirja, v dveh tiskarskih tehnikah, z neprimernimi barvami, ki so se na svetlobi spreminjale ali celo izginjale. Tako obstajajo mnogi barvni odtenki posameznih znamk. Poleg tega je bila tehnika tiskanja nepopolna, obstajajo primerki s tiskarskimi napakami ali napakami pri zobčanju. Poleg rednih izdaj so še časopisne znamke, znamke s pretiski, doplačilne, pomožne iz-

daje in nezobčane znamke. Z njimi je povezano tudi veliko drugih zanimivosti. Tako so se na primer znamke večjih nominal zaradi pomanjkanja znamk z nižjimi rezale na pol. Zbiranje Verigarjev je nedokončana tema, deležna mnogih razprav, in ni znano, da bi jo imel kdo dokončano.

Dosledni zbiratelji iščejo tudi primerke znamk iz nekdanje Jugoslavije, na katerih so motivi, kraji ali znamenite osebnosti iz Slovenije, saj je skupne zgodovine s to nekdanjo tvorbo več kot petdeset let.

Nekaj napotkov za začetnike:

- navežite stike z ljudmi, ki dobivajo mnogo pošte in mečejo prejete kuverte v koš;
- pri vsaki poštni pošiljki naprosite poštnega uslužbenca, da vam nalepi znamko za zbiratelje;
- če si lahko privoščite, pošljite kako pismo, opremljeno s kompletno serijo znamk ali z blokom;
- pošiljajte pisma estetskega videza (naslov, znamka, pisava), kakšnega bi si sami želeli.

Marjan Zorjan

Reševanje ogroženih vrst

Rastline in živali izumirajo do tisočkrat hitreje kot v preteklih stoletjih. Biologi se ne morejo zediniti ne o vzroku tega dogajanja ne o rešitvi. En tabor trdi, da moramo prenehati »z buldožerji uničevati rajski vrt«, drugi so prepričani, da reševanje ledenikov in gozdov ne bo prav nič pomagalo, če se ne lotimo svetovnega segrevanja.

Namestitev živalske vrste v ujetništvo je pogosto zadnji ukrep za povečanje števila njenih pripadnikov. Ne-

kaj uspehov na tem področju je bilo. Biologom na Kitajskem je tako uspelo potrojiti število pand, ki so se sposobne razmnoževati. Še vedno pa so ogroženi šimpanzi, kiti in severni medvedi, slednji zaradi podnebnih sprememb. Marsikje ljudi spodbujajo k sajenju divjega cvetja, ki omogoča preživetje čebel, metuljev, netopirjev in drugih ogroženih opraševalcev. Čemu takšna skrb? Tri od štirih vrst prehranskih rastlin brez njih ne bodo več uspevale.

Gibajte se

Za telesno dejavnost nikoli ni prepozno. Moški, ki so se začeli ukvarjati s športom šele po dopolnjenem 50. letu, so si za 32 odstotkov zmanjšali tveganje za prezgodnjo smrt. Tako kažejo izsledki švedske študije, objavljene v reviji BMH. To »podaljšanje« je primerljivo z opustitvijo kajenja in začne »delovati« že pet let po začetku ukvarjanja s športom, pojasnjujejo raziskovalci. Zadoščajo le tri ure telovadbe ali naporenega vrtnarjenja na teden.

z našega štedilnika

Biskvitna rulada z jogurtno omako

Za biskvit: 4 jajca, 80 g pšenične moke, 10 cl kisle smetane, sol, poper, peteršilj. Za nadev: 200 g šalotke, 10 g česna, 50 g korenja, 50 g brokolija, 60 g jurčkov, 40 g masla, 15 cl kisle smetane, 10 cl zelenjavne osnove, 80 g kuhanega riža, sol, poper.

Za omako: 15 cl navadnega jogurta, 5 cl kisle smetane, noževa konicica mleto rdeče paprike, drobnjak, sol, poper.

Priprava biskvita: Rumenjake ločimo od beljakov. Beljake stepemo s ščepecem soli v trd sneg. Dodamo rumenjake, sesekljan peteršilj in poper. Premešamo, dodamo presejano pšenično moko in rahlo premešamo. Biskvitno maso namažemo na pekač, ki smo ga obložili s papirjem za peko pol centimetra debelo. Pečemo v pečici 12 minut pri 180 °C. Biskvitno ploščo zvrnemo na drug papir, papir za peko pa odstranimo. Biskvit skupaj s papirjem zvijemo in ohladimo. Nato rulado razvijemo, premažemo z nadevom in ponovno zvijemo. Trdno jo zavijemo v papir in postavimo za dve uri v hladilnik. Pred serviranjem jo narežemo na tanke rezine, zraven pa ponudimo jogurtovo omako.

Priprava nadeva: Šalotko in korenje narežemo na drobne kocke. Maslo v ponvi segrejemo ter na njem prepražimo šalotko in korenje. Dodamo sesekljan česen, sesekljane jurčke, malo premešamo in zalijemo z osnovo. Prevremo, dodamo kisloto smetano, kuhan brokoli in riž. Vse skupaj prevremo, začnimo in ohladimo.

Priprava omake: Navadnemu jogurtu primešamo kisloto smetano, mleto rdečo papriko, sesekljan drobnjak, sol in poper.

Peteršiljeva juha

150 g čebule, 200 g peteršiljevega korena, 5 cl olja, 120 g peteršiljevih vejic, 200 g krompirja, 200 cl goveje osnove, 15 cl kisle smetane, sol, poper; 200 g belega kruha (toast), 80 g masla, 2 rumenjaka, 1 g mleto rdeče paprike, 50 g naribanega sira.

Čebulo in peteršiljev koren narežemo na drobne kocke in jih na olju v kozici pražimo samo toliko, da omeje. Nato dodamo na kocke narezan krompir, na grobo narezane peteršiljeve vejice in vse skupaj malo prepražimo. Zalijemo z govejo osnovo in kuhamo do mehkega. Juho pretlačimo, ponovno pristavimo, začnimo in dodamo kisloto smetano. Malo prevremo in postrežemo s pečenim toastom.

Toast ali beli kruh premažemo s penasto umešanim maslom in rumenjkom, kateremu smo dodali papriko in nariban sir. Vse skupaj postavimo v pečico in pečemo 15 minut pri 170 °C. Nato ga razrežemo na kocke in damo v juho.

Zapečen morski list

400 g fileja morskega lista, 240 g pora, 20 g česna, 160 g bučk, 20 g bučnih semen, 20 cl belega vina, 80 g naribanega sira, 30 cl limoninega soka, sol, poper, 5 cl olivnega olja.

Ribje fileje splahnemo pod hladno vodo, osušimo s papirnatim prtičk-

om, solimo, popramo in pokapljamo z limoninim sokom. Por narežemo na kolobarje, česen in bučno seme sesekljamo. Olje vlijemo v primeren pekač in ga obložimo z narezanim porom. Nanj položimo ribje fileje, po filejih naložimo na lističe narezane bučke, ki jih začnimo s česnom, soljo in poprom. Vse skupaj prekrijemo s sesekljanimi bučnimi semeni in naribanim sirom. Podlijemo z vinom in pečemo v pečici pri 170 °C 25 do 30 minut.

Široki rezanci z olivami

240 g širokih rezancev, 100 g čebule, 120 g oliv brez koščic, 160 g paradižnika, 5 cl olja, 20 cl zelenjavne osnove, origano, sol, poper, sesekljan peteršilj.

Čebulo narežemo na kocke in jo na olju posteklenimo. Dodamo narezane olive in še malo pražimo. Dodamo olupljen in na kocke narezan paradižnik, zalijemo z zelenjavno osnovo in dobro prevremo. Začnimo z origanom, soljo in poprom. Nazadnje dodamo še sesekljan peteršilj. V tako pripravljeno omako damo posebej kuhane in odcejene široke rezance, premešamo in takoj postrežemo.

Strjenka iz lubenice

30 cl soka lubenice, 20 cl rastlinske smetane, 1 vanilin sladkor, 2 cl limoninega soka, 5 cl sadne vodke, 15 g želatine, 300 g lubenice.

S paličnim mešalnikom sesekljamo toliko lubenice, da dobimo 30 centilitrov soka. V deset centilitrov soka zmešamo želatino v prahu in pustimo, da nabrekne. Preostali sok z dodatkom limoninega soka, vanilinsladkorja in sadne vodke zavremo. Zavretku primešamo namočeno želatino in gladko razmešamo. Odstavimo z grelne plošče in toliko ohladimo, da se masa veže.

Med tem stepemo rastlinsko smetano in narežemo lubenico. Ohlajeni lubenični masi primešamo narezane koščke lubenice in stepeno smetano. Vse skupaj damo v model, ki ga obložimo s prozorno folijo, in postavimo za štiri ure na hladno. Ohlajeno strjenko zvrnemo na ploščo, odstranimo folijo, razrežemo in postrežemo s stepeno sladko smetano.

Branko Časar, kuharski mojster v gostilni Lovenjak v Polani

besede mode

Maksimalno dolgo

Eleganca je na strani tistih, ki si jo drznejo obleči. Tako kot črna ni ena sama, tako obstaja tisoč in en način oblačenja, ki se postavlja z eleganco. Kdo pravi, da visoko poletje ne more ponujati nekaj tistega čara, ki nas povzdigne.

Ne gre za denar

Že Christian Dior je povedal: »Za to, da smo lepo oblečeni, ni pomemben denar, temveč razumevanje.« Eleganco povezujemo z lepim oblačenjem, maksimalno dolgimi oblekami, lepimi vratnimi izrezi, visokimi petami in temno šminko. Vsak bi še našel kaj, a v resnici je lahko še tako lepa obleka, a rezultati šepajo. Ni torej samo denar, ni niti obleka, gre za sinergijo z oblačilom, ki je nastala z razumevanjem samega sebe, svojih potreb in želja. Predstave, ki jih imamo, so zelo pomembne; vsaka dobro zamišljena kombinacija oblačil nam lahko prihrani veliko časa in konec koncev tudi denarja.

Samozavest

»Bodi, kar si, ne glede na to, kaj pravijo,« poje v angleščini Sting. Prevedeno se sliši okorno, v pesmi besede lepo zaplavajo in pomen še dolgo doni. Lahko se dolgo trudimo, a šele, ko zares

začutimo, kaj nam v resnici pristaja, kaj nas dela elegantne, si z vsem srcem tudi privoščimo. Včasih nas opogumi kak kompliment, ki zbrše vse negativne iz preteklosti in sedanjosti.

Moda je draga, stil pa ni

Če se zares zamislimo, so ljudje s stilom manj premožni. Ne nosijo po štiri modne stvari hkrati; takrat bi bili videti prav smešni. Morda si zamislijo vse možne kombinacije malo dražjih oblačil s povsem ceninimi, okrasijo s pravo mero žlahtnega nakita ali samo pasom. Tudi elegantnih oblačil se ne bojijo. Poletje jim ponuja krasno priložnost, da se postavijo z velikimi in majhnimi vzorci na velikih površinah. Na tak način se tudi poleti lahko za trenutek skrijejo. Da ne bi bil videz preveč hipijevski, pomaga malo širši črn pas iz usnja.

Tatjana Kalamar Morales

tečajnica

Tečajnica Banke Slovenije
Referenčni tečaji ECB 3. avgusta 2010
(x enot nacionalne valute za 1 evro)

Ameriški dolar	USD	1,3221
Bolgarski lev	BGN	1,9558
Hrvaška kuna	HRK	7,2332
Madžarski forint	HUF	281,81
Švicarski frank	CHF	1,3712
Turška lira	TRY	1,9762
Britanski funt	GBP	0,8298

turistične prireditve

Ižakovci – V četrtek, 5. avgusta, ob 21. uri bo v okviru Bujraških dnevov na Otoku ljubezni Mitološki večer s predstavo Murske vile, poezijo bodo brali člani Društva slovenskih pisateljev, etnodžez bo igral Tori trio.

Velika Polana – V okviru Pomurskega poletnega festivala poteka tudi Štrkov športni teden. V četrtek, 5. avgusta, ob 16. uri bo nogometna tekma med predstavniki občin in predstavniki medijev, v nedeljo, 8. avgusta, ob 12.30 pa bo Kmečka olimpijada. Več o dogajanju lahko preberete na www.strkov.si.

Dolenci – V petek, 6. avgusta, ob 15. uri bo pri hiši številka 95 otvoritev kmetije z nastanitvijo Mali raj.

Ižakovci – V petek, 6. avgusta, ob 21. uri bo na Otoku ljubezni v okviru Bujraških dnevov Večer mladih s koncertom Maxi banda in Brigite Šuler.

Gornja Radgona – V soboto, 6. avgusta, ob 8. uri bo na ploščadi pred Ljudsko univerzo Kmečka tržnica.

Ižakovci – V soboto, 7. avgusta, bo na otoku ljubezni Dan ekologije in ljudske kulture. Ob 9.30 bo otroška likovna delavnica s skupino Panvita. Ob 10. uri bo predstavitev idejnega projekta Možnosti koriščenja energije reke Mure in drugih obnovljivih virov v Pomurju. Od 15. do 22. ure bo koncert Starih muzik ter predstavitev prekmurskega gostovanja, bujraštva, mlinarstva, brodarstva in ljudske kulinarike. Ob 22. uri pa bo predstava Prekmurske vile.

Cven – V soboto, 7. avgusta, ob 14. uri bo na Gruntu TD Cven Kmečka tržnica.

Mala Nedelja – V soboto, 7. avgusta, ob 9. uri bo tretji pohod konjenice, ki ga pripravlja TD Mala Nedelja-Radoslavci.

Ivanovci – V soboto, 7. avgusta, ob 12.30 bodo v Vinogradniškem centru Ivanovci – gostilna Gorički raj Sadjarsko-vinogradniške igre. Igrala bo glasbena skupina Trio simpatikus, po igrabo prireditve Ivanovska noč.

Ljutomer – V soboto, 7. avgusta, ob 8. do 12. ure bo na Glavnem trgu Turistična tržnica, ki jo organizira LTO Prlekija Ljutomer.

Lucova – V soboto, 7. avgusta, ob 17. uri bodo v Lucovi odprli športno igrišče s spremljajočimi objekti. Občina Gornji Petrovci in Športno društvo Lucova sta pripravila kulturni program. Predstavili se bodo Anja in Valerija Kučan iz Lucove, skupina Plamen ter ljudski pevci in godci TD Vrtanek iz Gornjih Petrovec.

Velika Polana – V četrtek, 5. avgusta, ob 12. uri se bo začelo v okviru Pomurskega poletnega festivala kuharsko tekmovanje v kuhanju bujte repe. V soboto, 7. avgusta, bo potekalo srečanje evropskih vasi štokelj, med katerimi sta tudi Velika in Mala Polana. V soboto, 7. avgusta, ob 13. uri bo na ŠRC Berek sedmo vseslovensko tekmovanje čolnov lastne izdelave Sam svoj čolnar. Več informacij na www.samsvojcagnar.si.

Ižakovci – V nedeljo, 8. avgusta, ob 10. uri bo na Otoku ljubezni maša za pokojne in žive bujraše, ob 11. uri bo kulturni program in nastop gostov, ob 12. uri se bo začel družabni popoldan z ansamblom Toneta Rusa, ob 18. uri pa bo začetek Bujraške noči s skupino Pajdaši.

Drakovci – V nedeljo, 8. avgusta, ob 9. uri se bodo začele pri Muzeju kmečkega orodja in kmetijske mehanizacije Ciri-la Voršiča vaške igre, ki jih organizira TD Mala Nedelja-Radoslavci.

Moravske Toplice – V okviru Poletja v Moravskih Toplicah bo vsak četrtek, petek in soboto v juliju in avgustu od 18. ure dalje pri vходу v letno kopalnico v Termah 3000 Poletno turistično senje. Ob ponudbi izdelkov pomurskih rokodelskih in drugih domačih obrti bo vsak četrtek od 20.30 na terasi hotela Ajda Etnovečer. Vsako soboto ob 20. uri pa bo v Športnem parku Term 3000 otroška animacija.

Popravek

V 29. številki Vestnika smo v tekstu Ob ugodnih cenah je letos več obiskovalcev kot lani pomotoma napisali: Javno podjetje ŠIM Ljutomer. Pravilno je: Javni zavod ŠIM Ljutomer.

Lončar Štefan Zelko iz Lemerja

Za delo z glino potrebna občutek in gibčnost prstov

Zanimanje za modele za potice se povečuje, saj so gospodinje opazile, da se v njih potice še posebno lepo spečejo

Štefan Zelko izhaja iz družine Zelkovič v Pečarovcih, kjer se že več generacij ukvarjajo z lončarstvom. Tako je že kot otrok opazoval starše pri delu in jim tudi priskočil na pomoč.

Po končani osnovni šoli se je odločil, da bo lončar, in s tem delom je nadaljeval tudi, ko se je preselil v Lemerje. Pravi, da se samo od tradicionalne lončarske obrti ne da živeti, zato ima to kot dopolnilno delo na kmetiji, lončarstvo pa povezuje tudi s turističnimi predstavami in izobraževanjem.

Pravi, da je delo naporno, še posebej žganje izdelkov v peči: »Zadnja leta si to delo prihajajo ogledat tudi solarji iz osnovnih šol, dobro sodelujem med drugim z osnovno šolo Grad in Števanovci v Porabju, kjer imajo lončarski krožek, ter z javnim zavodom Krajinski park Goričko. Obiskujejo pa me tudi dijaki in študenti. Tako so bili pred nedavnim pri meni dijaki Srednje šole za oblikovanje iz Ljubljane. Sodeloval sem tudi na taboru, kjer smo prikazali izdelovanje izdelkov črne keramike s črnim žganjem, bil pa sem tudi na srečanju lončarjev v etnografskem muzeju v Ljubljani. Večkrat sodelujem tudi na sejmskih prireditvah, ki so povezane z ohranjanjem tradicionalnih ljudskih obrti. Med drugim ob koncih tedna prodajam izdelke na turističnem sejmu pri Termah 3000 v Moravskih Toplicah.«

Štefan lončarske izdelke še vedno izdeluje na tradicionalen način, torej na vretenu. Tudi tradicionalnemu lončarstvu so v zadnjih desetletjih močno konkurirali industrijski izdelki: »Vendar pa opažam, da tudi na tem področju domači izdelki zadnja leta dobivajo pomen. Izdelujem vse tradicionalne lončarske izdelke, opazil pa sem, da se med kupci zadnja leta povečuje zanimanje za modele za potice, saj so gospodinje očitno opazile, da se v njih potice še posebno lepo spečejo in imajo boljši okus.

Štefan Zelko lončarstvo združuje s kmetijstvom in turizmom in pravi, da samo od obrti ne bi mogel živeti.

Delo je precej naporno in zahtevno, pri izdelavi pa je treba imeti občutek. Ob obisku tudi učenci lahko poskusijo izdelati lasten izdelek, in čeprav se jim zdi delo ob mojem prikazu enostavno, kmalu uvidijo, da ni tako, saj je tudi za to delo potrebno precej prakse. Včasih so nekoliko razočarani, ker jim izdelek ni uspel. Sčasoma se dobi pravi občutek za material in gibčnost prstov.«

Pri delu mu pomagajo tudi drugi člani družine, žena, tast in sin. Njegove izdelke je mogoče kupiti tudi v nekaterih pomurskih turistično-informacijskih centrih in trgovinah, v

katerih so tudi izdelki domače obrti. Vendar pa to pomeni dodatne stroške, tako da je najboljše osebna prodaja: »Prav trženje izdelkov je za nas domače obrtnike največji problem. Prodaja na sejmu nam običajno vzame precej časa, za to pa potrebujemo tudi različna soglasja. Mislim, da bi morali pri trženju izdelovalce izdelkov domače obrti drugače obravnavati kot druge prodajalce izdelkov, med katerimi so pogosto tudi uvoženi in kičasti. Preveč nas mečejo vse v isti koš. Samo z lončarstvom ne bi zaslužil dovolj in s to obrtjo se lahko ukvarjam le tako, da jo opravljam ob delu na kmetiji.

Zato tudi med mladimi ni zanimanja za lončarstvo v tradicionalni obliki. Pa tudi turizem bo imel v prihodnje veliko manj ponuditi obiskovalcem, če ne bo ljudskih obrtnikov. Država bi morala bolj podpirati ljudske obrtnike, morali pa bi bolj poskrbeti tudi za trženje naših izdelkov. Vem, da je v nekaterih drugih evropskih državah za to veliko bolj poskrbljeno.«

Ni pa zadovoljen tudi z nekaterimi razvojnimi projekti, ki so bili v preteklosti povezani z ljudsko obrtjo v Prekmurju, od katerih za ljudske obrtnike ni bilo kaj dosti učinka.

Jože Gabor

Štrkov športni teden

V okviru Pomurskega poletnega festivala so pripravili tudi Štrkov športni teden, v katerem vseh osem dni organizirajo rekreativne in tekmovalne aktivnosti za ljubitelje različnih športov.

Začeli so v nedeljo s kolesarjenjem po Veliki Polani in okoliških krajih, ki so ga poimenovali Fsi klačimo. Organizirali so ga ljubitelji starodobnih koles Polanski Pucki, ki so sekcija Društva Štrk Slovenija, in člani Kolesarskega kluba Biciklin iz Velike Polane. Skupaj je bilo okrog 170 udeležencev kolesarjenja, na katerem so sodelovali tudi člani kolesarskih klubov in klubov starodobnikov iz drugih občin Pomurja. V koloni so se zapeljali do Hotize in Kapce, od tam do Copekovega mlina v Mali Polani, končali pa so ga na tekmovanju oračev v Mali Polani, kjer so se pridružili druženju in zabavi. Na poti je bilo več postankov z ogledi kulturnih zanimivosti.

Ob kolesarjenju so pripravili v preteklih dneh še odbojko na mivki, turnir v malem nogometu in balinanje. J. G.

V Boračevi kuhali štajersko kisl juho

V soboto je Turistično društvo Radenci v gozdičku pri lovskem domu v Boračevi organiziralo tradicionalno družabno prireditev Kuhanje štajerske kisle župe v kotlu. Tekmovalo je trinajst ekip, izven konkurence pa je kuhala tudi ekipa organizatorja TD Radenci, v kateri sta bila Sonja Kuhar in Franc Šadl. Ocenjevalna komisija, v kateri so bili Ida Mir in Peter Pertoci iz SŠGT Radenci ter Duša Berič, predstavnica občinstva, se je na podlagi ocen okusa, videza, barve in gostote odločila, da je najboljšo župo pripravila ekipa DU Radenci – Viktorija Jakopec in Štefka Lesjak –, drugo mesto je pripadlo ekipi Dol pretočeni Prekli – Ivica Gašparič in Pepek z Brega –, tretje mesto pa ekipi Društvo prijateljev mladine Radenci – Marija Slavič in Vladimir Rantaša. Obenem so organizirali skupaj s TD Klopotek Kapela Pohod med vrelci življenja s startom pri preši na Kapeli in pri lovskem domu v Boračevi, na katerem so si ogledali mineralne vrelce. Po treh urah hoje se je okrog trideset pohodnikov vrnilo na prireditveni prostor, kjer so poskusili slastno juho, ki je dobro teknila tudi številnim obiskovalcem. Dani Mauko

razvedrilo

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

5. avgusta 2010 | Vestnik | 23

				ŠTEFAN HAJDINJAK	SMISELNI SKLOP BESED	ČLOVEK RADIKALNIH NAZOROV	ANTONIO VIVALDI	KOS CELOTE	PLOD OLJKE	PEČENJE	STAREJŠA HRVAŠKA PEVKA	INDUŠKI JUNŠKI EP
				PTICA PEVKA Z UKRIVLJENIM KLJUNOM								
				SLIKARSKA DEŠČICA, PALETA								
				ANA DOLINAR		NEKDANJA KNEŽEVINA V HIMALAJI ŠPANSKI PLES						
				IZVOR, POREKLO				URJENJE				
				DEŽEVEN OBLAK				JEZIKOVNO IZRAŽANJE				
											URBAN JAMNIK	
											OČKA	
VESTNIK	REDKA KOVINA (Y)	REKA V BELORUSJI IN LATVIJI	IGRA Z LEŠENIMI PALIČICAMI GRŠKI OTOK V KIKLADIH								IGRALKA GARDNER	
STALNA BESEDNA ZVEZA, FRAZA				M	ROMAN VITOMILA ŽUPANA AM. IGRALKA (MARY)						RIMSKA ŠTRICA	
SESTAV, FORMACIJA						NAŠ PEVEC (MARIJAN)						
SAMICA DIVJE MAČKE					FILMSKA ZVEZDA OSTANEK DOGORELE CIGARETE							
POGOST VEZNIK			SLABO KURIVO Z BARJA SPODNJA OKONČINA				ORGAN VIDA	LUKA V IRAKU				
SODOBNI SLOVENSKI SKLADATELJ												
VESTNIK	SOIGRALEC GORANA DRAGIČA V NBA (STEVE)	PARKOVNA SMREKA UVAJALEC TEHNIČNIH NOVOSTI										
REKA IN DRŽAVA V AFRIKI						ORGAN VOHA ROČKA POLJSKA CVETLICA						
CERKVENO IZOBČENJE								GL. MESTO ITALIJE AMERIŠKI IGRALEC (LORENZO)			PODOBOST	AMERICIJI
SLAVKO OSTERC			KRAJ PRI OPATJI OTOK PRED OBALO VENEZUELE			SNEŽNI PLAZ						
OTOK V DALMACIJI					OŽINA NA MALAKI			DEL VIETNAMA				
					OTROK			OČRT				
VESTNIK	MESTO V ZAHODNI ROMUNJI					RUDNIŠKO RAZSTRE- LIVO BIVALIŠČE UMRLIH						INDUŠTRI- SKA RASTLINA
KOPAČ VODNJAKOV S TALNO VODO	POŽELENJE								TKANINA ZA ZAVESE			
									SPLIT			
MET ŽOGE PREKO VRATARJA				VOZNIKA TAKSIJA								
TROPSKA PAPIGA				ADAMOVA DRUŽICA V RAJU			SKANDINAV- SKO MOŠKO IME					

zvezde napovedujejo

OVEN

ONA: Vse preveč ste napeti. Če boste nenehno preprečevali željo, da se glasno in od srca nasmejete, se boste sami sebi zdeli pust. Sprostite se in kaj hitro boste našli povsem nove alternative na mnogih področjih.

ON: Pamet v roke, pa boste kaj hitro ugotovili, da se zadeve obračajo natančno tako, kot ste predvidevali v svojih načrtih. Nekdo vam bo sicer solil pamet, vendar ga ne boste poslušali, še manj upoštevali.

BIK

ONA: Sprjaznili se boste z nastalim položajem in iz vsega skupaj potegnili kar največ. Prijatelj vam bo stal ob strani in spoznali boste, da mu lahko zaupate tudi najbolj skrite zadeve.

ON: Kolo sreče se vrtil neodvisno od vas. Zato se ne jezite, če vam sreča od časa do časa obrne hrbet. Samo pomislite, kako dolgočasno bi bilo življenje, če bi imeli le srečne dni in bi se vam ne bilo treba za nič boriti.

DOVJČKA

ONA: Kakorkoli se boste obrnili, vam bo pogled romal k prijetnemu prijatelju, ki vas že dalj časa poskuša osvojiti, a mu do zdaj tega še ni uspelo. Tokrat bo interes tudi na vaši strani!

ON: Teden boste preživeli v prijetnem razpoloženju, kar vam lahko prinese marsikatero korist predvsem v ljubezni, četudi bo imela vaša partnerka sto in en vzrok, zakaj ne. Nikar si ne delajte skrbi – na svetu je toliko ugodnih priložnosti.

RAK

ONA: Skušajte izkoristiti možnost, ki se vam ponuja na delovnem mestu, saj vam bo pri tem nekdo prav izdatno pomagal. Seveda bo mislil predvsem na svoje postranske interese, saj računa na vašo vsaj majhno hvaležnost.

ON: Na ljubezenskem področju boste povsem prerojeni, saj vam bo vaša partnerka ugodila na področju, kjer si to že dolgo želite. Potrudite se tudi sami in poskrbite, da bo to vzdušje trajalo čim dlje.

LEV

ONA: S srčnim izvoljencem se bosta končno začela strinjati tudi o tistih zadevah, ki so bile do sedaj večno jabolko spora med vama. Ob tem vam bo pošteno odleglo, saj ste imeli preteklih preprirov že krepko vrh glave.

ON: Ne obupajte zaradi vaših težav, ki niti niso tako ogromne, kot si predstavljate. Po krajšem počitku bo vse jasneje. Z malo več volje in zagnanosti boste kaj hitro izšli iz še tako zapletene situacije.

DEVICA

ONA: Prepustite denarne zadeve drugim, vi pa se raje posvetite svojemu partnerju, ki že komaj čaka na realizacijo dogovora, ki sta ga sklenila pred nekaj tedni. Nikar se predolgo ne izmikajte.

ON: Postajali boste vedno boljše volje, za to pa bo imela največ zaslug prav vaša partnerka, ki vas bo nadvse prijetno presenetila. Prepustite se čarobnemu trenutku ljubezni in uživajte.

TEHTNICA

ONA: Srčni izvoljenec bo prišel na dan z zanimivim predlogom, ki vas bo sicer najprej pošteno presenetil, vendar boste v njem našli zelo zanimivo priložnost. Pripravite se na malo bolj burno ljubezensko obdobje.

ON: Le kako vam je uspelo tako temeljito zaplesti sicer popolnoma enostavno situacijo? Bodite raje malo bolj konkretni in ne ovijajte celotne zadeve v oblak megle. To se vam lahko prehitro maščuje.

ŠKORPIJON

ONA: Vse prehitro se boste odločili, vprašanje pa je, ali bo vaša odločitev tudi pravilna. Nekdo se vam že dalj časa poskuša približati, zato kar dobro pogledajte okoli sebe, da vam ne bo kasneje še žal.

ON: Popustite, ne bo vam žal. S tem lahko pridobite veliko več kot si morda mislite. Na koncu boste tako ali tako uspeli uveljaviti svojo voljo, četudi bo partnerka razmišljala povsem drugače. In prav v tem je čar vaše trmoglavosti ...

STRELEC

ONA: S pomočjo prijatelja, ki vam veliko zaupa, si boste finančno zelo opomogli. Samo pazite, da ne boste šli predaleč in se na ta način zapletli v mreže svojih spletk. Ne izneverite se njegovemu zaupanju.

ON: Dnevi, ki so pred vami, bodo polni čustvenih zapletov, vendar se nikar ne predajte. Vseeno se najprej postavite na čim realnejša tla, ker se vam lahko načrti zapletejo ali celo izjalovijo.

KOZOROG

ONA: Nikar ne pogrevajte preprirov s prijatelji, saj se vam to lahko še kako maščuje. Tudi vi niste vedno najpametnejši, kar se bo pokazalo tudi tokrat. Posvetite se raje ljubezenskim zadevam, ki bodo vsekakor plodnejše.

ON: Vaše počutje bo precej spremenljivo, vendar vas bo partnerka prej ali slej uspela spraviti v dobro voljo. Še najbolje bo, da sledite njenim načrtom, ki imajo v sebi marsikatero prijetno presenečenje.

VODNAR

ONA: Doživeli boste neprijetno avanturo z nekom, ki ste mu povsem zaupali. Boste pa drugič vedeli, da je previdnost mati modrosti, in se izogibali tveganim korakom. Kljub temu je včasih skušnjava vendarle prevelika.

ON: Ni dobro, če mislite namesto drugih. Na stiske gleda vsakdo drugače, predvsem pa nihče ne more živeti namesto drugega. In to velja tako za poslovno življenje kot tudi za povsem zasebne zadeve.

RIBI

ONA: Še vedno je pravi čas, da se preizkusite na področju, kjer si že dalj časa prizadevate storiti nekaj skoraj nemogočega. Ponudila se vam bo odlična priložnost, torej se potrudite in jo izkoristite, kolikor je le mogoče!

ON: Z ostro pripombo boste užalili staro prijateljico, ki si že dalj časa prizadeva, da bi postala tudi nekaj več. Dobro premislite, ali je to res tisto, kar si želite, ali pa je vse skupaj le posledica nagovarjanja vaših znancev?

Nagrade za izžrebane reševalce

1. nagrada: knjiga Lahko jem, mag. Branislava Belovič
2.–8. nagrada: majica

Pravilno rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, do petka, 13. avgusta 2010.

Rešitev:

Ime in priimek, naslov:

Rešitve iz 29. številke Vestnika: ŠTEFKA KUSTEC, V VRTCU, ŽIŽKI

1. nagrada kuharska knjiga: Janez Lazar, Srednja Bistrica 34, 9232 Črenšovci. 2.–8. nagrada majica: Vera Bencek, Šafarsko 31 b, 9240 Ljutomer; Barica Toplak, Zvezna ulica 2, 9000 Murska Sobota; Milena Barber, Petanjci 14, 9251 Tišina; Franc Kuzma, Gančani 24, 9231 Beltinci; Ludvik Županec, Globoka 43 a, 9240 Ljutomer; Suza Norčič, Gregorčičeva ulica 19, 9000 M. Sobota; Martin Režonja, Ižakovci 71 b, 9231 Beltinci.

Nagrade lahko prevzamete do konca prihodnjega meseca v naročniški službi Podjetja za informiranje v Ulici arhitekta Novaka 13 v Murski Soboti.

sudoku

Vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec in vsak kvadrant 3 x 3 mora vsebovati številke od 1 do 9.

					2	1		7
		5			7			
	3	1			6			
	5		4	1		7		
	6					5	3	
	4		5			8		
8								4
			2	8				
4							9	2

Spodbuditi raziskovalne dejavnosti Zamejstvo in izseljenstvo

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je objavil nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi Slovenci v zamejstvu in Slovenci v izseljenstvu. Na ta način želijo spodbuditi raziskovalne dejavnosti dodiplomskega in podiplomskega dela študentov na področju zamejske in izseljenške tematike. Posredno bi se na ta način krepila zavest o pomembnosti ohranjanja slovenske identitete tudi zunaj meja matične države. Na nagradni natečaj se lahko prijavijo kandidatke in kandidati iz Slovenije in tujine, ki so zagovarjali diplomsko, magistrsko ali doktorsko delo na katerikoli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje. Vseka kor imajo študentje priložnosti in veli-

ko še neraziskanih tem s tega področja tudi v Prekmurju in obmejnih pokrajinah. Upoštevali bodo dela, ki so jih zagovarjali od 1. 11. 2009 do 31. 10. 2010. Nagrajena bodo tri dela s področja izseljenstva in tri dela s področja zamejstva, podeljeni pa bosta dve nagradi po 800 evrov in druge po 600 evrov. Strokovna komisija, ki bo pregledovala prijavitelna dela, bo upoštevala kot osnovne kriterije predvsem izvirnost teme, uporabnost v smislu ohranjanja slovenske identitete ter strokovnost, zahtevnost in interdisciplinarnost dela. Strokovna komisija bo dela sprejemala do vključno 1. decembra 2010. Slovesna podelitev nagrad bo v začetku maja leta 2011.

B. B. P.

Rojaki spet doma

Fotografija Anica Varga

Zelo aktivni člani folklorne skupine SKD Lipa München so se udeležili srečanja izseljencev v Ljubljani, Metliki in Dolenjskih Toplicah. Folkloristi so se že v zgodnjih jutranjih urah odpravili iz Münchna proti Sloveniji, natančneje Ljubljani, kjer so imeli prvi nastop. Na Pogačarjevem trgu sta Zveza kulturnih društev Ljubljana in Slovenska izseljenska matica pripravili prireditev, kjer so se predstavili s spletom gorenjskih plesov in navdušili občinstvo. Takoj po programu so se odpeljali v Belo krajino, kjer je potekalo tradicionalno Srečanje v moji deželi. Tam so si ogledali nastope različnih folklornih skupin iz Metlike, Hrvaške, Srbije in Makedonije, sami pa so nastopili v gorenjskih narodnih nošah. Zabavni program je trajal še pozno v noč. V nedeljskem jutru jih je nato pot vodila proti Dolenjskim Toplicam, kjer je potekal 17. tabor Slovencev po svetu. Po nastopih folklornih skupin in pevskih zborov je bilo druženje s sproščenim pogovorom med zbranimi rojaki. Anica Varga

prejeli smo

Še ena razočarana mama nogometaša iz Lendave

Med prebiranjem vašega časopisa sem naletela na članek Izkušnja iz murskosoboške bolnišnice, ki me je zelo pretresel. Jaz sem pa mislila, da se je to dogajalo samo meni in mojemu sinu. Povem vam še mojo zgodbo. Bila je nedelja, 18. 7. 2010. Sin mi je dopoldne med kuhanjem nedeljskega kosila zaupal, da ga od večeraj zvečer pika v prsnem košu in da ga boli. Bilo je okrog 12. ure. Vprašala sem ga, ali gremo takoj k dežurnemu zdravniku ali ob 14. uri, ko se oče vrne iz službe. Odgovoril mi je, da greva takoj. Pustila sem nedeljsko kosilo nedokončano in sva šla k dežurnemu zdravniku v Lendavo. Otrok je bil seveda prestrašen, saj je treniral skupaj z Alešem in en dan prej je bil na njegovem pogrebu, kar ga je zelo pretreslo. Sprejel nas je prijazen dežurni zdravnik dr. Romeo Kulčar. Razložila sem mu, zakaj gre, on pa je naredil EKG-srca in vse potrebno. Ker je vedel, da je bil sin v stiku z Alešem, naju je poslal na otroški oddelek v Rakičan na slikanje pljuč. Bilo je okrog 13. ure. Sprejela nas je medicinska sestra in najprej vprašala, po kom je otrok zavarovan, kje je oče zaposlen itd. To je seveda vse normalno. Ko pa naju je sprejel dežurni zdravnik, je bilo vse drugače. Bil je starejši možakar, izvedela sem samo, da je iz Maribora in da tu samo dežura. Žal je imel priponko na službeni obleki obrnjeno, tako da nisem videla imena. Ko je videl napotnico iz Lendave, je bil njegov prvi stavek: »Kaj mora zdaj celo Prekmurje priti sem zaradi bolečin v prsnem košu, zaradi tega fuzbala? Zjutraj ob štirih mi pridejo s tem problemom.« Nato me je vprašal, zakaj smo prišli na otroški oddelek, jaz pa sem mu odgovorila,

da naju je dr. Kulčar napotil na slikanje pljuč in da je otrok star 15 let. Zdravnik je dejal: »Dobro, potem ga bomo na željo mame poslali na slikanje pljuč.« Jaz pa mu odgovorim, ne na željo mame, ampak na željo dr. Kulčarja. In še to sem mu rekla: »Takšnega sprejema pa še nisem doživela, kot sem ga danes.« Sestra je bila samo tiho. Zdravnik naju je poslal na slikanje pljuč. Ko smo se vrnili, je bil že malo umirjen, in ker sva se skregala, ga je zadržal za eno noč na opazovanju. Naredili so mu krvne preiskave in dobil je antibiotik. Popoldne smo se vrnili na obisk k sinu skupaj z možem in leto mlajšim bratom. Bolničarju sem razlagala, kakšen sprejem smo doživeli, in ta nam je povedal, da ta zdravnik z njimi tudi grdo ravna in da jih nadira. Hotela sem napisati pismo direktorju bolnišnice, vendar sem čakala na izvide. Ko sem končno dobila izvide, sem opazila, da nikjer ni imena tega zdravnika. Vse je zapisano, kdo je sina poslal in kdo ga je naslednji dan odpustil, le imena zdravnika, ki ga je sprejel, ni nikjer. Videti je, da se je zbal posledic, ker sem bila tisto nedeljo res jezna. Vidim tudi, da nima smisla pisati direktorju bolnišnice, ker zagovarja svoje delavce, zato pa sem se odločila, ko sem videla članek v Vestniku, da opišem še mojo plat zgodbe.

Ker nekaj ni bilo v redu z laboratorijskim izvidom, smo se morali v četrtek s sinom spet oglašiti pri njegovi odpustni zdravnici dr. Maji Klemenčič, na katero pa res nimam nobenih pripomb. Je zelo prijazna zdravnica. Zato menim, da teh nekaj zdravnikov, ki dežurajo tu v Rakičanu, pokvari še tisto malo dobrega mnenja o tej bolnišnici.

Upam, da takšnih sprejemov ne bom več doživela, saj jih nikomur ne privoščim, celo ne na otroškem oddelku.

Vlasta

oglasil@vestnik.si
tel.: 02 538 17 20

živali

NESNICE v začetku nesnosti, rjave, sive, črne. Naročite: Nemčavci 528 11 90, Petanjci 546 15 05, Beznovci 549 10 25, Grad 553 11 48. m016862

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo. Vzreja nesnic Tibaot, Babinci 49, tel.: 582 14 01. m016926

NESNICE, rjave, grahaste, stare 13 tednov, po 3,50 evra/kos, prodam. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m017086

posesti

STANOVANJSKO HIŠO v M. Soboti dam v najem. Tel.: 041 640 401. m016939

STAREJŠO HIŠO v Murski Soboti ali okolici vzamejo v najem. Starejši ljudje v hiši niso ovira. Tel.: 031 275 562. m017077

OPREMLJENO STANOVANJE v Bakovcih damo v najem. Tel.: 041 334 581. m017081

NOVO BETONSKO HALO, 10 x 20 metrov, prodajo. Tel.: 041 328 353. m017069

Zidarstvo, fasaderstvo in izolacija zidov, strojni ometi

Jože Horvat s.p.

Filevci 110, 9222 Bogojina. Tel./faks: 02 547 10 14, stanovanje: 02 547 13 00, GSM: 041 631 193, 041 956 370

KURILNO OLJE, PREM OG

UGODNE CENE IN MOŽNOSTI PLAČILA! Tel.: 57 88 200

KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p., G. Bistrice 51

CEROP

VARUJMO OKOLJE, SAJ SI GA IZPOSOJAMO OD GENERACIJ, KI PRIHAJAJO ZA NAMI!

www.cerop.si, info@cerop.si

Center za ravnanje z odpadki Puconci, Vaneča 81, 9201 Puconci

Ženitna posredovalnica tudi na spletu

www.zdravilnidotik.si

Studio Zdravilni dotik, Majda Šiftar, s. p., Gederovska ul. 14, Černelavci

Ko je hudo, me poklič!

telefon **Samaritan**

080 1113

Neprekinjena noč in dan! Kilo je brezplačno, omogoča ga telefon

pomurje.si

BOLJŠA STRAN SPLETA

ATRIJSKO HIŠO V IŽAKOVCIH - Beltinci, 120 m², parcela 707 m², l. 1986, 72.000 EUR, prodam. Tel.: 041 691 767. m017082

STAREJŠO HIŠO na Goričkem prodam. Tel.: 041 446 880. m017068

V občini Murska Sobota, Cankova ali Tišina vzamejo v najem obdelovalno zemljo. Za najemnino lahko vzamete subvencije. Tel.: 070 704 885. m017085

kmetijska mehanizacija

KUPIM TRAKTOR in kmetijsko mehanizacijo. Dobro plačilo. Tel.: 041 679 937. m016988

PODRAHLJALNIK, 2,20, 3-redni okopalnik z dognojevalnikom in osipalnikom, škropilnico, poljsko, 330 l, prodam. Tel.: 548 10 73. m017074

NOVO HIDRAVLIČNO STISKALNICO, 100 l, ugodno prodam. Tel.: 070 265 470. m017080

SUŠILNICO na drva, primerno za koruzo in bučno seme, nove izvedbe, prodam. Tel.: 549 11 47. m017083

TRIBRAZDNI OBRAČALNI PLUG PÖTINGER, servo 2, peresast, rotobrano, 3 m, s polnim valjem, in cisterno Creino, 2200-litrsko, prodam. Tel.: 041 816 269. m017088

kmetijski pridelki

SEME RDEČE DETELJE prodam. Krog, Murska ul. 43, tel.: 031 406 044. m017066

MULJ ALI APNENEC za trosenje po njivah prodajo. Tel.: 041 328 353. m017067

razno

TV-stojalo, klubsko mizico iz kamna, otroško posteljico, stol papasan, prodam. Tel.: 051 222 610. m017078

POHIŠTVO ZA JEDILNICO (mizo s 6 stoli) prodam. Tel.: 031 303 870. m017079

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966. m016447

delo

Ali želite nov izziv? MSC Pomurje, d. o. o., center za marketing in pospeševanje prodaje, VAM ponuja nov izziv. Svoje poslovanje širi tudi v Pomurju in išče talentirane posameznike za različne zanimive naloge, kar vključuje naslednja področja dela: spletno mesto, komerciala, marketing, administracija, vodenje projektov, delo v centru za kontakte s strankami. Svoj življenjepis in vlogo pošljite na e-mail: info@mscadriatics.com. MSC Pomurje - Pospešujemo prodajo z odličnostjo. m016952

srečanja

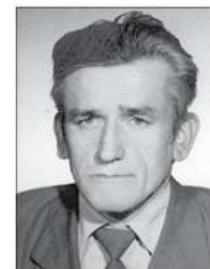
34-LETNI MOŠKI želi spoznati žensko, staro do 34 let, za resno zvezo. Tel.: 070 355 338. m017060

storitve

KREDITI DO 10 LET - NA PLAČO ALI POKOJNINO (tudi 09). Možnost kredita tudi za dohodke pod 562 evrov! Obremenitev tudi do 55%! Odplačilo starih kreditov! Avtomobili P. R., Industrijska ul. 9, MB, 02 2283020, 031658679. m016804

POTREBUJETE DENAR, NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? Posredujemo vam rešitev. Plačilo na položnice, vozilo vam ostane! Avtomobili P. R., Industrijska ul. 9, MB, 02 2283020, 031658679. m016815

NEMŠČINO USPEŠNO INSTRUIRAM za vse šole, pripravljam na matura in prevajam. Prof. Tanja Huber, s. p., Kardoševa ul. 4, M. Sobota, tel.: 040 741 350, 541 14 56. m017072

Na svetu je mnogo poti,
a samo ena vodi tja,
kjer si ti.
Po tej poti za teboj
pridemo vsi.

V SPOMIN

4. avgusta mineva leto dni žalosti od takrat, odkar ni več med nami dragega

Jožefa Graha iz Korovec

Hvala vsem, ki se ga z lepo mislijo spomnite.

Žena Jožefa, sin Drago z družino,
hčerka Marija ter vnuka Uroš in Tadej

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, nam ne more vzeti,
in tisto, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
Svetlana Makarovič

ZAHVALA

V 56. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, zet in sorodnik

Štefan Žižek iz Lipovec 171

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, za svete maše, sveče in ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala celotni čistilni ekipi soboške bolnišnice, še posebej vsem aktivnim in bivšim sodelavcem z otroškega oddelka, FS Mojca, njegovim sodelavcem iz Mure, govorniku gospodu Simonu, pevkam za odpete žalostinke, gospodu župniku Benkoviču za pogrebni obred in pogrebništvu Jurič. Vsem - srčna hvala!

Žalujoči vsi tvoji najdražji

ZAHVALA

V 86. letu je zaspala draga mama, babica in tašča

Ida Lucu

iz Murske Sobotice,
nazadnje je živela v domu
starejših v Mariboru

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.
Hvala g. duhovniku Leonu Novaku za pogrebni obred
in pevcem za odpete žalostinke.

Hčerka Silvija in sin Srečko z družinama

*Ko zaželim tvoje si bližine,
gremo tja, v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče,
da te ni, še verjeti noče.*

V SPOMIN

Danes minevata dve leti žalosti
od takrat, ko nas je zapustil naš dragi
mož, oče, tast, dedek, brat in svak

Franc Kovač

od Grada

Iskrena hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Vsi njegovi

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopaljska ul. 2
Murska Sobota

D. E. POGREBNIŠTVO
N. C. 521 37 00

**POGREBNE STORITVE UREDITE
VSE NA ENEM MESTU
PO ZELO UGODNIH CENAH!**

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA:
GSM: 041 631 443

POGREBNE STORITVE,
OPREMA, VZDRŽEVANJE
POKOPALIŠČ IN ZELENIC
ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI s. p.,
Veščica 17, 9000 M. Sobota

**V TEŽKIH TRENUTKIH
VAM SVETUJEMO IN
POSKRIBIMO ZA CELOTNO
ORGANIZACIJO IN
IZVEDBO POGREBA**

Brezplačni prevozi do 40 km.
Plačilo na več obrokov brez obresti.

24 UR NA DAN:
02 534 80 60, 041 681 515

Cvetličarstvo in pogrebništvo
Marija Ferenčak, s. p.,
Trnje 58, 9232 Črenšovci

Telefon: (02) 570 15 60 ali
031 615 535, 031 653 699

- izdelava vencev in aranžmajev
- dostava zastoj
- pogrebne storitve in oprema
- urejanje zelenic in pokopališč
- prodaja vseh vrst rastlin in cvetja
- konkurenčne cene

9231 Beltinci,
Poljska pot 8 a
Tel.: 02 542 22 40,
faks: 02 542 22 41,
GSM: 041 641 148
internet:
www.ppij.com,
e-pošta:
www.ppij@gmail.com

**POGREBNE
STORITVE
JURE JURIC,
s. p.**

**NUJNI
PRIMERI OB
VSAKEM
ČASU PO
TELEFONU
051 318 113**

**KOMPLETNE
POGREBNE
STORITVE**

**UREJANJE
POKOPALIŠČ
IN ZELENIC**

Brezplačni prevozi opreme na dom,
brezplačni prevozi do 40 km, plačilo
na več obrokov brez obresti

Vladimir Hožjan, s. p., Šulinci 87 a,
tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

**Izdelava in obnova nagrobnih
spomenikov, tlaki, stopni-
ce, okenske police in drugi
izdelki iz granita in marmorja**

Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24,
GSM: 031 876 949

**KEB -
kamnoseštvo**
Erjavec, Marjan
Erjavec, s. p.,
Ribiška pot 1 a,
9231 Beltinci

Hospic
Slovensko društvo

OPORA - SOČUTJE
v hudi bolezni in smrti

OO Murska Sobota

Z ZALUJOČIMI
vsak zadnji četrtek v mesecu ob
17. uri v Slovenski ulici 42
Tel.: 051 456 470

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila draga
mama, stara mama, prababica, teta,
svakinja, soseda in prijateljica

Matilda Čerpnjak

roj. Zrim,
iz Bakovske ulice 11
v Murski Soboti

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam
v težkih trenutkih stali ob strani in nam lajšali bolečino,
izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in za svete maše.

Posebej se zahvaljujemo g. kaplanu Gregorju Šemerlu iz M. Sobotice,
pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Komunala.

Od nje smo se na njeno željo poslovili v ožjem družinskem
krogu na soboškem pokopališču v sredo, 28. julija 2010.

Žaljuči vsi njeni najdražji

ZAHVALA

V 62. letu nas je za vedno
zapustil dragi mož in oče

Vlado Kociper

iz Martjanec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
ki ste ga pospremili na zadnji poti, nam pa izrekli sožalje.

Lepa hvala osebnim zdravnicam, Onkološkemu inštitutu Ljubljana, osebnemu
internemu oddelku v Rakičanu in patronažni službi za vso pomoč.

Zahvala velja vsem, ki so pripomogli k lepemu pogrebni obredu.

Žaljuči domači, posebno Jana in Bine

*Zdaj ne trpiš več, zdaj počivaš,
kajne, sedaj te nič več ne boli,
a svet je mrzel, prazen, opustošen za nas,
odkar te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 83. letu je zaspala naša draga
mama, tašča, stara mama in sestra

Marija Raduha

iz Spodnje ulice 47 v Gaberju

Ob boleči izgubi drage mame se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo
pospremili k večnemu počitku. Hvala vsem za darovano cvetje,
sveče, za svete maše in v druge namene ter za izraženo sožalje.
Lepa hvala za podporo sodelavcem doma upokojevcem iz Lendave ter NLB
v Lendavi. Bog plačaj g. kaplanu Alešu Kalamarju in g. bogoslovcu Borisu
Kučku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu
Ferenčak. Prav tako se zahvaljujemo osebnim zdravnicam Suzani Toka - Bakos
za vso pomoč in patronažni sestri Marici za številne obiske na domu.

Žaljuči vsi njeni

**Mamca, posebej te pogrešajo
tvoji vnuki in vnukinje**

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
šopek rož mi prinesite
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 80. letu zapustil
dragi mož, oče, dedek, brat in tast

Josip Jendrič

iz Beltincev

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in
prijateljem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče,
za svete maše in prispevke za dobrodelne namene.

Posebej hvala gospodom duhovnikom za
pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Lepa hvala patronažni službi v Beltincih, Onkološkemu inštitutu
Ljubljana in osebju bolnišnice v Rakičanu za vso pomoč med boleznijo.

Žaljuči vsi njegovi najdražji

*Vsa leta si delal, pošteno živel,
potem pa izmučen si tiho odšel.
Srce je omagalo, tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 90. letu nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče,
tast, dedek in pradedek

Matija Markoja

iz Črenšovca

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom,
sorodnikom, botrini, znancem in prijateljem, ki ste ga
pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.

Lepa hvala vsem za darovano cvetje, sveče, za svete maše,
dobrodelne namene ter za ustno in pisno sožalje.

Iskrena hvala upravi in delavcem poslovnega sistema Mercator
Murska Sobota in osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu.

Posebej hvala g. župniku Štefanu Grabarju za
pogrebni obred in sveto mašo, pevcem za odpete žalostinke,
governici gospe Treziki Horvat za besede slovesa in
pogrebništvu Ferenčak za opravljene pogrebne storitve.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljuči tvoji najdražji

*Mirno in spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpotoval.
Naj bo srečno tvoje potovanje
in pogosto vračaj se nam v sanje.*

ZAHVALA

Žalostni sporočamo,
da nas je v 86. letu starosti
tiho zapustil naš dragi oče,
tast, dedek in pradedek

Viktor Srejš

iz Zvezne ulice 18 v Bakovcih

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih
trenutkih stali ob strani, nam stisnili roko in izrekli besede sožalja.

Hvala za darovane vence, sveče, za svete maše in darove za
cerkev ter vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Hvala osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu
za lajšanje bolečin v zadnjih dneh življenja.

Hvala gospodu župniku Francu Zorcu za ganljive besede slovesa in
pogrebni obred, hvala tudi župniku Goranu Kuharju za pomoč pri
obredu, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu, še enkrat iskrena hvala!

Vsi tvoji, ki smo te imeli neizmerno radi

Naj... domačija 2010 po izboru bralcev

Katera bo vaša izbranka?

Naša akcija, v kateri izbiramo že 20. naj... domačijo, se je prevesila v drugo polovico. Potem ko je strokovna komisija v sestavi Zita Flisar Novak, Slavko Petovar, Olga Varga, Tatjana Buzeti, Marija Sraka Šadl in Robert Recek obiskala vseh sedemnajst prijavljenih domačij, je v ožji izbor uvrsti-

la osem finalistk, med katerimi bo izbrala tisto, ki bo prejela naslov naj... domačija. Tudi letos pa bomo podelili častni naslov naj... domačija po izboru bralcev, zato ste vabljeni, da med osmimi finalistkami glasujete za svojo izbranko. **Vse, kar morate storiti, je, da izpolnite glasovnico in**

nam jo pošljete na naslov Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Na koncu bomo vaše glasove prešteli in podelili priznanje tisti domačiji, ki jih bo prejela največ. Da bi vam olajšali odločitev, vseh osem finalistk na kratko predstavljamo v besedi in sliki.

Družina Rantaša, Bolehnečici 10

Gre za eno najmogočnejših kmetij v vasi, ki se že tradicionalno ponaša z odlično ohranjeno arhitekturo vaškega jedra. Rantaševi so temu dali še svoj pečat, saj so obnovili več kot 100 let staro hišo, ki je tudi kulturni spomenik. Sicer pa se ukvarjajo z govedorejo, predvsem rejo krav molznic.

Družina Lukač, Hrastje - Mota 30

V letošnji akciji druga prijavljena domačija iz naselja Hrastje - Mota v radenski občini in ena največjih prašičerejskih kmetij v Pomurju. Kmetujejo na nekaj več kot 70 hektarjih kmetijskih zemljišč. Pred leti je kmetijo prevzel mlad prevzemnik Danijel, ki je v nekaj letih podvojil obseg kmetijskih površin.

Družina Vratarič, Puconci 296

Vrataričevi imajo stoletno domačijo, hišo so obnovili, gospodarsko poslopje pa dozidali. Usmerjeni so v strokovno zahtevnejše kmetijske panoge. Nekoč so redili plemensko govedo, danes plemenske svinje. Pijajo še prašiče za prekmursko šunko, ki se trži pod blagovno znamko z geografskim poreklom Diši po Prekmurju. Ohranili so tudi travniški sadovnjak, poln avtohtonih in tradicionalnih sort jablan, sliv, orehov, pod krošnjami pa se pasejo ovce.

Družina Gomboc, Gerlinci 53

Gombočevi imajo dobra vina in registrirano sobodajalstvo kot dopolnilno dejavnost. Klasične kmetije nimajo, čeprav so skrbno ohranili veliko kmetijskih strojev in orodij ter kašče, ki so jo preuredili v apartmaje. Obnovljena in dograjena domačija je obdana z vinogradi in travniškimi sadovnjakom. Z aktivnostmi v vaškem, gasilskem, vinogradniškem, športnem in turističnem društvu pa prispevajo k razvoju in promociji domačega kraja in Goriškega nasploh.

Družina Čuk, Hrastje - Mota 72

Še ena govedorejska kmetija na desnem bregu Mure, ki se ukvarja z rejo krav molznic. So med redkimi, ki še pasejo živino. Na domačiji živijo tri generacije, ki so složne pri delu na kmetiji. Gospodar Miran ob tem še hodi v službo, medtem ko žena Sonja doma gospodinji, kar se pozna tudi pri vzorni urejenosti okolice doma.

Družina Trstenjak, Stročja vas 46

Trstenjakova domačija, na kateri gospodarita mlada Janez in Nataša, ki se je na prejško podeželje preselila iz Ljubljane, je pravi zgled podjetništva ne kmetiji. Ukvarjajo se namreč s sadjarstvom in predelavo sadja. V zadnjem letu se aktivno ukvarjajo tudi z neposredno prodajo, za kar so si na kmetiji uredili ličen prostor.

Družina Cigüt, Noršinci 62

Cigütova domačija sodi med največje kmetije v Sloveniji, redijo 800 glav goveda mesnih pasem, obdelujejo dobrih 300 hektarjev zemlje, z najsodobnejšo kmetijsko mehanizacijo pa opravljajo še strojne storitve. Marija vodi posle, Štefan strojni park, tehnolog je sin Štefan, ki je nedavno prišel s svetovnega prvenstva v oranju in vpisal doktorat na fakulteti za kmetijstvo in biosistemske vede v Mariboru.

Družina Ros, Vučja vas 4

Rosovi se ukvarjajo z rejo goveda na srednje veliki kmetiji. Kmetujejo na 17,5 hektarja kmetijskih zemljišč in redijo skupno 30 glav goveda, od tega deset krav molznic. Na domačiji v slogi živijo tri generacije, ki so si znale dobro porazdeliti delo, pri čemer mlad prevzemnik Miran in žena Dominika hodita v službo, čas pa si znajo vzeti tudi za oddih in društvene dejavnosti.

Jubilejna Vestnikova akcija

Dvorišča in vrtovi so okras kmetije

Senčnice so točka na dvorišču za počitek in pomenek

Ob obiskih naših domačij smo posedeli v vrtnih utah, senčnicah, pod pergolami in brajdami. Senčnice so že od nekdaj priljubljena in pomembna točka na dvorišču za počitek in pomenek.

Pri Kuzmičevih v Šalamencih smo posedeli pod brajdami, kjer je lep pogled na skupino brinov, tudi nekaj oblikovanih rastlin in urejene balkone.

V Skakovcih pri družini Kuzma je stekel pogovor v debeli senci oreha in jesena. Cvetoče rastlinje je ob obrobkih dvorišča, saj bodoča snaha Mojca ob petletni hčerki Ani in treh moških postori prev vse, pa čeprav pozno zvečer.

Vinska trta je bila pri Gombočevih v Gerlincih (»lugaš« po domače) slikovita in prijetna senčnica. Ni čudno, da kolesarji načrtno ali naključno radi

tenzije, plamenke, ameriški slamniki, srčki so rastline, ki sovpadajo z njihovim okoljem, ki je kot živ organizem, ki se spreminja in razvija in dopolnjuje.

Pri Nini Vratarič v Polani urejajo ekološko trgovino Etuška, kjer bodo prodajali domačo zelenjavo in jajca kokoši v prosti pašni reji. Na domačiji je zbirka zelišč, ki jih predelajo v razne sirupe in grenčico.

Kako pomembni so trata, ki je nepogrešljiv sestavni del bivalnega vrta, in igrala za otroke, smo doživeli pri Šrajevih na Vaneči.

Pri Vrataričevih v Puconcih krasijo dvorišče trajnice, ki s svojimi različnimi oblikami spreminjajo letne čase. Tu so zelnote trajnice, ki prezimijo v tleh, ostrožniki, srčki, perunike, jeglič, orlice, maslenice, potonike...

V Bolehnečih pri Rantaševih ima-

Skrbno urejen zelenjavni vrt – doma pridelana zelenjava bolj tekne.

posedijo in se spočijejo ob čudovitem razgledu in domači kapljici. Pri njih vrt resnično zbližuje – grmaste hor-

jo obnovljeno hišo, staro 110 let. Okna krasijo z majevja krila. Zraven se razprostira sadovnjak in imajo veliko, zares veliko zbirko trajnic. Pri vhodu sta velik pušpan in lep »lugaš«, ki je dvorišču velik okras, in za vse to skrbi gospa Marinka.

Košarjevi v Stročji vasi imajo posebno srečo, saj mlada Katja, ki je končala vrtnarsko šolo, skrbi za cvetje in zelenje pri hiši. Vhod na domačijo pri Košarjevih je viden že od daleč zaradi cvetnega motiva iz enoletne celozije (petelinov greben). Posebno pozornost je namenila tudi vhodu, kjer se vzpenja plezava bela vrtnica. Posajenih je še veliko izbranih rastlin.

Med hišo in vrtom se spletajo najrazličnejše vezi. Vrt je spoj naravnega in grajenega. Kmečko hišo povezujejo travniki, sadovnjaki ter zelenjavni in okrasni vrt.

Olga Varga

Naša narava

Glasovnica

Glasujem za domačijo po izboru bralcev

Moj naslov: _____

Izpolnjene glasovnice pošljite do petka, 20. avgusta, na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali na elektronski naslov petra.kranjec@vestnik.si. Prijavnico bomo objavili tudi v naslednjih številkah Vestnika.

glasbene lestvice na radiu murski val

LESTVICA OBMRURKE ZABAVNE GLASBE DOMAČA PLOŠČA

1. RECESIJA – Langa in Zreška pomlad
2. PESEM SLAVCA – Halgato band
3. DUGO DROM ALI DOLGA POT – Rom Ton
4. POLETNA NOČ – Drotmantraši in Julija Klajnščak
5. MATI MOJA – Zoltan band

PREDLOGA

OSTANI – Moira
TAMARA – Art music orchestra

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE GLASBA NAŠEGA SRCA

1. ČETUDI MAJHNI SMO – Krajcarji
2. DRAGI PRIJATELJI – Ans. L. Slaka
3. ZJUTRAJ – Naveza
4. NE PRIMERJAJ ME Z NJO – Vihar
5. MOGOČE ONA HOČE – Ans. Ceglar

PREDLOGA

NIKDAR ME NE BOŠ POLJUBIL – Ansambel Petra Finka
POZABLJENO DEKLE – Ans. Navdih

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE 7 VELIČASTNIH

1. DAN OB TEBI – Slavko Ivančič
2. SUPERHEROJ – Društvo mrtvih pesnikov
3. V DVOJE LAŽJE JE – Pika Božič Kontrec
4. ŠTAJERSKO NEBO – MI2
5. TAKO JE PRAVILO – Pero Lovšin

PREDLOGA

BREZ MIRU – Marko Vozelj
PUSTI MI DIHATI – Eva Černe

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU NSTSNNV

1. WHATAYA WANT FROM ME – Adam Lambert
2. ALL THE LOVERS – Kylie Minogue
3. IN A MOMENT LIKE THIS – Chane & N'evergreen
4. DO AS I SAY, NOT AS I DO – Ed Harcourt
5. NEUTRON STAR COLLISION – Muse

PREDLOGA

CALIFORNIA GIRLS – Katy Perry
ALEJANDRO – Lady GaGa

Nagrado Srečanja na Murskem valu dobi: **Katarina Bukovec, Mlinska ul. 16, 9224 Turnišče.**

Kupon št. 31

Glasujem za skladbo:

Domača plošča:

Glasba našega srca:

7 veličastnih:

NSTSNNV

Ime in priimek, naslov:

Izpolnjen kupon pošljite do torka, 10. avgusta 2010, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHz

PETEK, 6. avgusta: 00.00 SNOPI - 05.00 Jutranji program, Nataša Špindler - 06.45 Poročilo OKC - 06.45 Poletni festival Velika Polana in Soboško poletje - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.00 Poročila - 09.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila - 12.30 Od petka do petka - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Popoldanska voditeljica Nevenka Emri - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.30 Radijski knjižni sejem - 19.00 Mladi val z Evo - 20.10 Zimzelenčki, ugasni televizor! Nataša Špindler

SOBOTA, 7. avgusta: 00.00 SNOPI - 05.00 Še bolj počasno vstajanje ... - 08.00 Poročila - 08.30 Mali oglasi - 09.30 Biba buba baja, ponovitev - 9.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.30 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Ponovitev oddaje Od petka do petka - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Kratki stik: mag. Geza Erniša - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Glasba našega srca, narodnozabavna lestvica - 19.00 Poročila - 19.15 Glasba po željah - 20.00 Zadnja poročila - 20.10 Duškova ordinacija

NEDELJA, 8. avgusta: 00.00 SNOPI - 05.00 Nedeljsko prebujanje - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.30 Panonski odmevi - 08.00 Misel in čas, duhovna misel predstavnikov verskih skupnosti Pomurja - 08.30 Zamurjenci - 9.00 Srečanje na Murskem valu - 10.00 Izbor pesmi tedna - 10.30 Nedeljska kuhinja: atletinja in večkratna športnica Pomurja Sonja Roman - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 12.45 - 13.00 Minute za kmetovalce - 13.30 Čestitke, šport, glasba - 18.00 Na narodni farmi: gostje člani ansambla Objem - 19.00 Poročila - 20.10 Samo za vas (Samo Budna)

PONEDELJEK, 9. avgusta: 00.00 SNOPI - 05.00 - Ponedeljkovo jutro in Boštjan Rous - 07.40 Pismo iz Porabja, Marijana Sukič - 08.00 Poročila - 08.30 Šport, porodnišnica - 09.15 - 11.15 Oaj, kak san zlfuto! - 12.30 Anketa - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 Mali oglasi - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR in skupina Dan D - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi (Petra Kranjec) - 20.00 Zadnja poročila - 20.10 Kak je in da fajn bilou in Milan Zrinski

TOREK, 10. avgusta: 00.00 SNOPI - 05.00 Jutranji, Milan Zrinski - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - 08.30 Besede, besede - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Kratki stik - 12.30 Potrošniški nasvet, Lidija Domanjko - 13.15 1. oseba ednine - 14.30 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Zadnja poročila - 20.10 Jukeboks in Boštjan Rous

SREDA, 11. avgusta: 00.00 SNOPI - 05.00 Jutranje prebujanje: Dušan Radič - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.00 Poročila - 08.45 Džoužijevo pismo - 10.15 Župan v studiu: Anton Štihec, Mestna občina Murska Sobota - 11.15 Trn v peti, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 Mali oglasi - 14.30 NSTSNNV, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda (Bogdan Lemut) - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Biba buba baja - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Zadnja poročila - 20.10 Mursko morskoi val - Simona Špindler

ČETRTEK, 12. avgusta: 00.00 - SNOPI - 05.00 Zbudite se z dobrim radiem! - Dejan Fujs - 06.40 Preteklih 24 - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Obvestila - 07.30 Vreme, ce-ste, radarji - 07.45 Zvočno pismo iz Gradca s Saro Rajh - 08.00 Poročila - 08.15 Kmetijski strokovnjak - 09.25 Kuharski nasvet - 09.30 Pregled Vestnika - Dopoldanski voditelj Boštjan Rous - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.30 Aktualno - 13.15 1. oseba ednine - 14.30 Domača plošča - 15.30 Dogodki in odmevi - Popoldanski voditelj Milan Zrinski - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 18.00 Mali radio, novički in Jerneja Pirnat - 19.15 Bilo je nekoč - 20.00 Poročila - 20.10 Geza se zeza

napovednik prireditev

Otvoritev

TURNIŠČE

V nedeljo, 8. avgusta, ob 19. uri bo v Jeričevem domu otvoritev muzejske razstave Varašanci, ki jo pripravlja Mežnarski cej. Odprl jo bo generalni vikar msgr. Franc Režonja.

Koncert

VELIKA POLANA

V četrtek, 5. avgusta, zvečer bosta na Pomurskem poletnem festivalu nastopili skupini Modrijani in Marki. V petek, 6. avgusta, bosta nastopila Severina in skupina Blue Planet. V soboto, 7. avgusta, bosta nastopili skupini Plavi orkestar in Modra cona. V nedeljo, 8. avgusta, bosta nastopila Maja Šuput s skupino Enjoy in zasedba Hay.

BAKOVCİ

V četrtek, 5. avgusta, ob 19. uri bo pri Oštariji Kamešnica večer romske glasbe, kjer bodo nastopili: Rom Ton, Gitano Band, Dušan Horvat Vajta, Extra Popo in drugi.

MORAVSKE TOPLICE

V četrtek, 5. avgusta, ob 20.30 bosta na terasi hotela Termal v okviru etnovčera nastopila Romsko društvo Pušča in Turistično društvo Vrtanek.

BELTINCI

V četrtek, 5. avgusta, ob 21.30 bo v Ambasadi Štefana Kovača prvi večer festivala Črnc Reggae Potok Splash. Nastopila bo skupina Nourou (Pariz/Afrika, reggae/blue funk/maracaton/slum), nato pa še DJ Countryman (Sevnica, reggae, ragga, d'n'b, afrobeat).

V soboto, 7. avgusta, ob 21.30 bo v Ambasadi koncert skupine Sopot (Banja Luka, dub, etno, dubstep, d'n'b, indie, reggae). Sledil bo še gost DJ.

MURSKA SOBOTA

V petek, 6. avgusta, ob 21. uri bo na Trgu kulture v okviru Soboškega poletja koncert skupine Mariachi Real Jalisco iz Havane. V soboto, 7. avgusta, ob 10. uri bo na Trgu kulture glasbena prireditev za mlade z Moiro Si vüpaš.

GRAD

V nedeljo, 8. avgusta, ob 11. uri bo na gradu glasbena matineja študentov mojstrskih tečajev solo petja.

TELEVIZIJA S STATUSOM POSEBNEGA POMENA

www.tv-as.net
02/ 521 30 30
051 38 77 77

GNES - informativna oddaja od ponedeljka do petka ob 18., 20. in 22.30 uri

Dogodek

BELTINCI

V soboto, 7. avgusta, ob 6. uri bo pri gradu start pohoda, ob 8.45 pa start kolesarjenja in rolanja po Občini Beltinci.

GORNJI SLAVEČI

V soboto, 7. avgusta, ob 9. uri bo začetek regijskega tekmovanja oračev Premurja in Prlekije. ter oračev starodobnikov. Obenem bo še kmečki dan.

MORAVCI V SLOVENSКИH GORICAH

V soboto, 7. avgusta, ob 12. uri bo v konferenčni dvorani hotela Bioterme slavnostna prireditev ob prazniku občine Ljutomer, kjer bosta v kulturnem programu nastopila Komorni zbor Orfej iz Ljutomera in Manca Izmajlova.

DOLENCI

V soboto, 7. avgusta, ob 13. uri bo začetek srečanja članov Društva upokojencev Šalovci.

MELE

V soboto, 7. avgusta, ob 14.30 bo pri gasilskem domu prireditev ob 100-letnici PGD Mele.

LUCOVA

V soboto, 7. avgusta, ob 17. uri bo slovesna otvoritev novega športnega igrišča s spremljajočimi objekti. Po kratkem kulturnem programu bodo prijateljske tekme (ekipa PRESS vs. ženska ekipa itd.). V kulturnem programu bodo sodelovali: Anja in Valerija Kučan iz Lucove, Ljudski pevci in godci TD Vrtanek iz Gornjih Petrovec ter skupina Plamen.

DOMANJŠEVCI

V nedeljo, 8. avgusta, ob 11. uri bo prireditev ob 100-letnici PGD Domanjševci.

DOMAJINCI

V nedeljo, 8. avgusta, ob 11. uri bodo na nogometnem igrišču 12. Turistično-kmečke igre Občine Cankova.

HODOŠ

V nedeljo, 8. avgusta, ob 12. uri bo v Mladinskem centru srečanje družin.

DOBROVNIK

V nedeljo, 8. avgusta, ob 14. uri bodo pri etnografskem muzeju v središču vasi XIII. Mednarodne vinogradniške in otroške vinogradniške igre.

LJUTOMER

V nedeljo, 8. avgusta, ob 14. uri bo na hipodromu 20. slovenski kasaški derbi.

Gledališče

LENDAVA

V petek, 6. avgusta, ob 18. uri bo na odprtem odru GIKD lutkovna predstava O devetih mesecih v izvedbi Lutkovnega gledališča Piki iz Slovaške. V soboto, 7. avgusta, ob 18. uri bo premiera predstave Papirnati vojak

v izvedbi Lutkovnega gledališča Pupilla iz Lendave (10. mednarodni lutkovni festival Lutkovni pristan Lendava 2010).

Predavanje

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 5. avgusta, ob 9. uri bo v Hiši Sadeži družbe delavnica ročnih del (E. Šantavec, V. Režonja). Ob 10. uri bo na kopališču delavnica Diabola (B. Lačen). Slednja bo tudi v ponedeljek, 9., in v torek, 10. avgusta, ob 9. uri v Hiši Sadeži družbe. V sredo, 11. avgusta, ob 9. uri bo kuharska delavnica s pripravo grške sladice (J. Jud), v Partizanu pa fitness (B. Babič).

V četrtek, 5. avgusta, ob 10. in 20. uri bo v Galeriji strokovno vodstvo po razstavi Naključja - slike, risbe, kipi.

GORNJA RADGONA

V četrtek, 5. avgusta, ob 10. uri bo v svetovalnici Jozefine delavnica Poobarvajmo kamenčke.

Razstave

MURSKA SOBOTA

V Galeriji je do 11. avgusta na ogled razstava Naključja.

LJUTOMER

V galeriji Anteja Trstenjaka je do 3. septembra na ogled razstava General Rudolf Maister in boji za severno mejo 1918-1919.

GRAD

V viteški dvorani gradu je do 31. avgusta na ogled razstava Povedke in gradovi s Kozjanskega.

POTRNA

V Pavlovi hiši je do 25. septembra na ogled razstava Made in Carnica, ki sta jo pripravila Čebelarški muzej Radovljica in Magazin/Revija Stripburger.

Kino

Star Max MURSKA SOBOTA

(od 5. 8. do 11. 8.)

Koprodukcijaska romantična drama Pisma Juliji (18.10, sob. in ned. še 15.10)

Ameriški animirani družinski film Svet igrač 2 (16.50, 18.50, sob. in ned. še 14.50)

Ameriška akcijska znanstvena fantastika Predatorji (20.15)

Ameriška grozljivka Mora v Ulici brestov (20.50)

Ameriška akcijska komedija Morilci (19.50)

Ameriška risanka Na pomoč, jaz sem riba! (17.00, sob. in ned. še 15.00)

LENDAVA

Nedelja, 8. avgusta, ob 21.00 ameriška animirana družinska komedija Franček in zaklad Želvjega jezera

GORNJA RADGONA

Julija in avgusta ne bo filmskih predstav!

Murski val in Vestnik na mobilnem Planetu!

Pošljite SMS **P MURSKIVAL** ali **P VESTNIK** na 1919.

VESTNIK

Planet

VESTNIK lahko kupite tudi na večini poš t v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Četrtek: zmerno oblačno 12 26		Petek: oblačno, dež, nevihte 16 19		Sobota: delno jasno, ploha (rahal dež) 14 24		Nedelja: pretežno jasno, megla 15 26		Ponedeljek: pretežno jasno 15 28	
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

vrema

Andrej Velkavrh

Po dežju sonce

V četrtek zjutraj bo precej jasno, ponekod bo lahko kratkotrajna megla. Čez dan se bo oblačnost počasi povečevala. Popoldne bo možna kakšna ploha, a resnejši dež pričakujemo v Prekmurju šele zvečer ali celo v prvem delu noči, ko bo tudi grmelno. Najvišje dnevne temperature bodo okoli 24 stopinj Celzija.

V petek bo oblačno in kar pogosto bo deževalo, tudi nevihte bodo. Hladneje bo. V soboto se bo vreme postopno izboljšalo. Sicer bo zrak še precej vlažen, zato se bo oblačnost postopno trgala, nastale bodo tudi posamezne plohe. V nedeljo in ponedeljek bo sončno in postopno topleje. Predvsem v nedeljo zjutraj bo marsikje megla.

Kako nastane toča

O toči je bilo prelitega že veliko črnila. A kaj, ko se kljub temu pojavlja vsako poletje, včasih redkeje, včasih pogosteje. To, da nastaja v nevihtnih oblakih, je najbrž vsakomur jasno. Ampak zakaj? Tako kot vodne kapljice, ki lebdijo v zraku, dokler so dovolj lahke, lebdijo tudi ledeni kristalčki. A ko se ledena zrna dovolj povečajo, bodo padla na tla. Le dovolj močan vzgornik, navpično dvigajoči se zrak, lahko zadrži ledena zrna, da ne padejo na tla, ampak še vztrajajo v oblaku in rastejo. Le tako lahko dobimo točo. Vzgonnik v nevihtnem oblaku je lahko zelo močan, zrak se lahko dviga s hitrostjo tudi več kot 50 kilometrov na uro! Na robovih oblaka pa se zrak spušča in tako lahko ledena zrna večkrat zakrožijo od dna oblaka proti vrhu in se zopet spustijo navzdol. Pri tem se na njih nabira voda, ki zmrzne, zrna se debelijo in toča postaja vse debelejša, dokler ni pretežka, da bi jo dvigavne zraka v oblaku spet lahko dvignilo, in tako pade iz oblaka na tla. Za nastanek toče je odločilna tudi višina ledišča, višina, na kateri je temperatura nič stopinj. Če je previsoko, to ni ravno ugodno za točo, če pa je prenizko, to ponavadi pomeni tudi, da je zrak pri tleh hladnejši in da je običajno dviganje zraka v nevihtnih oblakih šibkejše, kar spet ni ugodno za nastanek debele toče. Res debela točna zrna ponavadi nastanejo z združevanjem manjših, zato so običajno bolj nepravilnih oblik kot drobnejša toča.

fotografija tedna

Kakor čas beži, tako se spreminjajo tudi obdobja, družbeni pogledi in sistemi. Ko pride nov sistem, želi odstraniti simbole prejšnjega ali pa vsaj tiste, ki mu sedaj ne koristijo. Eden od značilnih simbolov tako imenovanega socialističnega obdobja je bila v Murski Soboti tudi trgovina Dom tehnike, po kateri so imenovali celotno zgradbo, tudi stanovanjski blok. In ki je doživela tudi novo kapitalistično obdobje. Kot je videti, se ji zdaj pišejo malce slabši časi. A kakorkoli, če tega napisa ne bo več, ali če spet bo, za Sobočane bo ta zgradba za vedno ostala Dom tehnike, kakor bo trgovina v Slovenski ulici vedno Blagovnica in kakor bo stavba nasproti Zvezde (še en večni izraz) vedno Shopping. Ne glede na sistem. Pa še nekaj smo dolžni pojasniti: zadnjič nam je tiskarski škrat pomotoma preimenoval profesorja etnomuzikologije Tomaža Raucha v doktorja, pri omembi nastopajočih na etnovече ru pa je izpustil Marko bando. Vsem omenjenim se opravičujemo. T. K.

Ujel kapitalca in ga izpustil

Štirinajstletni Nejc Prša iz Velike Polane je že dobra tri leta vnet ribič in član ekipe Carp Team Lindau iz Lendave. V svoji kratki karieri je ujel že več večjih krapov, zadnji pa je njegov rekord. Krapa velikana, ki je tehtal 30 kilogramov in pol, je ujel v jezeru Liebmann See pri avstrijski Radgoni in ga nato kot ljubitelj narave in športa spustil nazaj v vodo. J. P.

Fotografija: Jozef Prša

Sestavite sestavljanke

Vsi, ki boste 5., 12., in 19. avgusta (skupno 3) zbirali sličice, jih pravilno sestavili, zleplili in pripisali točne podatke, jih boste lahko v času 48. kmetijsko-živilskega sejma AGRA od 21. do 26. avgusta v Gornji Radgoni zamenjali pri sejmski blagajni za brezplačno vstopnico za ogled sejma.

Naravnost na mizo!

vestnikov koledar

Č - 5. avgust	MARTA
P - 6. avgust	JULITA
S - 7. avgust	IGNAC
N - 8. avgust	PETER
P - 9. avgust	ALFONZ
T - 10. avgust	LIDIJA
S - 11. avgust	DOMINIK

6. avgusta bo sonce vzhlo ob 5. uri in 50 minut, zašlo pa ob 20. uri in 24 minut. Dan bo tako dolg 14 ur in 34 minut. 10. avgusta ob 5. uri in 7 minut bo na nebu nastopil mlaj.

ZDRAVILIŠČE RADENCI
SAVA HOTELS & RESORTS

ZAČUTITE POLETNO OSVEŽITEV
in izkoristite **50 %** popusta za celodnevno kopanje v termalnem kompleksu Zdravilišča Radenci.

KUPON ZA 50 % POPUSTA ZA CELODNEVNO KOPANJE V ZDRAVILIŠČU RADENCI.

PRILOŽENI KUPON ODDAJTE PRI KOPALIŠKI BLAGAJNI.
Veljavnost do 31. 8. 2010. Informacije: 520 28 00.
Vsi drugi popusti izključeni.

NE SPREGLEJTE!

ŠOLA PLAVANJA od 9. do 13. 8. 2010
Informacije: 041 746 023, jozica.secko@zdravilisce-radenci.si

ŠOLA ASTRONOMIJE od 12. do 15. 8. 2010
14. 8. 2010 od 20.00 ure naprej **STAR PARTY** v termah, nočno kopanje in opazovanje zvezd skozi veliki teleskop
Informacije: 520 27 33, sabina.barbaric@zdravilisce-radenci.si

www.zdravilisce-radenci.si

Naročite svoj izvod časopisa Vestnik

narocnina@vestnik.si

Cena izvoda časopisa za naročnika je 1,55 evra. Naročilo velja do pisnega preklica.

Naročnino bom plačeval za obdobje: trimesečno, polletno, letno.

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer si uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsaj eno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Ime in priimek: _____ Rojstni podatki: _____

Naselje, kraj, številka: _____ Davčna številka: _____

_____ Datum: _____

Poštna številka: _____

Pošta: _____ Podpis: _____

Podajte za informiranje, d. o. o., spoštujmo vašo zasebnost in zagotavljamo visoko raven varovanja podatkov. Podajte za informiranje se zavežemo, da bo vaše podatke skrbno hranilo in jih uporabljalo samo z namenom analiziranja naročnikov, tržnih raziskav ter predstavitve izdelkov in storitev. Podajte za informiranje, d. o. o., ker jih brez vaše privolitve ne bo posredovalo tretjim osebam. Posameznik lahko po 73. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov kadarkoli zahteva, da Podajete za informiranje, d. o. o., trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namene neposrednega trženja. Podajte za informiranje, d. o. o., je dolžno v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen neposrednega trženja in o tem v nadaljnjih 5 dneh obvestiti registriranega uporabnika, ki je to zahteval. Stroške vsah dejanj v zvezi s tem poravnava Podajete za informiranje, d. o. o.

Terme 3000
MORAVSKE TOPLICE
SAVA HOTELS & RESORTS

WELLNESS OAZA
vsak konec tedna vse poletje v doživljajskem bazenskem kompleksu Terme 3000

Vabljeni na sproščujočo poletno masažo (med 11. in 19. uro)

VEČER LIMONINEGA SORBETA
v Café Praliné 7. 8. od 20. ure dalje

Osvežite se v vročem poletju z limoninim sorbetom, pripravljenim po hišni recepturi. Cena limoninega sorbeta 3 €.*
*Ob naročilu katerekoli sladice iz ponudbe vam limonin sorbet podarimo.

Partnerja večera: podjetje Vigros in Penina Frangež

Tel.: 02 512 22 58, www.terme3000.si